

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΗΣ
ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ
ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ.

ΕΡΑΝΙΣΘΕΙΣΑ
ΕΚ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΕΧΓΕΙΡΙΔΙΩΝ
ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ.

Κατ' έγκρισιν τῆς Κυβερνήσεως

ΥΠΟ

Α. Α. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

Καθηγητοῦ τοῦ ἐν Ἀθήναις Β'. Γυμνασίου.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΚΑΤῆ
λίαν βελτιωμένη.

ἐν ᾗ ὑπάρχουσι καὶ τίσσασιν νεωστὶ κεχαραγμένοι Γεωγραφικοὶ Πίνακες,
Ἑμισφαιρίων, Εὐρώπης, Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας.

ΑΘΗΝΗΣ,

ΤΥΠΟΙΣ Π. Α. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ.

(Ὅδος Ἀθηνᾶς παρὰ τῇ Πλατείᾳ τῆς Ὁμονοίας).

1874.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

Πρὸς τὸν Κύρ. Ἀθανάσιω Α. Σακελλάριω.

Ἐπειδὴ κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου διορισθείσης ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπῆς, τὸ περί Γεωγραφίας ἐγχειρίδιον, οὗ τὸ χειρόγραφον καθυπεβάλετε εἰς τὸ Ὑπουργεῖον διὰ τῆς ἀπὸ 2 Ὀκτωβρίου ε. ε. ἀναφορᾶς σας, «δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ οὕτως ὑπερέχον τοῦ ἐν χρήσει σήμερον εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα, ὥστε νὰ συστηθῇ ἀποκλειστικῶς, δύναται δὲ νὰ χρησιμεύσῃ καὶ τοῦτο ὡς διδακτικὸν βιβλίον, ἄχρις οὗ συνταχθῇ ἄλλο, οὕτως ὑπερέχον τῶν ὑπαρχόντων ὥστε νὰ τύχῃ ἀποκλειστικῆς εἰς τὰ δημοτικὰ σχολεῖα εἰσαγωγῆς», ἐπιστρέφεται ὑμῖν ἐπισυννημμένον τῇ παρουσίᾳ τὸ χειρόγραφόν σας, ἵνα δημοσιεύσητε αὐτό, ὡς χρησίμων διδακτικὸν βιβλίον κατὰ τῆς Ἐπιτροπῆς τὴν γνωμοδότησιν.

Ὁ ὑπουργὸς

Χ. ΧΡΗΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Μ. Καλλιφρονᾶς.

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ

ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ.

ΕΡΑΝΙΣΘΕΙΣΑ

ΕΚ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΕΧΓΕΙΡΙΔΙΩΝ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ.

Κατ' έγκρισιν τής Κυβερνήσεως

ΥΠΟ

Α. Α. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

Καθηγητοῦ τοῦ ἐν Ἀθήναις Β'. Γυμνασίου.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΚΑΤΗ
Μαν βελτιωμένη.

ἐν τῇ ὑπάρχει καὶ τέσσαρες νεωστὶ κεχαραγμένοι: Γεωγραφικοὶ Πίνακες,
Ἡμισφαιρίων, Εὐρώπης, Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας.

ΑΘΗΝΗΣ.

ΤΥΠΟΣ Η. Δ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ.

(Ὅδος Ἀθηνᾶ: παρὰ τῇ Πλατείᾳ τῆς Ὁμονοίας).

1871.

Τοῖς φίλοις διδασκάλοις.

Ἡ μικρὰ αὕτη Γεωγραφία συνετάχθη κατὰ τι καινοφανῶς τῶν προτέρων, καὶ διὰ τοῦτο χρέας ἔχω παραδίδων αὐτὴν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ κοινοῦ νὰ διασαφίσω τινά, τὰ ὁποῖα ἴσως θέλουσι φανῆ δύσληπτα ἢ ἀνάρμοστα νὰ μανθάνωνται ὑπὸ παιδῶν.

Ἐν πρώτοις μετεχειρίσθην ἐρωτήσεις ἐντὸς τοῦ βίου βιβλίου καὶ κατὰ προτροπὴν πολλῶν δημοδιδασκάλων, οἵτινες ἐκ πείρας ἐβεβαιώθησαν ὅτι ἡ ἐρώτησις εἶνε τὰ μάλα διεγερτικὴ εἰς τὴν ἀπὸ στήθους ἐκμάθησιν τῶν γεωγραφικῶν μαθημάτων.

Τὴν βλῆν αὐτῆς διήρξαα εἰς δύο, καὶ ὅσα μὲν ἐνόμισα ὅτι ὁ παῖς πρέπει ἀμέσως νὰ μάθῃ ὡς ἀπολύτως ἀναγκαῖα, τὰ ἔθεσα μὲ μεγαλειότερα γράμματα, καὶ εἰς ταῦτα οἱ φίλοι διδασκαλοὶ πρέπει νὰ ἐξασκῶσι πολὺ τὸν μαθητὴν· τὰ δὲ ὡς δευτέρου λόγου ἄξια ἐτέθησαν μὲ ψιλὰ γράμματα, καὶ δύνανται νὰ παραδίδωνται ὡς τοιαῦτα μετὰ τὴν ἐντελῆ ἐκμάθησιν τῶν πρώτων.

Ἐὰ ἱστορικὰ ἀπέφυγον· διότι συγχρόνως οἱ παῖδες μανθάνουσι καὶ τὴν Ἑλληνικὴν ἱστορίαν δι' ἰδίου ἐγχειριδίου. Σπανίως δὲ μεταχειρίζομαι ἱστορικόν τι, ὅπου εἶνε ἀπολύτως ἀναγκαῖον, ἵνα δοθῇ εἰς τὸν μαθητὴν νύξιν ὅτι εἰς αὐτὸν τὸν τόπον ἐγένετο τὸ δεῖνα ἢ δεῖνα μέγα συμβεβηκός.

Μέτρον ἐκτάσεως μετεχειρίσθην τὸ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὸ 1836 εἰσαχθὲν εἰς τὸ κράτος δηλ. τὴν *σχοιρίδα* ἢ τὸ *μυριάμετρον*, συνιστάμενον ἐκ δέκα βασιλικῶν σταδίων ἢ 10,000 βασιλικῶν πήχεων, τὸ ὁποῖον ἐν μεγίστῃ χρήσει εἶνε ἐν Γαλλίᾳ, πεπεισμένοι ὅτι διὰ τῶν παιδῶν κατ' ὀλίγον δύναται ἔτι μᾶλλον νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸ περιπόθητον δεκαδικὸν μετρικὸν σύστημα.

Ἐέλως δὲ τὸ δέκατον τὴν γεωγραφίαν μου ταύτην ἐκδίδων μετὰ πολλῶν βελτιώσεων εὐχομαι κατὰ τι καὶ αὕτη ἡ ἐκδοσις νὰ ἦνε χρήσιμος εἰς τὴν φίλην νοολαίαν τῆς πατρίδος μας.

A. A. Σ4

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ.

Προκαταρκτικαὶ γνώσεις.

Ἐκ τῆς Μαθηματικῆς καὶ Φυσικῆς Γεωγραφίας (α).

Ἐρώτησις. Τί λέγεται Γεωγραφία;

Ἀπόκρισις. Γεωγραφία λέγεται ἡ ἐπιστήμη, ἡ ὁποία περιγράφει τὴν γῆν.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ σχῆμα τῆς γῆς;

Ἀπ. Ἡ γῆ εἶνε στρογγύλη, ὡς ταύτην τὴν σφαῖραν ἢ τὸ πορτοκάλιον (β) διὰ τοῦτο δὲν δυνάμεθα νὰ ἴδωμεν ἐπ' αὐτῆς οὔτε τὰς μεγάλας πεδιάδας, οὔτε τὰς ἐκτεταχμένας θαλάσσας, εἰ μὴ τὰς κορυφὰς τῶν ὄρεων ἢ τῶν πολλῶ ἀπομεικρωσμένων πλοίων.

Ἐρ. Τὰ ὄρη δὲν βλέπουμεν τὴν στρογγυλότητα τῆς γῆς;

Ἀπ. Τὰ ὄρη οὐδεμίαν βλέθην παρέχουσιν εἰς τὴν στρογγυλότητα τῆς γῆς· διότι παραβαλλόμενα ταῦτα πρὸς τὸ χόλονος τῆς γῆς εἶνε ἱσότης· ἐπειδὴ ἐν ᾧ ἡ γῆ ἔχει περιφέρειαν 40 χιλιάδων χιλιομέτρων, τὰ ὕψιστα τῶν ὄρεων εἰς μόλις ἔχουσιν ὕψος 8 ἕως 9 χιλιομέτρων.

Ἐρ. Πόσον ἀπέχει ἡ γῆ ἀπὸ τὸν ἥλιον;

Ἀπ. Ἡ γῆ ἀπέχει ἀπὸ τὸν ἥλιον περὶ τὰ δεκαπέντε ἑκατομύρια καὶ τριακοσίας χιλιάδας μυριάμετρα.

Ἐρ. Τί πρᾶγμα εἶνε ὁ ἥλιος καὶ πόσον εἶνε μεγαλιέτερος τῆς γῆς;

Ἀπ. Ὁ ἥλιος εἶνε σφαῖρα φωτεινὴ καὶ εἶνε μεγαλιέτερος ἀπὸ τὴν γῆν περὶ τὸ ἕν ἑκατομύριον καὶ τετρακοσίας χιλιάδας φορές.

Ἐρ. Ὁ ἥλιος εἶνε σῶμα κινητόν;

Ἀπ. Ὁχι· ὁ ἥλιος εἶνε σῶμα ἀκίνητον.

Ἐρ. Ἡ δὲ γῆ εἶνε σῶμα κινητόν;

Ἀπ. Ἡ γῆ ἔχει δύο κινήσεις, μίαν τὴν ὁποίαν κἄνει εἰς ἕν ἔτος περὶ τὸν ἥλιον καὶ λέγεται ἐνὶ αὐτῷ ε, καὶ ἄλλην τὴν ὁποίαν κἄνει περὶ ἑαυτὴν εἰς εἰκοσι τέσσαρας ὥρας καὶ λέγεται ἡ μ ε ρ η σ ί α.

Ἐρ. Τί παράγει ἐκ τῶν κινήσεων τῆς γῆς;

Ἀπ. Ἡ ἐνιαύσιος τῆς γῆς κίνησις παράγει τὰς ὥρας τοῦ ἔτους, ἡ δὲ ἡμερησία παράγει τὴν διαδοχὴν τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτός.

Ἐρ. Ρίπτε μοι ἡ σελήνη εἶνε σῶμα κινητόν;

Ἀπ. Μάλιστα ἡ σελήνη περιστρέφεται περὶ τὴν γῆν εἰς διάστημα ἐνὸς περίπου μηνός.

(α) Τὴν Γεωγραφίαν διαιροῦσιν εἰς τρία μέρη· α. εἰς Μαθηματικὴν γεωγραφίαν, ἣν εἰς θεωρεῖ τὴν γῆν ὡς οὐράνιον σῶμα καὶ ἐξετάζει αὐτῆς τὴν θέσιν, τὸ μήκος καὶ πλάτος, τὴν σχέσιν αὐτῆς πρὸς τὰ ἄλλα οὐράνια σῶματα, τὸ σχῆμα αὐτῆς καὶ τὸ μέγεθος· β. εἰς Φυσικὴν γεωγραφίαν, ἡ ὁποία πραγματεύεται περὶ τοῦ ἰξωπερικῆ φαινοῦ τῆς γῆς, τῆς περικυκλώσεως αὐτῆν ἀτμοσφαιρας καὶ περὶ ὧν τῶν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς ἀντικειμένων· γ. εἰς Πολιτικὴν γεωγραφίαν, ἣν θεωρεῖ τὴν γῆν ὡς κατοικητήριον τοῦ ἀνθρώπου καὶ διαιρεῖ αὐτὴν εἰς ἐπικρατείας κτλ.

(β) Ὁ διδάσκαλος δεικνύει εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ τὴν σφαῖραν καὶ λέγει εἰς αὐτοὺς ὅτι διὰ σφαιρῆς τοιαύτης δυνάμεθα νὰ παραστήσωμεν τὴν γῆν.

Ἐρ. Τί λέγεται ἄξων τῆς γῆς;

Ἀπ. Ἄξων τῆς γῆς λέγεται ἡ νοουμένη εὐθεῖα γραμμὴ ἐπὶ τῆς σφαίρας, ἥτις παριστάνει τὴν γῆν, περὶ τὴν ὁποῖαν αὕτη περιστρέφεται εἰς 24 ὥρας ἐκ δυσμῶν πρὸς ἀνατολάς.

Ἐρ. Τί λέγονται πόλοι.

Ἀπ. Πόλοι λέγονται τὰ δύο ἄκρα τοῦ ἄξονος, τὰ ὁποῖα μετ' αὐτοῦ δὲν συμπεριστρέφονται, καὶ ὁ μὲν πρὸς βορρᾶν ὀνομάζεται πόλος Ἀρκτικός ἢ Βόρειος, ὁ δὲ πρὸς νότον πόλος Ἀνταρκτικός ἢ Νότιος.

Ἐρ. Τί λέγονται κύκλοι ἐπὶ τῆς σφαίρας.

Ἀπ. Κύκλοι λέγονται αἱ γραμμαὶ, τὰς ὁποίας φέρομεν ἐπὶ τῆς σφαίρας διὰ νὰ προσδιορίσωμεν τὴν θέσιν ἑνὸς τόπου· εἶνε δὲ δύο μεγάλοι καὶ τέσσαρες μικροί.

Ἐρ. Ποῖοι εἶνε οἱ δύο μεγάλοι κύκλοι;

Ἀπ. Μεγάλοι κύκλοι εἶνε 1 ὁ Ἰσημερινός, ὅστις ἀπέχει ἰσάκεις ἀπὸ τῶν δύο πόλων καὶ διαιρεῖ τὴν γῆν εἰς δύο ἴσα μέρη καλούμενα ἡμισφαίρια, εἰς Βόρειον καὶ εἰς Νότιον. 2 ὁ Μεσημβρινός, ὅστις διέρχεται διὰ τῶν δύο πόλων καὶ τέμνει καθέτως τὸν Ἰσημερινόν· καὶ οὗτος διαιρεῖ τὴν γῆν εἰς δύο ἡμισφαίρια, εἰς Ἀνατολικὸν ἡμισφαίριον ἢ Παλαιὸν κόσμον· διότι ἦτο γνωστός εἰς τοὺς ἀρχαίους, καὶ εἰς Δυτικὸν ἡμισφαίριον ἢ Νέον κόσμον· διότι ἐγνώσθη σχεδὸν πρὸ 400 ἐτῶν ἀπὸ τοὺς Εὐρωπαίους (α).

Ἐρ. Ποῖοι εἶνε οἱ μικροὶ κύκλοι.

Ἀπ. Μικροὶ κύκλοι εἶνε οἱ δύο Τροπικοὶ καὶ οἱ δύο Πολικοί, οἱ ὁποῖοι εἶνε παράλληλοι τοῦ Ἰσημερινοῦ, καὶ εὐρίσκονται ὁ μὲν εἰς τροπικὸς καὶ ὁ εἰς πολικὸς μεταξὺ τοῦ Ἰσημερινοῦ καὶ τοῦ Ἀρκτικοῦ πόλου, ὁ δὲ ἄλλος τροπικὸς καὶ ὁ ἄλλος πολικὸς μεταξὺ τοῦ Ἰσημερινοῦ καὶ τοῦ Ἀνταρκτικοῦ πόλου.

Ἐρ. Διὰ τί λέγεται Ἰσημερινός;

Ἀπ. Ἰσημερινός λέγεται διότι, ὅταν ὁ ἥλιος εὐρίσκηται ἐπ' αὐτοῦ, αἱ ἡμέραι εἶνε ἴσαι μὲ τὰς νύκτας.

Ἐρ. Διὰ τί λέγεται Μεσημβρινός;

Ἀπ. Μεσημβρινός λέγεται διότι, ὅταν ὁ ἥλιος

(α) Ἐδῶ ὁ διδάσκαλος πρέπει νὰ δείξῃ ἐπὶ τοῦ πίνακος καὶ τὰ τέσσαρα ἡμισφαίρια καὶ νὰ γυμνάσῃ τοὺς μαθητὰς του νὰ τὰ διακρίνωσιν εὐκόλως καὶ νὰ τὰ διεκνήσωσιν ἐρωτώμενοι.

διέρχεται δι' αὐτοῦ, γίνεται μεσημέριον καθ' ὅλους τοὺς ὕπ' αὐτὸν τόπους.

Ἐρ. Πῶς ὀνομάζονται οἱ πολικοὶ κύκλοι;

Ἀπ. Ὁ πολικὸς κύκλος ὁ ὢν πρὸς τὸν ἀρκτικὸν πόλον ὀνομάζεται Ἀρκτικὸς πολικὸς κύκλος, ὁ δὲ ἄλλος ὁ πρὸς τὸν ἀνταρκτικὸν πόλον λέγεται Ἀνταρκτικὸς πολικὸς κύκλος.

Ἐρ. Οἱ δὲ τροπικοὶ πῶς ὀνομάζονται;

Ἀπ. Ὁ τροπικὸς, ὅστις κεῖται μεταξὺ τοῦ Ἰσημερινοῦ καὶ τοῦ Ἀρκτικοῦ πολικοῦ κύκλου, ὀνομάζεται Τροπικὸς τοῦ Καρκίνου, ὁ δὲ ἄλλος Τροπικὸς τοῦ Αἰγόκερω.

Ἐρ. Εἰς πόσας ζώνας διαίρεται ἡ γῆ;

Ἀπ. Ἡ γῆ διαίρεται εἰς πέντε ζώνας τὴν διακεκαυμένην, τὰς δύο εὐκράτους καὶ τὰς δύο κατεψυγμένας ζώνας.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ διακεκαυμένη;

Ἀπ. Ἡ Διακεκαυμένη εἶνε ἡ ζώνη ἡ εὐρισκομένη μεταξὺ τῶν δύο τροπικῶν καὶ ἔχουσα ἐν τῷ μέσῳ τὸν Ἰσημερινόν· ἐνταῦθα ἡ θερμότης εἶνε πολὺ μεγάλη.

Ἐρ. Ποία εἶνε αἱ εὐκράτοι;

Ἀπ. Αἱ δύο εὐκράτοι εἶνε ἡ μὲν μία εἰς τὸ Βόρειον, ἡ δὲ ἄλλη εἰς τὸ Νότιον ἡμισφαίριον μεταξὺ τῶν τροπικῶν καὶ τῶν πολικῶν κύκλων.

Ἐρ. Ποία τέλος εἶνε αἱ κατεψυγμέναι ζῶναι;

Ἀπ. Κατεψυγμένα εἶνε ἡ Βόρειος καὶ ἡ Νότιος κατεψυγμένη ζώνη μεταξὺ τῶν πολικῶν κύκλων καὶ τῶν πόλων· ἐνταῦθα τὸ ψῦχος εἶνε μέγιστον.

Ἐρ. Τί λέγεται μοῖρα εἰς τὴν γεωγραφίαν;

Ἀπ. Μοῖρα λέγεται εἰς τὴν γεωγραφίαν τὸ τριακαιοστὸν ἐξήκαιοστὸν μέρος παντὸς κύκλου εἴτε μεγάλου εἴτε μικροῦ· ὑποδιαίρεται δὲ ἡ μοῖρα εἰς ἐξήκοντα λεπτά, καὶ τούτων ἕκαστον εἰς ἐξήκοντα δευτέρα κτλ. γράφονται δὲ οὕτω, 40° 5' 15" (= 40 μοῖραι, 5 πρῶτα λεπτά καὶ 15 δευτέρα).

Ἐρ. Τί χρησιμεύουσιν οἱ ἀνωτέρω ρηθέντες κύκλοι;

Ἀπ. Οἱ κύκλοι οὗτοι χρησιμεύουσι διὰ νὰ δεικνύωσι τὸ πλάτος καὶ μῆκος τόπου τινὸς ἐπὶ τῆς σφαίρας.

Ἐρ. Τί λέγεται πλάτος;

Ἀπ. Πλάτος λέγεται ἡ ἀπόστασις τόπου τινὸς ἀπὸ τοῦ Ἰσημερινοῦ.

Ερ. Τί λέγεται μήκος;

Απ. Μήκος λέγεται ἡ ἀπόστασις τόπου τινός ἀπὸ τοῦ πρώτου μεσημβρινοῦ.

Ερ. Τί λέγεται ὄριζων;

Απ. Ὁρίζων λέγεται ἡ κυκλικὴ ἐκείνη περιφέρεια, τὴν ὁποίαν σχηματίζει ὁ οὐρανὸς κύκλῳ ἡμῶν στεκομένων ἐπὶ τόπου ἐλευθέρου καὶ ὑψηλοῦ.

Ερ. Εἰς πόσα μέρη διαιρεῖται ὁ ὄριζων;

Απ. Ὁ ὄριζων διαιρεῖται εἰς τέσσαρα μέρη· καὶ τὸ μὲν μέρος ὅπου φαίνεται ὅτι ἀνατέλλει ὁ ἥλιος λέγεται Ἀνατολή, τὸ δὲ μέρος ὅπου φαίνεται ὅτι δύει λέγεται Δύσις, τὸ δὲ μέρος, τὸ ὁποῖον ἔχομεν πρὸς τὰ δεξιὰ, ὅταν πρὸς τὸν ἥλιον ἤμεθα ἔστραμμένοι Μεσημβρία ἢ Νότος, καὶ τὸ ἀντίθετον αὐτοῦ Βορρᾶς ἢ Ἄρκτος. Ἐκ τῶν τεσσάρων τούτων μερῶν πνέουσι καὶ οἱ τέσσαρες κυριώτεροι ἀνεμοὶ Βορέας, Νότος, Ἀπηλιώτης καὶ Ζέφυρος ἢ Δυτικὸς ἀνεμος.

Ερ. Ποία εἶνε τὰ δευτερεύοντα μέρη τοῦ ὄριζοντος;

Απ. Δευτερεύοντα μέρη τοῦ ὄριζοντος εἶνε τὸ Βορειανατολικὸν μεταξὺ τοῦ βορείου καὶ τοῦ ἀνατολικοῦ, τὸ Βορειοδυτικὸν μεταξὺ τοῦ βορείου καὶ τοῦ δυτικοῦ, τὸ Νοτιανατολικὸν μεταξὺ τοῦ νοτίου καὶ τοῦ ἀνατολικοῦ, καὶ τὸ Νοτιοδυτικὸν μεταξὺ τοῦ νοτίου καὶ τοῦ δυτικοῦ.

Ερ. Πῶς παριστάνονται αὐτὰ ἐπὶ τοῦ χάρτου;

Απ. Τὰ μέρη ταῦτα παριστάνονται ἐπὶ τοῦ χάρτου οὕτω· τὸ Βόρειον εἰς τὸ ἄνω μέρος τοῦ χάρτου, τὸ Νότιον εἰς τὸ κάτω, τὸ Ἀνατολικὸν εἰς τὰ δεξιὰ τοῦ παρατηρητοῦ, καὶ τὸ Δυτικὸν εἰς τὰ ἀριστερά.

Ερ. Τί χρησιμεύει τὸ μήκος καὶ πλάτος;

Απ. Τὸ μήκος καὶ πλάτος χρησιμεύουσι διὰ νὰ προσδιορίζηται ἐπὶ τῆς σφαίρας ἡ θέσις τόπου τινός, ἢ ὁποία εἶνε τὸ σημεῖον τῆς συμπτώσεως τοῦ μήκους καὶ τοῦ πλάτους αὐτοῦ.

Ερ. Τί λέγεται κλίμα ἐνὸς τόπου;

Απ. Κλίμα λέγεται ὁ διάφορος βαθμὸς τῆς θερμοκρασίας ἢ τοῦ τῆς θερμότητος καὶ τοῦ ψύχους ἐκάστου τόπου.

Ερ. Τί λέγεται ἀτμόσφαιρα;

Απ. Ἀτμόσφαιρα λέγεται ὁ ἀήρ, ὁ ὁποῖος περικυκλώνει τὴν γῆν καὶ συνίσταται ἀπὸ τοὺς ἀτμοὺς καὶ τὰς

ἀναθυμιάσεις τὰς ἐξατμιζομένας ἐκ τῆς γῆς ὑπὸ τοῦ ἡλίου.

Ἐρ. Τί λέγονται προϊόντα;

Ἀπ. Προϊόντα λέγονται ὅσα τρέφει ἢ παράγει ἡ γῆ, καὶ εἶνε ζῶα, φυτὰ καὶ ὄρυκτά.

Ἐρ. Τί λέγονται ζῶα;

Ἀπ. Ζῶα λέγονται ὅλα τὰ ὄντα, τὰ ὁποῖα ζῶσι καὶ μεταβαίνουνσιν ἐκ τινος τόπου εἰς ἄλλον ἐπὶ τῆς γῆς εἴτε ἐντὸς τῶν ὑδάτων.

Ἐρ. Τί λέγονται φυτὰ;

Ἀπ. Φυτὰ λέγονται, ὅσα φύονται εἴτε ἐπὶ τῆς γῆς εἴτε ἐντὸς τῶν ὑδάτων· οἷον τὰ δένδρα, οἱ θάμνοι καὶ τὰ χόρτα.

Ἐρ. Τί λέγονται ὄρυκτά;

Ἀπ. Ὄρυκτά λέγονται, ὅσα ἐξορύσσονται ἐκ τῆς γῆς ἢ εὐρίσκονται ἐπ' αὐτῆς· οἷον τὰ μέταλλα κτλ.

Ἐρ. Πόσοι εἶνε οἱ ἄνθρωποι οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς;

Ἀπ. Ὑπὲρ τὸ ἐν διλιόνιον καὶ τριακόσια ἑκατομμύρια· διαιροῦνται δὲ ὡς ἐκ τοῦ χρώματός των εἰς φυλάς.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ κυριώτεραι φυλαὶ τῶν ἀνθρώπων;

Ἀπ. Αἱ κυριώτεραι φυλαὶ τῶν ἀνθρώπων εἶνε πέντε· 1 ἡ Καυκασιακὴ ἢ Λευκὴ φυλὴ· 2 ἡ Μογγολικὴ· 3 ἡ Αἰθιοπικὴ ἢ Μαύρη φυλὴ· 4 ἡ Ἀμερικανικὴ· 5 ἡ Μαλαϊκὴ φυλὴ.

Ἐρ. Ποῦ κατοικεῖ ἡ Καυκασιακὴ φυλὴ καὶ ποῖα εἶνε τὰ αὐτῆς χαρακτηριστικά;

Ἀπ. Ἡ Καυκασιακὴ φυλὴ κατοικεῖ τὴν Εὐρώπην, τὸ νότιον καὶ δυτικὸν τῆς Ἀσίας καὶ τὸ βόρειον τῆς Ἀφρικῆς· οἱ τῆς φυλῆς ταύτης ἄνθρωποι ἔχουσι χρῶμα λευκὸν ἢ μελαγχρινόν, μακρὰ, λεῖα καὶ διαφόρου χρώματος μαλλία, πυκνὸν γένειον, ὠσεῖδὲς κρανίον καὶ ὀλίγον ἐσχισμένον στόμα.

Ἐρ. Ποῦ κατοικεῖ ἡ Μογγολικὴ φυλὴ καὶ ποῖα εἶνε τὰ χαρακτηριστικά τῆς;

Ἀπ. Ἡ Μογγολικὴ φυλὴ κατοικεῖ τὸ ἐπίλοιπον μέρος τῆς Ἀσίας καὶ μικρὸν μέρος τῆς βορείου Εὐρώπης καὶ τῆς βορείου Ἀμερικῆς· οἱ τῆς φυλῆς ταύτης ἔχουσι χρῶμα ὠχρὸν, μαῦρα καὶ ἄγρια μαλλία, τραχὺ καὶ ἀραιὸν γένειον, βίνα πλατεῖαν, πρῶσωπον πλατὺ, ὀφθαλμοὺς μικροὺς καὶ λοξοὺς, προεξέχοντα μῆλα τῶν παρειῶν, καὶ κρανίον σχεδὸν τετράγωνον.

Ἐρ. Ἡ δὲ Αἰθιοπικὴ φυλὴ ποῦ κατοικεῖ;

Ἀπ. Ἡ Αἰθιοπικὴ φυλὴ κατοικεῖ ἅπασαν τὴν Ἀφρικὴν πλην τοῦ βορείου μέρους αὐτῆς, ἔχουσα χρῶμα μέλαν, μαῦρα, κοντὰ καὶ ὄσλα μαλλία, βίνα σιμὴν, χεῖλη παχέα καὶ ἀνεστραμμένα, γένειον πυκνὸν καὶ τὸ ὕψιστον τοῦ κρανίου ἐπίπεδον.

Ἐρ. Ἡ δὲ Ἀμερικανικὴ φυλὴ ποῦ κατοικεῖ;

Ἀπ. Ἡ Ἀμερικανικὴ φυλὴ κατοικεῖ τὴν ἐπίλοιπον Ἀμερικὴν καὶ τὰς περὶ αὐτὴν νήσους· οἱ τῆς φυλῆς ταύτης ἔχουσι χρῶμα χαλκόφαιον, μαῦρα, τραχέα καὶ στυλινὰ μαλλία, γένειον ἀραιόν, πρῶσωπον πλατὺ, κρανίον πεπιεσμένον περὶ τοὺς κροτάφους, μικροὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἐξέχοντα μῆλα τοῦ προσώπου.

Ἐρ. Ἡ δὲ Μαλαϊκὴ φυλὴ τίλος ποῦ κατοικεῖ;

Ἀπ. Ἡ Μαλαϊκὴ φυλὴ κατοικεῖ τὴν Αὐστραλίαν καὶ τὰς νήσους τοῦ Ἰνδικοῦ ὠκεανοῦ· ἔχει δὲ χρῶμα καστανόν, πυκνὰ, μαῦρα καὶ ὄσλα μαλλία, βίνα πλατεῖαν, στόμα μέγα καὶ κρανίον πεπιεσμένον περὶ τοὺς κροτάφους.

Ἐρ. Ποῖοι ἄλλοι λαοὶ ἐκτὸς τούτων ὑπάρχουσιν ;

Ἀπ. Ἐκτὸς τούτων ὑπάρχουσι καὶ ἄλλοι πολλοὶ λαοὶ χρώματος μελαφοῦ, ἐλαιόχροες, ὑπόλευκοι, πλησιάζοντες, κατὰ τὸ μέλλον ἢ ἕτερον τὰς πέντε προσηθείαις φυλάξ.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ κυριώτεραι θρησκείαι τῶν ἀνθρώπων ;

Ἀπ. Κυριώτεραι θρησκείαι εἶνε ἡ Χριστιανικὴ, ἡ Μωαμεθανικὴ, ἡ Ἑβραϊκὴ καὶ ἡ Ἑθνικὴ (ἢ τῶν εἰδωλολατρῶν).

Ἐρ. Πῶς διαιρεῖται ἡδὴ ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία.

Ἀπ. Ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία διαιρεῖται εἰς τρεῖς μεγάλας διαιρέσεις τὴν Ἀνατολικὴν Ὀρθόδοξον, τὴν Δυτικὴν, καὶ τὴν θρησκείαν τῶν Διαμαρτυρομένων.

Ἐρ. Τί λέγεται ἔθνος ;

Ἀπ. Ἐθνος λέγεται λαὸς πεπολιτισμένος, ὅστις ἔχει τὴν αὐτὴν θρησκείαν, γλῶσσαν καὶ καταγωγὴν, τὰ αὐτὰ ἤθη καὶ ἔθιμα καὶ κατοικεῖ συνήθως εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ μέρος τῆς γῆς.

Ἐρ. Τί λέγονται νομαδικαὶ φυλαὶ ἢ στίφοι ;

Ἀπ. Νομαδικαὶ φυλαὶ ἢ στίφοι λέγονται λαοὶ ἡμιβάρβαροι ἢ ὅλως ἄγριοι κατοικοῦντες εἰς σκηνάς, καλύβας καὶ σπήλαια.

Ἐρ. Ποῦ κατοικοῦσιν οἱ πολιτισμένοι λαοὶ ;

Ἀπ. Οἱ πολιτισμένοι λαοὶ ἔχουσι σταθερὰς διαμονάς, κατοικοῦντες εἰς οἰκίας.

Ἐρ. Τί λέγεται χωρίον καὶ τί πόλις ;

Ἀπ. Οἰκίαι τινὲς ἠνωμέναι εἰς ἓν σχηματίζουσι τὴν Κώμην ἢ τὸ Χωρίον· ἐὰν δὲ αἱ οἰκίαι εἶνε πολλαί, τότε λέγεται Πόλις.

Ἐρ. Πόσα εἶνε τὰ κυριώτερα πολιτεύματα ἢ εἶδη τῶν Κυβερνήσεων ;

Ἀπ. Τὰ πολιτεύματα εἶνε τέσσαρα· 1 τὸ Ἀριστοκρατικὸν πολίτευμα, ὅταν ἀρχῶσιν εἰς ἓν ἔθνος οἱ ἄριστοι· 2 ἡ Ἀπόλυτος μοναρχία, ὅταν νόμος ἦνε ἢ θέλησις τοῦ ἡγεμόνος· 3 τὸ Συνταγματικὸν πολίτευμα, ὅταν ἀρχὴ ὁ βασιλεύς, περιοριζόμενος ὑπὸ συλλόγων ἀντιπροσωπευόντων τὸ ἔθνος· 4 τὸ Δημοκρατικὸν πολίτευμα, ὅταν ἅπας ὁ λαὸς λαμβάνῃ μέρος εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ κράτους.

Διαιρέσεις τῆς σφαιράς.

Ἐρ. Τί παρατηροῦμεν ἐν πρώτοις ἐπὶ τῆς γῆς ;

Ἀπ. Παρατηροῦμεν ὅτι ἡ γῆ συνίσταται ἐκ δύο μερῶν,

τῆς ξηρᾶς ἢ ὅποια κατέχει τὸ τέταρτον τῆς ἐπιφανείας τῆς, καὶ τοῦ ὕδατος τὸ ὅποιον κατέχει τὰ ἐπίλοιπα τρία τέταρτα αὐτῆς.

Ἐρ. Πῶς ὀνομάζονται τὰ διάφορα μέρη τῆς γῆς;

Ἄπ. Ἡ πειροί, νῆσοι, χερσόνησοι, ἰσθμοί, ἀκρωτήρια κτλ.

Ἐρ. Τί λέγονται Ἡπειροί;

Ἄπ. Ἡ πειροί λέγονται ἐκτεταμέναι ξηραί· καὶ τοιαῦται εἶνε πέντε, αὐταί· ἡ Εὐρώπη, ἡ Ἀσία, ἡ Ἀφρική, αἱ ὅποια ἀποτελοῦσι τὸν ἀρχαῖον κόσμον, καὶ ἡ Ἀμερική καὶ ἡ Νέα Ὀλλανδία, ἀποτελοῦσαι τὸν νέον κόσμον (α).

Ἐρ. Τί λέγεται νῆσος καὶ τί ἀρχιπέλαγος;

Ἄπ. Νῆσος λέγεται ξηρὰ ὀλιγώτερον ἐκτεταμένη, πανταχόθεν περιβρεχομένη ὑπὸ ὑδάτων. Ἀθροισμα δὲ πολλῶν νήσων κειμένων πλησίον ἀλλήλων λέγεται Ἀρχιπέλαγος.

Ἐρ. Τί λέγεται χερσόνησος.

Ἄπ. Χερσόνησος λέγεται τὸ μέρος τῆς ξηρᾶς, τὸ ὅποιον ἐξέχει πολὺ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ περιλαμβάνεται ὑπ' αὐτῆς ἐκ τριῶν τοῦλάχιστον μερῶν· ὡς ἡ Πελοπόννησος.

Ἐρ. Τί λέγεται ἰσθμός;

Ἄπ. Ἴσθμός λέγεται μέρος γῆς στενόν, τὸ ὅποιον ἐνώνει δύο ξηρὰς καὶ χωρίζει δύο θαλάσσας· ὡς ὁ τῆς Κορίνθου.

Ἐρ. Τί λέγεται ἀκρωτήριο;

Ἄπ. Ἀκρωτήριο λέγεται ἄκρα γῆς, ἥτις ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἶνε ἀπόκρημνος καὶ ἐκτείνεται πολὺ εἰς τὴν θάλασσαν· ὡς ὁ Μαλέας.

Ἐρ. Τί λέγεται λόφος, τί βουνόν, τί ὄρος;

Ἄπ. Λόφος λέγεται ὑψωμα γῆς μικρόν· ἐὰν δὲ αὐτὸ εἶνε ὑψηλότερον καὶ πετρῶδες, τότε λέγεται βουνόν· καὶ ἐὰν αὐτὸ εἶνε ὑψηλότερον τοῦ βουνοῦ, ὀνομάζεται ὄρος.

Ἐρ. Τί λέγεται σειρὰ ὀρέων;

Ἄπ. Σειρὰ ὀρέων λέγεται ἡ ἔνωσις πολλῶν ὀρέων, τὰ ὅποια κατέχουσι μεγάλην ἔκτασιν.

(α) Πρὸς παράδοσιν τοῦ μαθήματος τῆς γεωγραφίας πρέπει ἐκ πρώτης ἀρχῆς νὰ ᾖνε ἀνηρτημένοι ἐπὶ τῶν τοίχων τοῦ Σχολείου πίνακες, παριστάνοντες τὰ διάφορα μέρη τῆς γῆς.

Ἐρ. Τί λέγεται κορυφή ὄρους καὶ τί ὑπάρεια;

Ἀπ. Κορυφή ὄρους λέγεται τὸ ὑψιστον μέρος τοῦ ὄρους, ὑπάρεια δὲ τὸ χαμηλότατον αὐτοῦ μέρος.

Ἐρ. Τί λέγεται πεδιάς;

Ἀπ. Πεδιάς λέγεται ἐκτεταμένη χώρα, ἔχουσα ἐπιφανείαν ὀμαλὴν καὶ ἐπίπεδον.

Ἐρ. Τί λέγεται ὄροπέδιον;

Ἀπ. Ὄροπέδιον λέγεται τόπος ἐπίπεδος, ἐκτεινόμενος ἐπὶ ὑψώματος ἢ ἐπὶ κορυφῆς ὄρους.

Ἐρ. Τί λέγονται κοιλάδες;

Ἀπ. Κοιλάδες λέγονται μικραὶ πεδιάδες καίμεναι μεταξύ δύο ὀρέων.

Ἐρ. Τί λέγεται ἠφαιστειον;

Ἀπ. ἠφαιστειον λέγεται ὄρος, τὸ ὁποῖον ἀναπέμπει κατὰ καιροὺς πῦρ, καπνὸν καὶ ἄλλας ὕλας μεμιγμένας, βραστόν ὕδωρ κλπ. αἱ δὲ ὄπαι αἱ ἐπὶ τῶν κορυφῶν ἢ ἐπὶ τῶν πλευρῶν αὐτοῦ καλοῦνται κ ρ α τ ῆ ρ ε ς.

Ἐρ. Τί λέγονται πύλαι;

Ἀπ. Πύλαι ἢ στενὰ λέγονται αἱ μεγάλαι καὶ τραχεῖαι ταπεινώσεις τῶν ὀρέων, αἵτινες καὶ στενάς διόδους σχηματίζουσιν ὡς αἱ Θερμοπύλαι.

Ἐρ. Τί λέγεται σκόπελος καὶ τί ὕφαλος;

Ἀπ. Σκόπελος λέγεται ὁ βράχος, ὅστις ἐξέχει ὀλίγον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης· ὕφαλος δὲ ὅστις φθάνει σχεδὸν μέχρι τῆς ἐπιφανείας τῆς καὶ εἶνε λίαν ἐπικίνδυνος εἰς τοὺς ναυτιλλομένους.

Ἐρ. Τί λέγεται ἔρημος.

Ἀπ. Ἐρημος λέγεται ἐκτεταμένη ἄφορος χώρα καὶ ἀκατοίκητος καὶ πολλάκις κεκαλυμμένη ὑπὸ ἄμμου.

Ἐρ. Τὰ ἄλμυρά ὕδατα τῆς γῆς ὁμοῦ λαμβανόμενα πῶς ὀνομάζονται;

Ἀπ. Ὅλα τὰ ἄλμυρά ὕδατα τῆς γῆς ὁμοῦ λαμβανόμενα ὀνομάζονται ὠκεανός· διαίρεται δὲ οὗτος εἰς πέντε μέρη, ταῦτα.

1. Τὸν Ἀτλαντικὸν ὠκεανόν, ὅστις ἔχει τὸν ἀρχαῖον κόσμον πρὸς ἀνατολὰς καὶ τὸν νέον κόσμον πρὸς δυσμὰς.

2. Τὸν Μέγαν ὠκεανόν, ὅστις ἔχει τὸν ἀρχαῖον κόσμον πρὸς δυσμὰς καὶ τὸν νέον πρὸς ἀνατολὰς.

3. Τὸν Ἰνδικὸν ὠκεανόν, ὅστις εἶνε τὸ μέρος τοῦ Μεγάλου ὠκεανοῦ, τὸ ὁποῖον βρέχει τὰ παράλια τῶν Ἰνδιῶν.

4. Τὸν Βόρειον Παγωμένον ὠκεανόν, ὅστις εἶνε τὸ μέρος τοῦ ὠκεανοῦ, τὸ ὁποῖον ἐκτείνεται πρὸς τὸν Βόρειον Πόλον.

5. Τὸν Νότιον Παγωμένον ὠκεανὸν ὄντα τὸ μέρος τοῦ ὠκεανοῦ, τὸ ὁποῖον ἐκτείνεται πρὸς τὸν Νότιον Πόλον.

Ἐρ. Πῶς διαιροῦνται οἱ ὠκεανοί;

Ἀπ. Οἱ ὠκεανοὶ διαιροῦνται εἰς θαλάσσας, κόλπους, λιμένας, ὄρμους κλ.

Ἐρ. Τί λέγονται θάλασσα;

Ἀπ. Θάλασσα λέγονται τμήματα ὠκεανοῦ, τὰ ὁποῖα εἰσχωροῦσι συνήθως μεταξύ τῶν ἡπείρων ὡς ἡ Μεσόγειος θάλασσα.

Ἐρ. Τί λέγεται κόλπος;

Ἀπ. Κόλπος λέγεται ἡ βαθεῖα εἰσχώρησις τῆς θαλάσσης εἰς τὴν ξηράν ὡς ὁ Κορινθιακὸς κόλπος.

Ἐρ. Τί λέγεται λιμὴν;

Ἀπ. Λιμὴν λέγεται μικρὸς κόλπος εἰς τὸν ὁποῖον δύνανται ἐν ἀσφαλείᾳ νὰ διαμένωσι τὰ πλοῖα καὶ νὰ μὴ προσβάλλωνται παντάπασις ὑπὸ τῶν ἀνέμων.

Ἐρ. Τί λέγεται πορθμός;

Ἀπ. Πορθμός λέγεται μέρος στενὸν θαλάσσης, διὰ τοῦ ὁποῖου συγκοινωνοῦσι δύο μεγαλείτεροι θάλασσαί ὡς ὁ τοῦ Εὐρίπου.

Ἐρ. Τί λέγεται λίμνη;

Ἀπ. Λίμνη λέγεται μεγάλη ἔκτασις ὕδατος, ἥτις συγκοινωνεῖ ἐνίοτε μετὰ θαλάσσης ἢ μετὰ ποταμοῦ.

Ἐρ. Τί λέγονται πηγαί;

Ἀπ. Πηγαί λέγονται τὸ μέρος, ὅθεν ἐξέρχεται τὸ ὕδωρ ἐκ τῆς γῆς κατὰ τὰς ὑπωρεῖας τῶν ὀρέων ἢ καὶ εἰς αὐτὰς τὰς πεδιάδας· ἐκ τούτων σχηματίζονται οἱ ῥυάκες, καὶ ἐκ τῶν ῥυάκων τὰ ποτάμια.

Ἐρ. Τί λέγεται ποταμός;

Ἀπ. Ποταμός λέγεται ὁ συνιστάμενος ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐκ ῥυάκων καὶ ποταμίων καὶ χυνόμενος συνήθως εἰς τὴν θάλασσαν· ἐὰν δὲ χύνεται εἰς ἄλλον ποταμόν, τότε λέγεται παραπόταμος.

Ἐρ. Τί λέγεται ἐκβολὴ ποταμοῦ ἢ στόμιον;

Ἀπ. Ἐκβολὴ ποταμοῦ ἢ στόμιον λέγεται

τὸ μέρος, κατὰ τὸ ὅποιον ὁ ποταμὸς χύνεται εἰς τὴν θάλασσαν.

Ερ. Τί λέγεται ὄχθη δεξιὰ καὶ τί ἀριστερὰ τοῦ ποταμοῦ;

Ἀπ. Ὀχθη δεξιὰ τοῦ ποταμοῦ λέγεται ἐκεῖνη, τὴν ὁποίαν ἔχει εἰς τὰ δεξιὰ ὁ διὰ πλοίου καταβαίνων ποταμὸν καὶ ἔχων ἐστραμμένον τὸ πρόσωπόν του πρὸς τὴν ἐκβολήν, ἀριστερὰ δὲ ἡ ἄλλη ὄχθη.

Ερ. Τί λέγεται κοίτη τοῦ ποταμοῦ;

Ἀπ. Κοίτη τοῦ ποταμοῦ λέγεται ὁ μεταξὺ τῶν δύο ὄχθων τόπος, ἐντὸς τῶν ὁποίων ρέουσι τοῦ ποταμοῦ τὰ ὕδατα.

Ερ. Τί λέγεται χεῖμαρρος;

Ἀπ. Χεῖμαρρος ἢ ξηροπόταμον λέγεται τὸ ποτάμιον, τὸ ὅποιον σχηματίζεται ἀπὸ τὰ ὕδατα τῆς βροχῆς ἢ τῆς χιόνος καὶ ξηραίνεται κατὰ τὸ θέρος.

Ερ. Τί ὀνομάζεται καταρράκτης;

Ἀπ. Καταρράκτης ὀνομάζεται ἢ ἔνεκα τῆς ἀνωμαλίας τῆς κοίτης ἀπότομος κατάπτωσης ποταμοῦ τινος.

Ερ. Τί λέγεται διᾶρυξ;

Ἀπ. Διᾶρυξ λέγεται τεχνητὸν ποτάμιον, διὰ τοῦ ὁποίου συγκοινοῦσι δύο ποταμοὶ πρὸς ἀλλήλους ἢ θάλασσα πρὸς θάλασσαν ἢ ποταμόν.

ΕΥΡΩΠΗ.

Ερ. Εἰπέ μοι τὰ ὅρια τῆς Εὐρώπης.

Ἀπ. Ἡ Εὐρώπη ὀρίζεται πρὸς Β. (α) ὑπὸ τοῦ Βορ. ὠκεανοῦ (6). πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Μεσογείου θαλάσσης καὶ τοῦ ὄρους Καυκάσου, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Κασπίας θαλάσσης, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ ὠκεανοῦ.

Ερ. Εἶνε μεγάλη ἡ Εὐρώπη;

Ἀπ. Ἡ Εὐρώπη εἶνε ἡ μικροτέρα τῶν ἄλλων ἡπείρων, εἶνε ὅμως ἡ μᾶλλον πολιτισμένη καὶ κατοικουμένη ἀναλόγως τῆς ἐκτάσεώς της.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα αὐτῆς;

Ἀπ. Τὸ κλίμα αὐτῆς εἶνε γλυκὺ καὶ συντελεῖ εἰς τε τὴν διανοητικὴν ἀνάπτυξιν τῶν κατοίκων καὶ εἰς τὴν παραγωγὴν τῶν διαφόρων αὐτῆς προϊόντων.

Ερ. Πόσος εἶνε ὁ πληθ. τῶν κατοίκων της, ποίας φυλῆς καὶ ποίας θρησκείας;

Ἀπ. Ἡ Εὐρώπη περιλαμβάνει περὶ τὰ 286 ἑκατομύρια κατοίκων, οἱ ὅποιοι

(α) Ὅσα θὰ σημειώσωμεν ἀντὶ Βορρῆν, Νότον, Ἀνατολᾶς, Δυσμᾶς.

(6) Ὅστω τοῦ λοιποῦ θὰ σημειώσωμεν ἀντὶ Βορείου ἢ Νοτίου Παγομένου ὠκεανοῦ.

ἀνήκουσιν εἰς τὴν Λευκὴν φυλὴν καὶ εἶνε ὅλοι χριστιανοί, πλὴν πέντε ἑκατομ. Μωαμεθανῶν, ἐνδὸς καὶ ἡμίσεως, ἑκατομ. Ἑβραίων καὶ ὑπὲρ τὰς 300 χιλ. εἰδωλολατρῶν.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ προϊόντα τῆς Εὐρώπης;

Απ. Ἡ Εὐρώπη ἔχουσα εἶδαφος ποικίλον παράγει ἅπαντα τὰ ἀναγκαῖα εἰς τὸν βίον τοῦ ἀνθρώπου· εἶναι σίτον, κριθήν, ἀρχιδόσιτον, γεώμηλα, βύβρακα, λινάριον κτλ. ἔχει μεταλλεῖα χρυσοῦ, ἀργύρου, σιδήρου, χαλκοῦ, μολύβδου, κασσιτέρου, γιανθράκων κτλ. κατὰ δὲ τὴν βιομηχανίαν καὶ τὸ ἐμπόριον ὑπερέχει ἀπάσας τὰς ἄλλας ἡπείρους.

Ερ. Εἰς πόσα μέρη διαιρεῖται ἡ Εὐρώπη;

Απ. Ἡ Εὐρώπη διαιρεῖται εἰς δεκαεὲς μέρη, τὴν Ἑλλάδα, Εὐρωπαϊκὴν Τουρκίαν, Ἑλβετίαν, Γαλλίαν, Ἰσπανίαν, Πορτογαλίαν, Μεγ. Βρεττανίαν ἢ Ἀγγλίαν, Βέλγιον, Ὀλλανδίαν, ἰδίως Γερμανίαν, Πρωσσίαν, Αὐστρίαν, Δανίαν, Σουηδίαν, Ῥωσσίαν (α).

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισημότεραι θάλασσαί τῆς Εὐρώπης;

Απ. Ἐπισημότεραι θάλασσαί τῆς Εὐρώπης εἶνε ἡ Λευκὴ θάλασσα εἰς τὸ ΒΔ. τῆς Ῥωσσίας, ἡ Βαλτικὴ θάλασσα πρὸς Ν. τῆς Σουηδίας καὶ Φιλλανδίας, ἡ Γερμανικὴ θάλασσα πρὸς Δ. τῆς Γερμανίας καὶ Ὀλλανδίας, καὶ ἡ Μεσόγειος θάλασσα εἰς τὸ Ν. τῆς Εὐρώπης.

Ερ. Ποῖοι εἶνε οἱ κυριώτεροι κόλποι τῆς Βαλτικῆς;

Απ. Κυριώτεροι κόλποι τῆς Βαλτικῆς εἶνε ὁ Λιθώνιος, ὁ Φιλλανδικὸς καὶ ὁ Βοθνικὸς.

Ερ. Ποῖοι κόλποι σχηματίζονται ὑπὸ τῆς Γερμ. θαλάσσης καὶ ποῖοι ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ;

Απ. Ὑπὸ τῆς Γερμανικῆς θαλάσσης σχηματίζεται ὁ κόλπος τοῦ Σουιδέρη εἰς τὰς Κάτω Χώρας, ὑπὸ δὲ τοῦ Ἀτλαντικοῦ ὁ Οὐασκωνικὸς πρὸς Δ. τῆς Γαλλίας, καὶ ὁ τῶν Γαδεύρων εἰς τὸ Ν. τῆς Ἰσπανίας.

Ερ. Τῆς δὲ Μεσογείου ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισημότεραι θάλασσαί;

Απ. Τῆς Μεσογείου ἐπισημότεραι θάλασσαί εἶνε τὸ Τυρρηνικὸν πέλαγος, τὸ Ἀδριατικὸν πέλαγος, τὸ Ἴόνιον πέλαγος, τὸ Αἰγαῖον πέλαγος, ἡ Προποντίς, ὁ Εὐξείνιος Πόντος καὶ ἡ Μαιῶτις Λίμνη.

Ερ. Ποῖοι εἶνε οἱ ἐπισημότεροι κόλποι τῆς Μεσογείου;

Απ. Ὁ κόλπος τῆς Λυών, ὁ τῆς Γενούας, ὁ Κορινθιακός, ὁ Σαρωνικός, καὶ ὁ Θερμαϊκός.

Ερ. Ποῖοι εἶνε οἱ κυριώτεροι πορθμοὶ τὰς Εὐρώπης;

Απ. Ὁ Σκαγεράκης καὶ ὁ Κατεγάτης μεταξὺ Δανίας

(α) Ἡ Εὐρώπη διαιρεῖται ἔτι καὶ οὕτω 1 εἰς Βορείους χώρας, περιλαμβανούσας τὴν Ῥωσσίαν, Σουηδίαν, Δανίαν καὶ Ἀγγλίαν· 2 εἰς Κεντρικὰς χώρας τὴν Πρωσσίαν, ἰδίως Γερμανίαν, Ὀλλανδίαν καὶ Βέλγιον αἵτινες καὶ Κάτω Χώραι λέγονται, τὴν Γαλλίαν, Ἑλβετίαν καὶ Αὐστρίαν· 3 εἰς Μεσημβρινὰς χώρας τὴν Ἰσπανίαν, Πορτογαλίαν, Ἰταλίαν, Ἑλλάδα καὶ Τουρκίαν.

καὶ Σκανδιναυικῆς χερσονήσου, ὁ τοῦ Καλαὶ μεταξύ Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας, καὶ ὁ τοῦ Γιβραλτάρ μεταξύ Ἰσπανίας καὶ Ἀφρικῆς.

Ερ. Ποῖοι ἄλλοι πορθμοὶ εἶνε εἰς τὴν Μεσόγειον;

Απ. Ὁ τῆς Μεσσηνίας μεταξύ Ἰταλίας καὶ Σικελίας, ὁ Ἑλλάσποντος εἰς τὴν εἴσοδον τῆς Προποντίδος, καὶ ὁ Βόσπορος εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ Εὐξείνου Πόντου.

Ερ. Ποῖοι εἶνε αἱ ἐπισημότεροι νῆσοι τῆς Εὐρώπης;

Απ. Ἐπισημότεραι νῆσοι τῆς Εὐρώπης εἶνε ἡ Βρετανία, ἡ Ἰρλανδία, ἡ Ἰσλανδία εἰς τὸν Ἀτλαντικὸν ὠκεανόν, ἡ Σαρδῶ, ἡ Κύρνος, ἡ Σικελία, ἡ Κρήτη εἰς τὴν Μεσόγειον καὶ ἡ Εὐβοία εἰς τὸ Αἰγαῖον.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ χερσόνησοι τῆς Εὐρώπης;

Απ. Χερσόνησοι τῆς Εὐρώπης εἶνε ἡ Σκανδαυικὴ, ἡ Δανικὴ ἢ Κιμβρικὴ, ἡ Ὀλλανδικὴ, ἡ Ἰσπανικὴ, ἡ Ἰταλικὴ, ἡ Ἑλληνικὴ καὶ ἡ Ταυρικὴ.

Ερ. Ποῖοι εἶνε οἱ ἰσθμοὶ αὐτῆς;

Απ. Ἰσθμοὶ αὐτῆς εἶνε ὁ Κορινθιακὸς ἐνώμων τὴν Πελοπόννησον μὲ τὴν Στερεάν Ἑλλάδα καὶ ὁ Περκεόπιος ἐνώμων τὴν Κριμαίαν μετὰ τῆς λοιπῆς Ῥωσσίας.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ἐπισημότερα ἀκρωτήρια τῆς Εὐρώπης;

Απ. Τὰ ἐπισημότερα ἀκρωτήρια τῆς Εὐρώπης εἶνε τὸ Βόρειον πρὸς Β. τῆς Νορβηγίας, τὸ Κλέαρον πρὸς Ν. τῆς Ἰρλανδίας, τὸ Φινιστέρον ΒΔ. τῆς Ἰσπανίας, καὶ ὁ Μαλέας εἰς τὸ Ν. τῆς Πελοποννήσου.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρη αὐτῆς;

Απ. Ὅρη τῆς Εὐρώπης εἶνε τὰ Οὐράλια μεταξύ Εὐρώπης καὶ Ἀσίας, τὰ Σκανδιναυικὰ μεταξύ Σουηδίας καὶ Νορβηγίας, τὰ Πυρρηναῖα μεταξύ Γαλλίας καὶ Ἰσπανίας, αἱ Ἄλπεις εἰς τὴν Ἑλβετίαν, τὸ Ἀπεννίνον εἰς τὴν Ἰταλίαν, τὰ Καρπάθια μεταξύ Τρανσυλβανίας καὶ Βλαχίας, καὶ ὁ Καύκασος μεταξύ Ἀσίας καὶ Εὐρώπης.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ἠριστεία τῆς Εὐρώπης;

Απ. Ὁ Οὐεσσούβιος εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἡ Αἴτνη εἰς τὴν Σικελίαν, ἡ Ἐκλα εἰς τὴν νῆσον Ἰσλανδίαν καὶ τὸ τοῦ Γεωργίου εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ερ. Ποῖοι εἶνε οἱ ἐπισημότεροι ποταμοὶ αὐτῆς;

Απ. Ἐπισημότεροι ποταμοὶ αὐτῆς εἶνε ὁ Βόλγας καὶ ὁ Τάναϊς εἰς τὴν Ῥωσίαν, ὁ Οὐίστουλας, ὁ Ἄλβις καὶ ὁ Ῥῆνος εἰς τὴν Γερμανίαν, ὁ Σηκουάνας, ὁ Λεῖγηρος, ὁ

Γαρούνας, ὁ Ῥοδανὸς εἰς τὴν Γαλλίαν· ὁ Τάγος, ὁ Γουαδιάνας εἰς τὴν Ἰσπανικὴν χερσόνησον, καὶ ὁ Δούναβις εἰς τὴν Τουρκίαν.

Ερ. Ποῖαι εἰν' αἱ ἐπισημότεραι αὐτῆς λίμναι;

Απ. Λίμναι ἐπισημότεραι αὐτῆς εἶνε ἡ Λαδόγα καὶ ἡ Ὀνέγα εἰς τὴν Ῥωσσίαν, ἡ Βένερ καὶ ἡ Βέττερ εἰς τὴν Σουηδίαν καὶ ἡ Κωνσταντία εἰς τὴν Ἑλβετίαν.

Ἑ λ λ ά ς.

Ερ. Δειξόν μοι τὰ ἔθνη τῆς Ἑλλάδος.

Απ. Ἡ Ἑλλάς πρὸς Β. ὀρίζεται ὑπὸ τῆς Τουρκίας, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Μεσογείου θαλάσσης, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Αἰγαίου, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Ἰονίου πελάγους.

Ερ. Ἐκ πόσων μερῶν συνίσταται ἡ Ἑλλάς;

Απ. Αὕτη φυσικῶς συνίσταται ἐκ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος, τῆς Πελοποννήσου, τῶν Νήσων τῶν ἐν τῷ Αἰγαίῳ καὶ τῶν Ἰονίων Νήσων.

Ερ. Εἰς πόσα μέρη διαιρεῖται πολιτικῶς ἡ Ἑλλάς;

Απ. Ἡ Ἑλλάς πολιτικῶς διαιρεῖται εἰς 13 νομούς, τῶν ὁποίων 5 εἶνε εἰς τὴν Πελοπόννησον, 3 εἰς τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα, 2 εἰς τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου, καὶ 3 εἰς τὰς Ἰονίους νήσους· οὗτοι δὲ ὑποδιαιροῦνται εἰς 59 ἐπαρχίας, καὶ αὗται πάλιν εἰς 351 δήμους.

Ερ. Εἰπέ μοι τοὺς νομοὺς τῆς Πελοποννήσου.

Απ. Νομοὶ τῆς Πελοποννήσου εἶνε ὁ τῆς Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας, τῆς Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος, τῆς Μεσσηνίας, τῆς Λακωνίας καὶ τῆς Ἀρκαδίας.

Ερ. Τῆς δὲ Στερεᾶς Ἑλλάδος ποιοὶ εἶνε;

Απ. Νομοὶ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος εἶνε ὁ τῆς Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας, τῆς Αἰτωλίας καὶ τῆς Ἀκαρνανίας, καὶ ὁ τῆς Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος.

Ερ. Εἰπέ μοι τοὺς νομοὺς τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου καὶ τῶν Ἰονίων νήσων.

Απ. Νομοὶ τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου εἶνε ὁ τῆς Εὐβοίας καὶ ὁ τῶν Κυκλάδων, τῶν δὲ Ἰονίων νήσων ὁ τῆς Κερκύρας, ὁ τῆς Κεφαλληνίας καὶ ὁ τῆς Ζακύνθου.

Ερ. Ποῖοι κόλποι σχηματίζονται ὑπὸ τοῦ Ἰονίου πελάγους;

Απ. Ὁ Ἀμβρακικὸς εἰς τὸ βορειοδυτικὸν τῆς Ἑλλάδος· ὁ Κορινθιακὸς εἰς τὸν ἰσθμὸν μεταξὺ Πελοποννήσου καὶ Στερεᾶς Ἑλλάδος· ὁ Κυπαρισσιακὸς εἰς τὸ Δ. τῆς Μεσο-

σηνίας· ὁ Μεσσηνιακὸς καὶ ὁ Λακωνικὸς εἰς τὸ Ν. τῆς Πελοποννήσου.

Ἐρ. Οἱ δὲ κόλποι οἱ σχηματιζόμενοι ὑπὸ τοῦ Αἰγαίου ποῖοι εἶνε;

Απ. Ὁ Ἀργολικὸς, ὁ Σαρωνικὸς ἐντὸς τοῦ ὁποῦ καί-
ται ἡ Αἴγινα, ἡ Σαλαμῖς καὶ ὁ Πόρος· ὁ Μαλιακὸς πρὸς
Δ. τῆς Εὐβοίας, καὶ ὁ Παγασητικὸς πρὸς Β. τῆς Εὐβοίας.

Ἐρ. Ποῖοι εἶνε οἱ πορθμοὶ καὶ οἱ ἰσθμοὶ τῆς Ἑλλάδος;

Απ. Πορθμοὶ ἀξιοὶ λόγου τῆς Ἑλλάδος εἶνε ὁ τοῦ
Ῥίου μεταξὺ Πελοποννήσου καὶ Αἰτωλίας, καὶ ὁ τοῦ Εὐ-
ρίπου μεταξὺ Εὐβοίας καὶ Βοιωτίας· ἰσθμὸς δὲ ὁ Κοριν-
θιακός, ἐνώνων τὴν Πελοπόννησον μὲ τὴν Στερεὰν Ἑλ-
λάδα.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ἐπισημότερα τῆς Ἑλλάδος ἀκρωτήρια;

Απ. Ἀκρωτήρια αὐτῆς ἐπισημότερα εἶνε ὁ Ἀράστης εἰς
τὸ Β. τῆς Κερκύρας· ὁ Λευκάτας εἰς τὸ Ν. τῆς Λευκά-
δος· τὸ Ἄκτιον εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου·
τὸ Ῥίον καὶ Ἀντίρριον εἰς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον· τὸ
Ταΐναρον καὶ ὁ Μαλέας εἰς τὸ Ν. τῆς Πελοποννήσου· τὸ
Σούνιον εἰς τὸ ΝΑ. τῆς Ἀττικῆς, ὁ Καφηρέας εἰς τὸ ΝΑ.
τῆς Εὐβοίας καὶ τὸ Ἀρτεμισιον εἰς τὸ Β. τῆς Εὐβοίας.

Ἐρ. Εἰπέ μοι τὰ ὄρη τῆς Πελοποννήσου.

Απ. Εἰς τὴν Πελοπόννησον σχηματίζονται τέσσαρες
σειραὶ ὄρέων· εἶνε δ' αἱ ἑξῆς.

1. Ἡ σειρά, ἣτις εἶνε εἰς τὸ ΒΔ. τῆς Πελοποννήσου
καὶ ἔχει ἐπισημότερας κορυφὰς τὸν Ὄλεον, τὰ Ἀροάνια
καὶ τὴν Κυλλήνην.

2. Ἡ σειρά, ἣτις εἶνε εἰς τὴν ἀνατολικὴν παραλίαν
τῆς Πελοποννήσου καὶ ἔχει ἀξίας λόγου κορυφὰς τὸ Ἀρ-
τεμισιον, τὸ Παρθένιον καὶ τὸν Πάρνανα.

3. Ἡ σειρά, ἣτις εἶνε εἰς τὸ ΝΑ. τῆς Πελοποννήσου
καὶ ἔχει σημαντικώτερας κορυφὰς τὸ Μαίναλον καὶ τὸν
Ταύγετον, τὸ ὑψηλότερον ὄρος τῆς Πελοποννήσου.

4. Ἡ σειρά, ἣτις εἶνε εἰς τὸ Δ. τῆς Πελοποννήσου καὶ
ἔχει σημαντικώτερας κορυφὰς τὴν Φολόην, τὸ Τετράγιον
καὶ τὴν Ἰθάμην.

Ἐρ. Τῆς δὲ Στερεᾶς Ἑλλάδος ποῖα εἶνε τὰ ὄρη;

Απ. Ἡ Στερεὰ Ἑλλάς ἔχει πέντε σειρὰς ὄρέων· 1
τὴν Ὀρθρην· 2 τὴν Οἶτην· 3 τὴν σειρὰν τοῦ Παρνασοῦ,
ἔχουσαν ἐπισημότερας κορυφὰς τὸν Τυμφρηστον, τὸν

Ἐλικῶνα, τὸν Κιθαιρῶνα, τὸν Πάρνηθα, τὴν Πεντέλην καὶ τὸν Ὑμηττόν· 4 τὴν σειρὰν τὴν ἔχουσαν ἀξιολογωτέρας κορυφὰς τὸ Πανατωλικὸν καὶ τὸν Ἀράκυνθον· 5 τὴν σειρὰν τῶν Ἀκαρνανικῶν ὄρεων εἰς τὸ Δ. τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος (α).

Ερ. εἶνε ἡφαιστειώδης χώρα ἡ Ἑλλὰς καὶ ποῖα τὰ αὐτῆς ἡφαιστεια;

Απ. Σχεδὸν ἅπαντα ἡ Ἑλλὰς εἶνε ἡφαιστειώδης χώρα· ἀλλ' ἐνεργὸν ἡφαιστειον μόνον τώρα εἶνε ἐν αὐτῇ τὸ τοῦ Γεωργίου παρὰ τὴν Θήραν.

Ερ. Ποῖοι εἶνε οἱ ἐπισημότεροι ποταμοὶ τῆς Πελοποννήσου;

Απ. Ἐπισημότεροι ποταμοὶ τῆς Πελοποννήσου εἶνε ὁ Πηνειὸς, πηγάζων ἐκ τοῦ Ὠλένου καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸ Ἴόνιον πέλαγος. Ὁ Ἀλφειὸς (Ρουφιᾶς), ὁ μέγιστος ποταμὸς τῆς Πελοποννήσου ἐκβάλλων εἰς τὸ αὐτὸ πέλαγος. Ὁ Πάμισσος, ἐκβάλλων εἰς τὸν Μεσσηνιακὸν κόλπον, καὶ ὁ Εὐρώτας, ἐκβάλλων εἰς τὸν Λακωνικὸν κόλπον.

Ερ. Ποῖοι εἶνε οἱ ἐπισημ. ποταμοὶ καὶ ποῖαι αἱ λίμναι τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος;

Απ. Ποταμοὶ ἐπισημότεροι τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος εἶνε ὁ Ἀχελῷος (Ἀσπροπόταμον) εἰς τὴν Αἰτωλίαν, ὁ μεγαλύτερος ποταμὸς τῆς Ἑλλάδος· οὗτος δεχόμενος ἐν τῇ Αἰτωλίᾳ τὰ ὕδατα τῶν λιμνῶν Λυσιμαχίας καὶ Τριχωνίδος ἐκβάλλει εἰς τὸ Ἴόνιον πέλαγος· ὁ Εὐῆνος, ὅστις πηγάζων ἐκ τοῦ Τυμφρηστοῦ ἐκβάλλει εἰς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον· ὁ Κηφισὸς, χυνόμενος εἰς τὴν Κωπαΐδα λίμνην· ὁ Σπερχειὸς (Ἀλαμάννα), ὅστις πηγάζων ἐκ τῆς Ὀρθρουοῦ ἐκβάλλει εἰς τὸν Μαλιακὸν κόλπον.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ λίμναι τῆς Ἑλλάδος;

Απ. Λίμναι τῆς Πελοποννήσου εἶνε ἡ Φενεὸς καὶ ἡ Στυμφαλὶς εἰς τὴν Κορινθίαν περὶ τὴν νότιον ὑπώρειαν τῆς Κυλλήνης· τῆς δὲ Στερεᾶς Ἑλλάδος ἡ τῆς Ὀζήρου, ἡ Λυσιμαχία καὶ ἡ Τριχωνίς εἰς τὴν Αἰτωλίαν, καὶ ἡ Κωπαΐς καὶ ἡ Ὑλικὴ εἰς τὴν Λεβαδείαν.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισημότεραι πόλεις τῆς Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας;

Απ. Ἄθ ἢ ν α ι πρῶτεύουσα τοῦ κράτους ἔχουσα λαμπρὰ ἀρχαῖα μνημεῖα εἰς τὴν Ἀκρόπολιν τὸν Παρθενῶνα, τὸν ναὸν τῆς Ἀπτέρου Νίκης, τὰ Προπύλαια καὶ τὸ Ἐρέχθειον· ἐκτὸς δὲ τὸ Θησεῖον, τὴν λεγομένην Πύλην τῆς

(α) Ὁ διδάσκαλος πολὺ πρέπει νὰ γυμνάσῃ τοὺς παῖδας εἰς τὴν ἐντελῆ ἐκμάθησιν τῶν ὄρεων τῆς Ἑλλάδος, δεκνύων αὐτὰ ἐπὶ τοῦ χάρτου.

(ΓΕΩΓΡ. ΤΩΝ ΠΑΙΔ.)

Ἀγορᾶς, τὸν πύργον τοῦ Κυρρήστου, τὸ μνημεῖον τοῦ Λυσικράτους, τὰ εἰρήπια τοῦ ναοῦ τοῦ Ὀλυμπίου Διός, τὸ Διονυσιακὸν θέατρον, τὸ Ὠδεῖον Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ κτλ. Νέα δὲ οἰκοδομήματα τὰ Ἀνάκτορα, τὸ Πανεπιστήμιον, τὸ Ἀρσάκειον, τὸ πολιτικὸν καὶ τὸ στρατιωτικὸν Νοσοκομεῖον, τὸ Ὀρφανοτροφεῖον, τὸ Τυφλοκομεῖον, τὸ Βαρβάκειον Λύκειον, τὸ Πολυτεχνεῖον τὴν Ῥιζάρειον Σχολήν, τὸ Ἀρχαιολογικὸν Μουσεῖον, τὴν Ἀκαδημίαν κτλ. ἔχει δὲ πληθὺς ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων, πτωχοκομεῖον καὶ ὑπὲρ τὰς 43 χιλ. κατοίκων.

Πειραιεύς, ἐπίνειον τῶν Ἀθηνῶν πόλις ἐμπορικῆ, ἔχουσα δύο νηματοποιεῖα, καθεκλῶν ἐργοστάσια καὶ χυτήρια σιδήρου, στρατιωτικὸν Σχολεῖον, Γυμνάσιον καὶ 11 χιλ. κατ. **Αἴγινα** νῆσος, ἔχουσα ὠραῖον κλίμα, ὁμώνυμον πόλιν καὶ 5600 κατ. ἀσχολουμένων εἰς τὴν γεωργίαν καὶ τὴν ναυτιλίαν.

Ἐρ. Ποῖαι ἄλλαι πόλεις ἢ κῶμαι τοῦ νομοῦ τούτου εἶνε ἀξίαι λόγου;

Απ. Μέγαρα, ἀρχαία πόλις καὶ πρωτ. ἐπαρχίας, ἔχουσα 3000 κατ. ἀσχολουμένων ἤδη εἰς τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν. **Κούλουρις** ἢ **Σαλαμίς (α)**, ἐπίσημος διὰ τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν τῶν Ἑλλήνων κατὰ τῶν Περσῶν (480) π. Χ.). **Θήβαι**, ἀρχαία ἐπίσημος πόλις καὶ **Λεβαδεία**, ἀμφότεραι πρωτ. ὁμωνύμων ἐπαρχιῶν. Εἰς τὴν Βοιωτίαν ἐτι ὑπῆρχον καὶ αἱ διάσημοι πόλεις **Πλαταιαί**, **Λεῦκτρα**, **Θεσπιαί**, **Ἐλάτεια** καὶ **Χαιρώνεια**.

Ἐρ. Τῆς Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισημότεραι πόλεις;

Απ. Λαμία πρωτ. τοῦ νομοῦ ἀρχαία πόλις παρὰ τὰ ὄρια τῆς Ἑλλάδος ἔχουσα 4700 κατοίκων. Ὑπάτη κώμη μὲ θερμὰ λουτρά. **Θερμοπύλαι**, ἐπίσημος θέσις διὰ τὸν ἐνταῦθα θάνατον τοῦ Λεωνίδου καὶ τῶν 300 Σπαρτιατῶν. **Γαλαξείδιον** ἐν τῷ Κορινθιακῷ κόλπῳ, ἐπίσημος διὰ τὸ ναυτικόν της. **Ἀμφισσα** (4400 κατ.) πρωτ. τῆς Παρνασίδος ἐν τερπνῇ θέσει.

Ἐρ. Τῆς Ἀκαρνανίας ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισημότεραι πόλεις;

Απ. Μεσολόγγιον πρωτ. τοῦ νομοῦ, ἔχουσα φρούριον ὄχυρον ἐνδόξως ὑπερασπισθὲν κατὰ τῶν Τούρκων

(α) Τοῦτο εἶνε τὸ ἀρχαιότερον ὄνομα νῆς νήσου «Σαλαμὶς πρὸς Ἀθήνας Κούλουρις» πάλαι ἐλέγετο, ὡς Καλλιμάχος ὁ Κυρναῖος ἐν Ἐκάλῃ φησὶν (Σχολ. Regii 431, Fol. 285 καὶ Millor εἰς Δικκίαρχον σ. 282).

καὶ 6000 κατοίκ. Ἀγρίνιον (4 χιλ. κατ.) πρωτ. τῆς Τριγωνίας. Καρπενήσιον, ἐπίσημον διὰ τὰς ἐνταῦθα συμβάσας μάχας κατὰ τῶν Τούρκων. Βόνιτσα, πρωτ. ὁμωνύμου ἐπαρχίας εἰς τὴν εἰσόδον τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου.

Ἐρ. τῆς Ἀργολίδος δὲ καὶ Κορινθίας ποῖται εἶνε αἱ ἐπισημότεραι πόλεις;

Ἀπ. Ναύπλιον πρωτ. τοῦ νομοῦ πόλις ὄχυρά καὶ ἐμπορικὴ, πρώην καθέδρα τοῦ βασιλείου, ἔχουσα 6 χιλ. κατοίκων. Τίρυνς παρὰ τὸ Ναύπλιον μὲ ἀρχαία πελασγικὰ τεῖχη ἐνταῦθα εἶνε καὶ τὸ γεωργικὸν Σχολεῖον. Ἄργος πρωτ. ἐπαρχίας, ἀρχαία, ἐμπορικὴ καὶ γεωργικὴ πόλις ἔχουσα 10 χιλ. κατοίκων Ὑδρα νῆσος, ἔχουσα ὑπὲρ τὰς 40 χιλ. κατοίκων καὶ Σπέτσα νῆσος ἔχουσα 40 χιλ. κατοίκων, κατὰ τὴν εἰσόδον τοῦ Ἀργολικοῦ κόλπου ἀμφότεραι εἶνε ὀνομασταὶ διὰ τὸ ναυτικὸν των, λίαν συντελέσαν εἰς τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος.

Ἐρ. Εἰπέ μοι καὶ ἄλλας πόλεις τοῦ νομοῦ τούτου;

Ἀπ. Πόρος νῆσος, ἔχουσα ὠραίους λεμονεῶνας καὶ λαμπρὸν λιμένα, ὅπου εἶνε καὶ ὁ βασιλικὸς ναύσταθμος. Κόρινθος, ἀρχαία πόλις ἀντ' αὐτῆς καταστραφείσης ὑπὸ σεισμοῦ τὸ 1858, κτίζεται ἤδη ἐπὶ τοῦ Ἰσθμοῦ ἡ Νέα Κόρινθος πρωτ. ἐπαρχίας. Τρίκαλα, ἔχουσα περὶ τὰς 2500 κατ.

Κύθηρα πρὸς Ν. τοῦ Μαλεία, νῆσος βουνώδης (22 χιλ. κατ.) μὲ ὁμών. πόλιν οὐ μακρὰν τῆς θαλάσσης πρωτ. τῆς ἐπαρχίας Κυθέρων, ἔχουσαν Ἑλλην. Σχολεῖον καὶ 4500 κατ.

Ἐρ. Τοῦ δὲ Νομοῦ τῆς Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος ποῖται εἶνε;

Ἀπ. Πάτραι πρωτ. τοῦ νομοῦ, ἀρχαία καὶ ἐμπορικωτάτη πόλις ἔχουσα περὶ τὰς 18500 κατοίκων. Αἴγιον πρωτ. τῆς Αἰγιαλείας, ἀρχαία πόλις ἔχουσα 3500 κατοίκων ζώντων διὰ τῶν προϊόντων των· παρ' αὐτῶ εἶνε καὶ ἡ ἱερὰ μονὴ τῶν Ταξιαρχῶν. Καλάβρυτα, μεσόγειος πόλις καὶ παρ' αὐτὴν ἡ μονὴ Ἀγία Λαύρα καὶ τὸ Μέγα Σπήλαιον, ἡ μεγαλειτέρα μονὴ τῆς Ἑλλάδος. Πύργος πρωτ. τῆς Ἡλίδος, ἔχουσα 4500 κατ.

Ἐρ. Ποῖται εἶνε αἱ ἐπισημότεραι πόλεις τῆς Μεσσηνίας;

Ἀπ. Καλάμαρι παρὰ τὴν θάλασσαν πρωτ. τοῦ νομοῦ, πόλις ἐμπορικὴ ἐξάγουσα σῦκα, ἔλαιον, μέταξαν καὶ ἔχου-

σα 6300 κατοίκων· Ἄνδρίτσαινα μεσόγειος, πρωτ. τῆς Ὀλυμπίας με ἀξιόλογον βιβλιοθήκην. Νεόκαστρον, ἐνταῦθα τὸ 1827 ἐπυρπολήθη ὑπὸ τῶν ἠνωμένων στόλων τῆς Ἀγγλίας, Γαλλίας καὶ Ῥωσσίας ὁ Ἐθωμανικὸς καὶ Αἰγυπτιακὸς στόλος. Μεθώνη καὶ Κορώνη φρούρια τῆς Μεσσηνίας.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισημότεραι πόλεις τοῦ νομοῦ τῆς Λακωνίας;

Ἀπ. Σπάρτη ἐπὶ τοῦ Εὐρώτα πρωτ. τοῦ νομοῦ, μεγάλη ποτὲ πόλις, νῦν δὲ μόλις ἀνεγειρομένη με πλατείας ὁδοὺς ἔχει 2500 κατοίκων. Γύθειον πρωτ. ὁμωνύμου ἐπαρχίας καὶ ἐπίγειον τῆς Σπάρτης. Ἀρέοπολις (Τσίμοβα) παρὰ τὰς ὑπωρείας τοῦ Ταυγέτου. Μονεμβασία ὄχυρὰ πόλις κειμένη ἐπὶ νησιδίου ἠνωμένου διὰ γεφύρας με τὴν ξηράν. Μολάοι, μεσόγειος κώμη πρωτ. τῆς Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισημότεραι πόλεις τοῦ νομοῦ τῆς Ἀρκαδίας;

Τρίπολις πρωτ. τοῦ νομοῦ ἐπὶ ὄροπεδίου, βιομήχανος καὶ ἐμπορικὴ πόλις ἔχουσα περὶ τὰς 7400 κατοίκων· παρ' αὐτὴν δὲ πρὸς Β. ἔκειτο τὸ πάλαι ἡ Μαντίνεια, καὶ πρὸς Ν. ἡ Τεγέα. Βαλτέτσιον κώμη, ὅπου τὸ πρῶτον τὸ 1821 οἱ Ἕλληνες ἐνίκησαν τοὺς Τούρκους. Μεγαλόπολις, μεγάλη ποτὲ πόλις νῦν δ' ἄσημος γεωργικὴ κώμη. Καρύταινα, πρωτ. τῆς Γορτυνίας, πόλις ὄχυρὰ. Δημητσάνα, ἔχουσα πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως Ἑλληνικὸν Σχολεῖον. Ἅγιος Πέτρος, ὄρεινὴ κωμόπολις ἔχουσα 3500 κατ. καὶ παράγουσα πολλὰς ὀπώρας. Ἄστρος εἰς εὐφορον πεδιάδα με μικρὸν τινα ὄρμον, ἐξ οὗ ἐξάγονται τὰ προϊόντα τῆς Κυνουρίας. Λεωνίδιον πρωτ. τῆς Κυνουρίας, ἔχουσα 3750 κατ. ἀσχολουμένων εἰς τὸ ἐμπόριον.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισημότεραι πόλεις τοῦ νομοῦ τῆς Εὐβοίας;

Ἀπ. Χαλκίς, ἀρχαία ὄχυρὰ καὶ ἐμπορικὴ πόλις (3600 κατ.) εἰς τὸ δυτικὸν τῆς νήσου παρὰ τὴν σιδηρᾶν γέφυραν, πρωτ. τοῦ νομοῦ. Νέα Ψαρὰ ἐπὶ τῆς ἀρχαίας Ἐρετρίας. Κύμη, πρωτ. ἐπαρχίας· πλησίον αὐτῆς ὑπάρχουσι γαϊάνθρακες. Κάρυστος, πρωτ. ὁμωνύμου ἐπαρχίας. Σκόπελος με ὁμων. πρωτ. τῶν Βορείων Σποράδων Σκιάθου, Σκύρου, καὶ Ἄλονήσου.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε τίλος αἱ ἐπισημότεραι πόλεις τῶν Κυκλάδων;

Ἀπ. Ἐρμούπολις πρωτ. τοῦ νομοῦ, ἡ ἐμπορικὴ

τάτη πόλις τῆς Ἑλλάδος μὲ λαμπρὰ δημόσια ἐκπαιδευτικά οἰκοδομήματα, ἔχουσα 23100 κατ. Τῆνος νῆσος, ἔχουσα ἀξιόλ. μάρμαρα καὶ τὸν ναὸν τῆς Εὐαγγελιστρίας, Μήλος νῆσος, ἐπίσημος διὰ τὰ ὄρυκτά καὶ τὸν λιμένα τῆς. Κύθνος νῆσος, ἐπίσημος διὰ τὰ θερμὰ αὐτῆς ὕδατα. Δῆλος νῆσος, τὸ πάλαι ἐπίσημος διὰ τὸν ναὸν τοῦ Ἄπολλωνος καὶ τῆς Ἀρτέμιδος.

Νάξος νῆσος, ἐξάγουσα οἶνους καὶ τὸ ὄρυκτὸν σμυρίδα. Θήρα ἠφαιστειώδης νῆσος, ἐπίσημος διὰ τοὺς οἶνους καὶ τὸ ἀξιόλογον ναυτικὸν τῆς. Μύκονος, Ἴος, Σίφνος, Πάρος, Ὠλίαρος, Κίμωλος, Φολέγανδρος, Ἀμοργός, Κέα, νῆσοι μὲ ὀμωνύμους πόλεις.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπίσημ. πόλεις τοῦ νομοῦ τῆς Κερκύρας;

Ἀπ. Κέρκυρα νῆσος (75 χιλ. κατ.) μὲ ὀμών. πόλιν πρωτ. τοῦ νομοῦ, ἔχουσαν λίαν ὄχυρὰ φρούρια, εὐρύχωρον λιμένα, ἀξιόλογον ἐμπόριον, γυμνάσιον, σωφρονιστήριον, νοσοκομεῖον, τὸ σεπτὸν λείψανον τοῦ Ἀγ. Σπυρίδωνος καὶ 18500 κατ. ἐν οἷς 5 χιλ. εἶνε Ἑβραῖοι. Παξοὶ νῆσος, ἧς ἐπισημοτέρα κώμη εἶνε Γάϊος πρωτ. ἐπαρχίας, ἔχουσα ἀσφαλέστατον λιμένα. Λευκάς, νῆσος βουνώδης (21 χιλ. κατ.) μὲ ὀμών. πόλιν πρωτ. ἐπαρχίας ἔχουσαν 6 χιλ. κατ.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπίσημ. πόλεις τοῦ νομοῦ τῆς Κεφαλληνίας;

Ἀπ. Κεφαλληνία (75 χιλ. κατ.), ἡ μεγαλειτέρα τῶν Ἰονίων νήσων· πόλεις αὐτῆς Ἀργοστόλιον πρωτ. τοῦ νομοῦ ἔχουσα γυμνάσιον, τὸν καλλίτερον λιμένα, τῆς νήσου καὶ 10 χιλ. κατ. Ληξούριον, πόλις ἔχουσα Ἑλλ. Σχολεῖον καὶ 8 χιλ. κατ. Ἡ Κεφαλληνία ἔχει καὶ ὄρος ὑψηλὸν καλούμενον Αἶνος καὶ τὸ σεπτὸν λείψανον τοῦ Ἀγ. Γερασίμου.

Ἰθάκη νῆσος βουνώδης (22 χιλ. κατ.) μὲ πόλιν Βαθύ, πρωτ. ἐπαρχίας ἔχουσαν Ἑλλην. Σχολεῖον, ναυπηγεῖον καὶ 4500 κατ.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισημότεραι πόλεις τοῦ νομοῦ τῆς Ζακύνθου;

Ἀπ. Ζάκυνθος, ὠραία νῆσος (40 χιλ. κατ.) μὲ ὀμών. πόλιν πρωτ. τοῦ νομοῦ ἔχουσα γυμνάσιον, δημοσίαν βιβλιοθήκην, νοσοκομεῖον, ὄρφανοτροφεῖον, τὸ σεπτὸν λείψανον τοῦ Ἀγ. Διονυσίου καὶ 15 χιλ. κατ. φιλοπανωτάτων.

Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάν. τῆς Ἑλλάδος, ὁ πληθυσμ. ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα;
 Απ. Αὕτη ἔχει ἐπιφάνειαν 500 τετρ. μυριάμ. καὶ 4,460,000 κατ. ὠν 660 χιλ. κατοικοῦσι τὴν Πελοπόννησον, 370 χιλ. τὴν Στερεάν, 240 χιλ. τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου καὶ 220 χιλ. τὰς Ἰονίους νήσους, πρὸςθεύοντες τὴν ὀρθόδοξον χριστιανικὴν θρησκείαν διοικουμένην ὑπὸ πενταμελοῦς συνόδου ἀρχιερέων, πλὴν 20 περίπου χιλ. δωτικῶν κατοικοῦντων εἰς τὰς νήσους καὶ ὀλιγίστων μωαμεθανῶν καὶ εβραίων. Τὸ δὲ πολίτευμα εἶνε μοναρχία Συνταγματικὴ μετὰ μίαν Βουλῆν.

Ερ. Ἔχει δικαστήρια ἡ Ἑλλάς πρὸς ἀπονομὴν τῆς δικαιοσύνης;

Απ. Μάλιστα εἰς ἀπασὰς τὰς ἐπαρχίας ὑπάρχει ἐν ἡ πλεῖστον εἰρηνοδικεῖα, εἰς πᾶσαν δὲ πρωτεύουσαν νομοῦ ἐν Πρωτοδικεῖον, εἰς δὲ τὸ Ναύπλιον, τὰς Ἀθήνας, τὰς Πάτρας καὶ τὴν Κέρκυραν ἀγὰ ἐν Ἐφετεῖον, καὶ εἰς τὰς Ἀθήνας εἶτι ὁ Ἄρειος Πάγος, τὸ ἀνώτατον δικαστήριον τοῦ κράτους.

Ερ. Εἰς τὰ αὐτὰ δικαστήρια δικάζονται καὶ αἱ ἐμπορικαὶ δίκαι;

Απ. Δύνανται μὲν καὶ τὰ ρηθέντα δικαστήρια γὰ δικάσαι τοιαύτας ὑποθέσεις, ἀλλ' ὑπάρχουσι καθ' ὅλον τὸ Κράτος ἐμποροδικεῖα εἰς Πάτρας, Ναύπλιον, Ἐρμούπολιν καὶ Κέρκυραν.

Ερ. Τὰ δὲ κηουργήματα ποῦ δικάζονται;

Απ. Εἰς μνητὰ δικαστήρια καλούμενα Κακουργοδικεῖα, πῶν ὁποῖων οἱ δικασταὶ εἶνε πολῖται ἐνορο καὶ καλούμενοι.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς Ἑλλάδος;

Απ. Τὸ κλίμα τῆς Ἑλλάδος ἐν γένει εἶνε εὐκράτες καὶ ὑγιεινόν, τὸ δ' ἔδαφος, εὐφορον, παράγειν δημητριακοὺς παρπούς, σταφίδας, ἔλαιον, σίνους, τυρόν, βούτυρον, σίκα, βιζάριον πρινοπέκιον, μέταξαν, βαλανίδιον κλπ. ἔχει δὲ καὶ θέσιν ἢ Ἑλλάς προσφορωτάτην διὰ ναυτιλίαν καὶ ἐμπορίον.

Εὐρωπαϊκὴ Τουρκία.

Ερ. Ποία εἶνε τὰ ὅρια τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας;

Απ. Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Τουρκία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Αὐστρίας καὶ Ῥωσσίας, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος, τοῦ Αἰγαίου καὶ τῆς Προποντιδίδος, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Εὐξείνου, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Δαλματίας, τοῦ Ἀδριατικοῦ καὶ τοῦ Ἰονίου πελάγους.

Ερ. Ποία εἶνε τὰ ἐπισημότερα ἔρη τῆς;

Ὅρη τῆς Τουρκίας ἐπισημότερα εἶνε τὰ Καρπάθια, ἡ σειρὰ τοῦ Σκάρδου, ὁ Ὀρβηλος, ὁ Αἶμος, ἡ Ῥοδόπη, τὸ Παγγαῖον, ὁ Ἄθως, τὰ Καμβούνια, ὁ Ὀλυμπος, τὸ Πήλιον, ἡ Ὅσσα καὶ ἡ Πίνδος.

Ερ. Ποῖοι εἶνε οἱ ἐπισημότεροι ποταμοὶ τῆς;

Απ. Ἐπισημότεροι ποταμοὶ τῆς Τουρκίας εἶνε εἰς τὴν Βοσνίαν ὁ Νάρων, εἰς τὴν Ἀλβανίαν ὁ Δρίλων, εἰς τὴν Ἡπειρον ὁ Καλάμας καὶ ὁ Ἀραχθος, εἰς τὴν Θεσσαλίαν ὁ Πηνειός, εἰς τὴν Μακεδονίαν ὁ Ἀξιός καὶ ὁ Στρυμών, εἰς τὴν Θράκην ὁ Ἐβρος, καὶ τέλος ὁ Δούναβις, ὁ ὁποῖος βρέχει τὴν Σερβίαν, Βουλγαρίαν, Βλαχίαν καὶ Μολδαυίαν.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισημότεραι λίμναι τῆς;

Απ. Λίμναι αὐτῆς ἐπισημότεραι εἶνε εἰς τὴν Ἀλβανίαν

ἡ Λαβεάτις καὶ ἡ Λυχνιδός, εἰς τὴν Ἡπειρον ἢ τῶν Ἰωαννίνων, εἰς τὴν Μακεδονίαν ἢ Ὀρεστιάς, ἡ Κερκινίτις καὶ ἡ Βόλβη, καὶ εἰς τὴν Βουλγαρίαν ἢ Ρασέλμη, ἡ μεγαλύτερα ἀπασῶν.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε αἱ ἐπισημότεραι ἡ Εὐρωπαϊκὴ Τουρκία;

Απ. Εἰς ἔνδεκα τὴν Θράκην, Μακεδονίαν, Θεσσαλίαν, Ἀλβανίαν καὶ Ἡπειρον, Μαυροβούνιον, Βοσνίαν, Σερβίαν, Βουλγαρίαν, Βλαχίαν καὶ Μολδαυίαν, καὶ τὴν Κρήτην μετὰ τῶν νήσων τῶν ἐν τῷ Αἰγαίῳ.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε αἱ ἐπισημότεραι πόλεις τῆς Θράκης;

Απ. Κωνσταντινούπολις (Βυζάντιον), πρωτ. τοῦ Κράτους εἰς θέσιν θαυμασίαν, ἔχουσα λαμπρότατον λιμένα, μέγιστον ἐμπόριον, λαμπρὰς Βυζαντινὰς οἰκοδομὰς καὶ περὶ τὸ ἐν ἑκατ. κατ. Ἀδριανούπολις, ἡ δευτέρα πόλις τῆς Τουρκίας ἐπὶ τοῦ Ἐβρου κειμένη, ἔχουσα 140 χιλ. κατ. Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ποταμοῦ κεῖται καὶ ἡ Φιλίππου πόλις, ἐμπορικὴ πόλις, ἔχουσα 40 χιλ. κατ. Αἴνως, αὕτη κειμένη ἐπὶ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ἐβρου ἔχει ἑκατὸν ἐμπόριον καὶ 8 χιλ. κατοίκων.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε αἱ ἐπισημότεραι πόλεις τῆς Μακεδονίας;

Απ. Τῆς Μακεδονίας ἐπισημ. πόλεις εἶνε Θεσσαλονίκη, εὐλίμενος καὶ ἐμπορικὴ πόλις, ἀλλ' ὀλίγον βιομήχανος, ἔχουσα 90 χιλ. κατ. Βιτώλια, μεσόγειος καὶ ἐμπορικωτάτη πόλις, ἔχουσα περὶ τὰς 50 χιλ. κατοίκ. Σέρραι, μεσόγειος πόλις παρὰ τὸν Στρυμόνα, ἔχουσα 35 χιλ. κατοίκ. Πρὸς Α. αὐτῆς κεῖται ἡ Χαλκιδικὴ χερσόνησος καὶ τὸ Ἅγιον Ὄρος ἢ Ἄθως, ἐπὶ τοῦ ὁποίου εὐρίσκονται πάμπολλα μοναστήρια ὀρθοδόξων.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε αἱ ἐπισημότεραι πόλεις τῆς Θεσσαλίας;

Απ. Τῆς Θεσσαλίας ἐπισημ. πόλεις εἶνε Λάρισα ἐπὶ τοῦ Πηνειοῦ, πρωτ. τῆς Θεσσαλίας ἔχουσα 40 χιλ. κατ. γεωργῶν καὶ ἐμπόρων. Τρίκαλα, μεσόγειος πόλις τὸ πλεῖστον ὑπὸ Τούρκων κατοικουμένη. Βῶλος, πόλις παράλιος.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε αἱ ἐπισημότεραι πόλεις τῆς Ἡπέρου καὶ Ἀλβανίας;

Απ. Τῆς Ἡπέρου ἐπισημότεραι πόλεις εἶνε Ἰωάννινα ἐπὶ ὁμων. λίμνης, πρωτ. τῆς Ἡπέρου καὶ τῆς Ἀλβανίας, ἔχουσα γυμνάσιον, 30 χιλ. κατοίκ. καὶ προάστεια ἀξιόλογα. Πρέβεζα εἰς τὸν Ἀμβραχικὸν κόλπον, ἐ

χουσα φρούριον ὄχυρὸν καὶ 8 χιλ. κατοίκων. Ἄρτα, ἔχουσα φρούριον καὶ ἀξιόλ. Ἑλλην. Σχολεῖον. Τῆς δὲ Ἀλβανίας ἐπίσημοι πόλεις εἶνε Δουράτσον (Ἐπίδαμνος), ὄχυρὰ, εὐλίμενος καὶ ἐμπορικὴ πόλις. Σκόδρα ἐπὶ τῆς Λαβεάτιδος λίμνης, πόλις ὄχυρὰ καὶ πρωτ. τῆς ἰδίως Ἀλβανίας, ἔχουσα 20 χιλ. κατ.

Ἐρ. Τῆς δὲ Βοσνίας ποία εἶνε ἡ ἐπισημότερα πόλις;

Ἀπ. Τῆς Βοσνίας ἐπισημότερα πόλις εἶνε Βοσνασεσεράτον, ὄχυρὰ βιομήχανος καὶ ἐμπορικὴ πόλις, ἔχουσα 55 χιλ. κατ.

Ἐρ. Ποῦ κεῖται τὸ Μαυροβούνιον;

Ἀπ. Τὸ Μαυροβούνιον κεῖται μεταξὺ Ἀλβανίας καὶ Βοσνίας, καὶ εἶνε σχεδὸν ὅλως ἀνεξάρτητον ἀπὸ τῆς Τουρκίας· κατοικεῖται δὲ ὑπὸ 100 χιλ. ὀρθοδόξων διοικουμένων ὑπὸ ἰδίου αὐτῶν ἡγεμόνος, ἔχοντος πρωτ. τὴν κώμην Κεττίνην.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπισημότερα πόλις τῆς Σερβίας;

Ἀπ. Τῆς Σερβίας πρωτ. εἶνε Βελιγράδιον, ὄχυρὰ καὶ ἐπίσημος πόλις ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως, ἔχουσα 30 χιλ. κατοίκους.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισημότεραι πόλεις τῆς Βουλγαρίας;

Ἀπ. Τῆς Βουλγαρίας ἐπισημότεραι πόλεις εἶνε Βιδίνιον πρωτ. αὐτῆς καὶ ὄχυρωτάτη πόλις, Σόφια πρὸς τὰς ὑπωρείας τοῦ Αἴμου, ἔχουσα 40 χιλ. κατ. Σούμλα καὶ Σιλίστρα, λίαν ὄχυρὰ πόλεις.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισημότεραι πόλεις τῆς Βλαχίας;

Ἀπ. Τῆς Βλαχίας πρωτ. εἶνε Βουκουρέστιον, ἐμπορικὴ πόλις ἔχουσα 185 χιλ. κατ. ἀκαδημίαν καὶ ὠραίους περιπάτους Ἰθραῖλα, πόλις λίαν ἐμπορικὴ τῆς Βλαχίας ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισημότεραι πόλεις τῆς Μολδαβίας;

Ἀπ. Τῆς Μολδαβίας πρωτ. εἶνε Ἰάσιον, λίαν ἐμπορικὴ πόλις ἔχουσα 50 χιλ. κατοίκ. Γαλάζιον ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως, εὐλίμενος καὶ ἐμπορικὴ πόλις τῆς Μολδαβίας.

Ἐρ. Νῆσοι δὲ τῆς Τουρκίας ποῖαι εἶνε καὶ αἱ ἐπισημ. πόλεις των;

Ἀπ. Ἀῆμνος, Ἴμβρος, Σαμοθράκη, καὶ Θάσος μὲ ὁμων. πόλεις· εἶνε ἅπασαι ὄρειναι καὶ ὀλιγάνθρωποι ὡσαύτως

Κρήτη εἰς τὴν Μεσόγειον· μεγάλη νῆσος ὑφ' Ἑλλήνων σχεδὸν κατοικουμένη. Ταύτης ἐπίσημ. πόλεις εἶνε Ἡράκλειον πρωτ. τῆς νήσου, ὄχυρά καὶ εὐλίμενος, ἔχουσα 15 χιλ. κατοίκων. Χανία (Κυδωνία) πρωτ. τῆς Κρήτης καὶ Ρέθυμνος· ἅπασαι ἔχουσι Ἑλληνικὰ σχολεῖα. Ἡ νῆσος αὕτη ἔχουσα περὶ τὰς 300 χιλ. κατ. παράγει ἔλαιον, πορτοκάλια, λεμόνια, κάστανα, τυρίον, σαπούνιον κλ.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάν. ὁ πληθὸς· ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα τῆς Τουρκίας;
 Ἀπ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶνε 4188 τετραγ. μυριάμ. οἱ δὲ κάτοικοι περὶ τὰ 16 ἑκατομ. τούτων 3 1/2 ἑκατομ. εἶνε μωαμεθανοί, οἱ δὲ ἄλλοι πλὴν ὀλίγων ἑβραίων καὶ καθολικῶν ὀρθόδοξοι. Διοικεῖται δὲ ὑπὸ μονάρχου ἀπολύτου τοῦ Σουλτάνου.

Ἐρ. Τί γνωρίζεις περὶ Μαυροβούνιον, Σερβίας, Μολδαβίας καὶ Βλαχίας;

Ἀπ. Τὸ Μαυροβούνιον, ἡ Σερβία καὶ ἡ Βλαχία μετὰ τῆς Μολδαβίας εἶνε ὑποτελεῖς χῶραι εἰς τὸν Σουλτάνον, καὶ διοικούνται δι' ἰδίων ἡγεμόνων ὑπ' αὐτοῦ ἀναγνωριζομένων.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας;

Ἀπ. Τὸ κλίμα αὐτῆς εἶνε πλὴν τῶν ἠγμεμονίων θερπνὸν καὶ ὑγιεινόν, τὸ δ' ἔδαφος εὐφορὸν εἰς γεννήματα, σίτον, βάμβακα, καπνόν, ἔλαιον, ρίζαριον, σπῆγγον, κηρὸν κτλ. ἀλλ' ἡ γεωργία εἶνε παρημελημένη, ἡ βιομηχανία ἐλαχίστη, καὶ μόνον τὸ ἐμπόριον τὸ ἐσωτερικὸν καὶ ἐξωτερικὸν ἀκμάζει, γινόμενον πρὸ πάντων διὰ τῶν Ἑλλήνων· ἔχει δὲ καὶ μεταλλεῖα χρυσοῦ, ἀργύρου, χαλκοῦ κλ.

Ἐρ. Ἔχει κτήσεις ἐξωτερικὰς ἡ Τουρκία;

Ἀπ. Ἡ Τουρκία ἔχει κτήσεις εἰς τὴν Βόρειον Ἀφρικὴν καὶ εἰς τὴν Ἀσίαν· οὗτ' εἰς τὸ ὅλον Τουρκικὸν κράτος ἔχει ὑπὲρ τὰ 40 ἑκατ. κατοίκων.

Ἰταλία.

Ἐρ. Ποία εἶνε τὰ ὄρια τῆς Ἰταλίας;

Ἀπ. Τὰ ὄρια τῆς Ἰταλίας εἶνε πρὸς Β. ἡ Αὐστρία καὶ Ἑλβετία, πρὸς Ν. ἡ Μεσόγειος, πρὸς Α. ἡ Αὐστρία, τὸ Ἀδριατικὸν καὶ τὸ Ἴόνιον πέλαγος, πρὸς Δ. ἡ Γαλλία καὶ ἡ Τυρρηνικὴ θάλασσα.

Ἐρ. Ἐκ πόσων κρατῶν συνίσταται;

Ἡ Ἰταλία συνίσταται ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ βασιλείου, τῆς μικρᾶς Δημοκρατίας τοῦ Ἁγίου Μαρίνου καὶ ἐκ τῆς Μάλτας καὶ τινων πηρ' αὐτὴν νήσων ὑποκειμένων εἰς τοὺς Ἀγγλους.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισημότεραι πόλεις τοῦ Ἰταλικοῦ βασιλείου;

Ἀπ. Ἐπισημότεραι αὐτοῦ πόλεις εἶνε Τουρίνον ἐπὶ τοῦ Πάδου ἐκ τῶν ὠραιότερων τῆς Ἰταλίας πόλεων, ἔχουσα περὶ τὰς 180 χιλ. κατοίκων. Γένουα, ἄλλοτε πρωτ. δημοκρατίας μεγάλη καὶ ἐμπορικὴ πόλις. Μεδιόλανα, πρωτ. τῆς Λομβαρδίας ἐν εὐφορωτάτῃ πε-

διάδι μὲ 200 χιλ. κατ. Φλωρεντία ἐπὶ τοῦ Ἄρνου ἄλλοτε πρωτ. δημοκρατίας ὠραία πόλις ἔχουσα λαμπρὸν ἀρχαιολογικὸν μουσεῖον καὶ 115 χιλ. κατ. Λιβόρνο εἰς ἐμπορικὴ καὶ πλουσία πόλις εἰς τὴν Τυρρηνικὴν θάλασσαν, ἔχουσα 185 χιλ. κατοίκων. Ἀγκῶνα, πόλις ἐμπορικωτάτη εἰς τὴν Ἀδριατικὴν θάλασσαν. Ραβένα παρὰ τὴν θάλασσαν χρηματήσασα πρωτ. τῶν Παπῶν παρ' αὐτὴν κεῖται καὶ ἡ δημοκρατία τοῦ Ἁγίου Μαρίνου (8 χιλ. κατ.)

Ρώμη, ἐπὶ τοῦ Τεβέρεως, πρωτ. τοῦ Ἰταλικοῦ κράτους, πάλαι μεγάλη πόλις μὲ λαμπρὰς οἰκοδομὰς καὶ τὸν περιφημον ναὸν τοῦ ἁγίου Πέτρου· ἔχει δὲ νῦν περὶ τὰς 220 χιλ. κατοίκ. Βονωνία, ἐπίσημος διὰ τὸ πανεπιστήμιόν της.

Νεάπολις, ἄλλοτε πρωτ. τοῦ βασιλείου τῶν Δύο Σικελιῶν, ἡ μεγαλειτέρα καὶ ὠραιότερα πόλις τῆς Ἰταλίας, ἔχουσα λαμπρὸν λιμένα καὶ 450 χιλ. κατοίκων. Πάλερμον, πρωτ. τῆς νήσου Σικελίας ἐμπορικωτάτη πόλις ἔχουσα 170 χιλ. κατοίκ. Μεσσήνη ἐπὶ τοῦ πορθμοῦ, ἀρχαία καὶ ἐμπορικὴ πόλις μὲ 65 χιλ. κατ. Βενετία εἰς τὴν Ἀδριατικὴν θάλασσαν, ἐκτισμένη ἐπὶ 65 νησιδίων· εἶνε ἀρχαία καὶ ἐμπορικωτάτη πόλις πρωτεύουσα ἄλλοτε ἰσχυρᾶς δημοκρατίας, νῦν δ' ἔχουσα περὶ τὰς 120 χιλ. κατοίκων.

Ἐρ. Πρὸς νότον τῆς Σικελίας ποῖαι νῆσοι ὑπάρχουσιν;

Ἀπ. Πρὸς νότον τῆς Σικελίας κεῖται ἡ νῆσος Μάλτα (Μελίτη), ἀνήκουσα εἰς τοὺς Ἀγγλοὺς, ἔχουσα πρωτ. τὴν Βαλέτταν. Ἄπασα δὲ ἡ νῆσος ἔχει περὶ τὰς 100 χιλ. κατοίκων.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια καὶ ὁ πληθυσμὸς τῆς Ἰταλίας;

Ἀπ. Ἡ ἐπιφάνεια τῆς Ἰταλίας εἶνε 2,872 τετραγ. μυριάμ. οἱ δὲ κάτοικοι 25 1/2 ἑκατομ. καθολικοὶ ὄντες τὴν θρησκευτικὴν κυβερνῶνται συνταγματικῶς.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας;

Ἀπ. Ἡ Ἰταλία ἔχουσα τὸ ὠραιότερον κλίμα τῆς Εὐρώπης εἶνε εὐφορὸς εἰς δημοτικὰς καρπούς, οἶνον, ἔλαιον, λεμόνια, ζαχαροκάκκον κτλ. καὶ ἔχει βιομηχανίαν, σιδηροδρόμους καὶ ἐκτεταμένον ἐμπόριον.

Ἑλβετία.

Ἐρ. Ποία εἶνε τὰ ὄρια τῆς Ἑλβετίας;

Ἀπ. Ἡ Ἑλβετία πρὸς Β. ὀρίζεται ὑπὸ τῆς Γερμανίας,

πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Ἰταλίας, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Αὐστρίας, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Γαλλίας.

Ερ. Ποῖα εἶνε αἱ ἐπισημότεροι αὐτῆς πόλεις;

Απ. Β α σ ι λ ε ῖ α ἐπὶ τοῦ Ῥήνου λίαν ἐμπορικὴ πόλις, εἰς τὴν ὁποίαν ἐφευρέθη καὶ τὸ χαρτίον. Β ε ρ ν η ἀξιόλ. πόλις, εἰς τὴν ὁποίαν συνήθως ἐδρεύει καὶ ὁ ὁμοσπονδιακὸς σύλλογος. Γ ε ν ε ῦ η, ὅπου ὁ Ῥοδανὸς ἐξέρχεται τῆς Λεμάνης λίμνης, πόλις ἐμπορικωτάτη.

Ερ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφάν. ὁ πληθυσμ. ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα τῆς Ἑλβετίας;

Απ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶνε 403 τετραγ. μυριάμ. κατοικεῖται δὲ ὑπὸ 2,500 000 κατοίκ. καθολικῶν καὶ καθολικῶν, καὶ διαίρεται εἰς (27) μικρὰς πολιτείας, ἔχουσας ἰδίαις κυβερνήσεσι ἀριστοκρατικῆς καὶ δημοκρατικῆς· ἀλλ' αἱ ὑποθέσεις τῆς ὅλης Ἑλβετίας κανονίζονται ὑπὸ ὁμοσπονδιακοῦ τῶν εἰρημῶν πολιτειῶν συνεδρίου.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας;

Απ. Ἐνεκα τῶν πολλῶν ὀρίων, ἐξ ὧν πηγάζουσιν οἱ κυριώτεροι ποταμοὶ τῆς Εὐρώπης, καὶ τῶν λιμνῶν τῆς εἶνε ἡ χώρα ψυχρὰ καὶ ἐπιτηδεῖα μόνον εἰς βοσκὰς· ὅθεν καὶ πολλὸς ἐξάγεται τυρὸς καὶ βούτυρον· ἔχει δὲ καὶ βιομηχανίαν ἀξιόλογον

Γ α λ λ ῖ α.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Γαλλίας;

Απ. Ἡ Γαλλία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Βορείου θαλάσσης, τῆς Γερμανίας καὶ τοῦ Βελγίου, πρὸς Ν. ὑπὸ τῶν Πυρηναιῶν καὶ τῆς Μεσογείου, πρὸς Δ. ὑπὸ πορθμοῦ τῆς Μάγχης καὶ τοῦ Ἀτλαντικοῦ ὠκεανοῦ, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Ἰταλίας, Ἑλβετίας καὶ Γερμανίας.

Ερ. Ποῖα εἶνε αἱ ἐπισημότεραι αὐτῆς πόλεις;

Απ. Π α ρ ῖ σ ι ο ῖ ἐπὶ τοῦ Σηκουάνα πρωτ. τοῦ κράτους, πόλις ὠραιωτάτη καὶ ἐμπορικωτάτη ἔχουσα 1,830,000 κατοίκ. περιφῆμους οἰκοδομὰς καὶ λαμπρότατον πανεπιστήμιον. Λ υ ῶ ν ἐπὶ τοῦ Ῥοδανοῦ, δευτέρα πόλις τῆς Γαλλίας κατὰ τε τὸ ἐμπόριον, τὴν βιομηχανίαν καὶ τὸν πληθυσμόν. Β ο ρ δ ῶ, ἐπίσημος διὰ τοὺς οἶνους τῆς. Β ρ ῆ σ τ η καὶ Χ ε ρ β ο ὕ ρ γ ο ν, πολεμικοὶ λιμένες εἰς τὸν ὠκεανόν. Μ α σ σ α λ ῖ α, ἐμπορικωτάτη πόλις εἰς τὴν Μεσόγειον. Τ ο υ λ ῶ ν, μεγάλη πόλις μὲ πολεμικὸν ναύσταθμον εἰς τὴν Μεσόγειον.

Ερ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφάν. ὁ πληθυσμ. ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα τῆς Γαλλίας;

Απ. Αὕτη ἔχει ἐπιφάνειαν 5292. τετραγ. μυριάμ. καὶ κατοίκους 36 ἑκατομ. δυτικούς, πλὴν 4 1/2 ἑκατομ. διαμαρτυρομένων κυβερνᾶται δὲ δημοκρατικῶς.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς Γαλλίας;

Απ. Τὸ κλίμα αὐτῆς εἶνε συγκερασμένον καὶ ὁ ἀῆρ καθαρὸς καὶ ὑγιεινὸς· καὶ τὸ μὲν βόρειον μέρος τῆς παράγει ἀφθόνως δημητριακοὺς καρποὺς καὶ τρέφει μωμπρὰ

ποιμένα, τὸ δὲ ἀνατολικὸν καὶ δυτικὸν παράγουσι λαμπροὺς οἴνους, καὶ τὸ νότιον προφυλαττόμενον ἀπὸ τῶν βορείων ἀνέμων παράγει ἔλαιον, λιμόνια καὶ πορτοκάλια· ἔχει δὲ καὶ βιομηχανίαν μεγίστην καὶ ἐμπορίον ἐσωτερικόν, εὐκαλυπτόμενον διὰ τοῦ πλῆθους τῶν διωρῶν καὶ τῶν σιδηροδρόμων, καὶ ἐξωτερικὸν προστατευόμενον ὑπὸ τοῦ ἀξιολόγου πολεμικοῦ ναυτικοῦ τῆς.

Ερ. Ποῖα εἶνε αἱ κατακτήσεις τῆς Γαλλίας;

Απ. Ἡ καλλιτέρα αὐτῆς κατάκτησις εἶνε τὸ Ἀλγέριον, ἀλλ' ἔχει καὶ εἰς ἄλλα μέρη τῆς Ἀφρικῆς κατακτήσεις, εἰς τὰς Ἀντίλλας, εἰς τὴν Νότιον Ἀμερικὴν, εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ εἰς τὴν Ὠκεανίαν.

Ἰσπανία.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ὅρια τῆς Ἰσπανίας;

Απ. Ἡ Ἰσπανία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῶν Πυρηναιῶν καὶ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, πρὸς Ν. καὶ Α. ὑπὸ τῆς Μεσογείου, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ καὶ τῆς Πορτογαλίας.

Ερ. Ποῖα εἶνε αἱ ἐπισημότεραι πόλεις τῆς;

Απ. Μαδρίτη ἐπὶ τοῦ Μανσαναρέζου πρωτ. τοῦ κράτους, ὠραία πόλις ἔχουσα 300 χιλ. κατ. Βαρκελόνη, μεγάλη πόλις καὶ ἐμπορικὴ, ἔχουσα λαμπρὸν λιμένα εἰς τὴν Μεσόγειον. Κορδύβη, Ἰσπαλις, Γρενάδα ἄλλοτε πρωτ. βασιλείων. Γιβραλτάρ, φρούριον ἀπόρθητον πρὸς Ν. ἐπὶ τοῦ ὁμωνύμου πορθμοῦ, ἀνήκον εἰς τοὺς Ἀγγλους.

Ερ. Ἐχει νήσους ἡ Ἰσπανία;

Απ. Μάλιστα τὰς Βαλεαρίδας Μείζονα καὶ Ἐλάσσονα καὶ τὴν Ἰβικαν.

Ερ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθυσμός, ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα αὐτῆς;

Απ. Ἡ ἐπιφάνεια τῆς Ἰσπανίας εἶνε 4879 τετραγ. μυριάμ. οἱ δὲ κάτοικοι 16 ἑκατομ. καθολικοί, κυβερνώμενοι συνταγματικῶς.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς Ἰσπανίας;

Απ. Αὕτη διατεταγμένη ὑπὸ σειρῶν ὀρέων ἔχει κλίμα εὐκραεῖς, πλὴν τῶν νοτίων μερῶν, προσβαλλομένων ὑπὸ τοῦ θερμοῦ ἀνέμου Σολανῶ, τὸ δὲ ἐδάφος, εἰ καὶ κακῶς καλλιεργημένον, παράγει ἐν τούτοις ἀφθόους ὄπώρας, οἶνον ἐξαιρετον, λαμπρὰ μαλλία καὶ μέταξαν, καὶ ἔχει πλούσια μεταλλεῖα, χρυσοῦ, ἀργύρου, σιδήρου χαλκοῦ, μολύβδου καὶ λαμπρῶν μαρμάρων.

Τρ. Ποῖα εἶνε αἱ ἐξωτερικαὶ κτήσεις τῆς;

Απ. Αὕτη ἔχει κτήσεις εἰς τὴν Ἀφρικὴν, εἰς τὰς Ἀντίλλας καὶ εἰς τὴν Ὠκεανίαν.

Πορτογαλία.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ὅρια τῆς Πορτογαλίας;

Απ. Ἡ Πορτογαλίς ὀρίζεται πρὸς Β. καὶ Α. ὑπὸ τῆς Ἰσπανίας, πρὸς Δ. καὶ Ν. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ ὠκεανοῦ.

Ερ. Ποῖα εἶνε αἱ ἐπισημότεραι αὐτῆς πόλεις;

Απ. Λισαβῶνα ἐπὶ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Τάγου, πρωτ.

τοῦ κράτους καὶ ἐμπορικωτάτη πόλις κατοικουμένη ὑπὸ 220 χιλ. ψυχῶν. Ὁ π ὁ ρ τ ο ν ἐπὶ τοῦ Δουρίου, ἐμπορική πόλις καὶ ἐπίσημος διὰ τοὺς οἴνους τῆς.

Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάν. ὁ πληθυσμ. ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα τοῦ κράτους;
Απ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶνε 347 τετραγ. μυριάμ. οἱ δὲ κάτοικοι 3,900,000 ἄπαντες καθολικοὶ κυβερνώμενοι συνταγματικῶς.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς;
Απ. Ἡ Πορτογαλία ἔχει κλίμα γλυκὺ καὶ ὑγιεινόν, ἐπιτῆδεον διὰ τὴν ἀμπελον, τὴν πορτοκαλίαν καὶ τὴν λεμονίαν, ἀλλὰ δὲν εἶνε καλῶς καλλιεργημένη.

Ερ. Ἐχει κατακτήσεις ἡ Πορτογαλία;
Απ. Ἡ Πορτογαλία ἔχει κατακτήσεις εἰς τὴν Ἀσίαν, εἰς τὴν Ὀκεανίαν, εἰς τὴν Ἀφρικὴν καὶ τὰς νήσους αὐτῆς.

Μεγάλη Βρετανία.

Ερ. Ἐκ τίνων μερῶν συνίσταται ἡ Μεγάλη Βρετανία;

Απ. Ἡ Μεγάλη Βρετανία, κειμένη εἰς τὸ δυτικὸν τῆς Γαλλίας, συνίσταται ἐκ τῆς ἰδίως Βρετανίας ἢ Ἀγγλίας μετὰ τῆς Σκωτίας, τῆς Ἴρλανδίας καὶ ἐκ πολλῶν ἄλλων μικροτέρων νήσων.

Ερ. Ποίαι εἶνε αἱ ἐπισημότεραι αὐτῆς πόλεις;

Απ. Λ ο ν δ ἰ ν ο ν ἐπὶ τοῦ Ταμέσεως, πρωτεύουσα τοῦ κράτους, ἡ μεγαλειτέρα, πλουσιωτέρα καὶ ἐμπορικωτέρα πόλις τοῦ κόσμου ἔχουσα ὑπὲρ τὰ 3 ἑκατομ. κατ. Λ ι β ε ρ π ο ὑ λ η, πόλις ἐμπορικωτάτη. Μ α γ χ ε σ τ ἔ ρ η καὶ Β ι ρ μ ι χ ἄ μ η, μεγάλαι καὶ λίαν βιομήχανοι πόλεις. Ἐ δ ι μ β ο ὄ ρ γ ο ν, πρωτεύουσα τῆς Σκωτίας, μεγάλη πόλις, ἐμπορική καὶ βιομήχανος. Δ ο υ β λ ἰ ν ο ν πρωτ. τῆς Ἴρλανδίας, ἐμπορικωτάτη πόλις καὶ βιομήχανος, ἔχουσα 320 χιλ. κατοίκων.

Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάν. ὁ πληθυσμ. ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα τῆς Βρετανίας;
Απ. Ἡ Βρετανία ἔχει ἐπιφάνειαν 3100 τετραγ. μυριάμ. καὶ 30 ἑκατ. κατοίκων, πρεσβυόντων ἐν μὲν Ἀγγλίᾳ τὴν Ἀγγλικανικὴν, ἐν δὲ Σκωτίᾳ τὴν πρεσβυτεριανὴν καὶ ἐν Ἴρλανδίᾳ τὴν καθολικὴν θρησκείαν· πολίτευμα δ' ἔχει συνταγματικὴν μοναρχίαν μετὰ δύο βουλῶν τῶν Λόρδων καὶ τῶν κοινοτήτων.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας;

Απ. Ἡ Βρετανία εἰ καὶ ψυχρὰ καὶ ὑγρὰ, εἶνε εὐφορος, ἔχουσα μεταλλεῖα σιδήρου, χαλκοῦ, κασσιτέρου, μολύβδου, γαλιανθράκων, μέγιστην βιομηχανίαν καὶ ἀπειραντὸν ἐμπόριον, ἐν τῷ ἐσωτερικῷ εὐκολυνόμενον δι' ἀπείρων διωρυγῶν καὶ σιδηροδρόμων, ἐν δὲ τῷ ἐξωτερικῷ προστατευόμενον ὑπὸ τοῦ μεγαλειτέρου στόλου τοῦ κόσμου.

Ερ. Ἡ Μεγ. Βρετανία ἔχει ἐξωτερικὰς κτήσεις;

Απ. Αὕτη ἐξουσιάζει εἰς ὅλας τὰς ἡπείρους καὶ εἰς ὅλας τὰς θαλάσσιους εὐρυχωρὰς γαίας καὶ ἀπείρους νήσους, κατοικουμένας ὑπὸ 490 ἑκατομ. ψυχῶν.

‘Ολλανδία και Βέλγιον.

Ερ. Ποία εἶνε τὰ ὅρια τῆς ‘Ολλανδίας καὶ τοῦ Βελγίου;

Απ. Ἡ ‘Ολλανδία ὀρίζεται πρὸς Β. καὶ Δ. ὑπὸ τῆς Βορείου θαλάσσης, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Γερμανίας, τὸ δὲ νότιον ὄριον κατέχει τὸ Βέλγιον.

Ερ. Ποίαι εἶνε αἱ ἐπισημότεραι πόλεις τῆς ‘Ολλανδίας;

Απ. Ἀμστερλόδαμον ἐπὶ τοῦ Σουϊδέρην, ἡ μεγαλύτερα πόλις τῆς ‘Ολλανδίας, πλουσία καὶ ἐμπορικὴ ἔχουσα 270 χιλ. κατοίκων· εἶνε δ’ ἐκτισμένη ἐπὶ ὑγροῦ ἐδάφους. Ρότερδάμη ἐπὶ τοῦ Μεύση, συνήθης ἔδρα τοῦ ἡγεμόνος. Λουξεμβούργον, λίαν ὄχυρά καὶ πρωτ. δουκάτου τῆς ‘Ολλανδίας, ἀποτελοῦντος μέρος τῆς Γερμανικῆς ὁμοσπονδίας.

Ερ. Ποίαι εἶνε αἱ ἐπισημότεραι πόλεις τοῦ Βελγίου;

Απ. Βρυξέλλαι εἰς τὸ κέντρον τοῦ Βελγίου πρωτ. αὐτοῦ, ἔχουσα μετὰ τῶν προαστείων 290 χιλ. κατ. παρ’ αὐτὰς δὲ κεῖται καὶ τὸ Βατερλώον, ὅπου τὸ τελευταῖον ἠττήθη ὁ μέγας Ναπολέων.

Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. ἡ θρησ. καὶ τὸ πολίτευμα τῶν δύο τούτων κρατῶν;

Απ. Τῆς μὲν ‘Ολλανδίας ἡ ἐπιφάνεια εἶνε 375 τετραγ. μυριαμ. καὶ οἱ κάτοικοι 3,600,000, ἅπαντες σχεδὸν καθολικισταί, τοῦ δὲ Βελγίου 294 τετραγ. μυριαμ. καὶ 4,900,000, οἱ κάτοικοι, ἅπαντες σχεδὸν καθολικοί· ἀμφοτέρω δὲ οἱ λαοὶ κυβερνῶνται συνταγματικῶς.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα αὐτῶν;

Απ. Τὸ κλίμα αὐτῶν εἶνε ἐν γένει ὑγρὸν, ἀλλὰ τὸ ἔδαφος λίαν εὐφορον, παράγον δημοτριακοῦ καρπούς, καννάβιον, καπνὸν κλ. ἔχει δὲ καὶ μεταλλεῖα σιδήρου καὶ γαιανθράκων. Ἀμφοτέρω δὲ αἱ χῶραι καὶ ἰδίως τὸ Βέλγιον ἔχουσι βιομηχανίαν καὶ ἐμπόριον ἀκμαῖον.

Ερ. Ἐχουσιν αὐτὰ κτήσεις ἐξωτερικῆς;

Απ. Ἡ ‘Ολλανδία μόνον ἔχει κτήσεις εἰς τὰς Ἀντίλλας, εἰς τὴν Νότιον Ἀμερικὴν καὶ πρὸ πάντων εἰς τὴν Ὠκεανίαν.

Γερμανία.

Ερ. Ποία εἶνε τὰ ὅρια τῆς Γερμανίας;

Απ. Ἡ Γερμανία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Βαλτικῆς, τῆς Δανίας καὶ τῆς Βορ. θαλάσσης, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Ἑλβετίας, τῆς Ἰταλίας καὶ τοῦ Ἀδριατικοῦ πελάγους, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Αὐστρίας καὶ τῆς Πρωσσίας, πρὸς Δ. ὑπὸ τῶν Κάτω Χωρῶν καὶ τῆς Γαλλίας.

Ερ. Ἐκ τίνων μερῶν συνίσταται ἡ ἢ Γερμανία;

Απ. Ἡ Γερμανία συνίσταται ἐξ 28 διαφόρων κρατῶν·

Τούτων τὰ 27 ἀποτελοῦσι τὴν Γερμανικὴν αὐτοκρατορίαν, τὸ δὲ ἄλλο τὸ μένον εἶνε ἡ Αὐστρία.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ πολίτευμα τῶν κρατῶν τῆς Γερμανικῆς αὐτοκρατορίας ;

Ἀπ. Τῶν 27 κρατῶν τῆς Γερμ. αὐτοκρατορίας τέσσαρα εἶνε βασιλεία ἡ Πρωσσία, ἡ Σαξωνία, Βαυαρία, Βυρτεμβέργη, εἴκοσι διάφορα δουκάτα καὶ τρεῖς ἐλεύθεραι πολιτεῖαι ἡ Βρέμη, ἡ Λυβέκη καὶ τὸ Ἀμβούργον.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισημότεραι πόλεις τῶν κρατῶν τῆς Γερμαν. αὐτοκρατορίας ;

Ἀπ. Τῆς Βαυαρίας (4,800.000 κατ.) ἐπισημότ. πόλεις εἶνε Μόναχον ἐκ τῶν ὠραιτέρων πόλεων τῆς Εὐρώπης ἔχουσα διάσημον πανεπιστήμιον καὶ 170 χιλ. κατ. Τῆς δὲ Σαξωνίας (2,425,000 κατ.) πρωτ. Δρέσδη ἔχουσα 160 χιλ. κατ. τῆς δὲ Βυρτεμβέργης (4,780,000 κατ.) πρωτ. Στουτγάρδη. Τοῦ Μεγ. Δουκάτου τῆς Βάδης (4,440,000 κατ.) Καλσρούη καὶ τοῦ Μεγ. Δουκάτου τῆς Ἑσσης (823 χιλ. κατ.) πρωτ. Δαρμστάτη. Τοῦ Μεγ. Δουκάτου τοῦ Ὀλδεμβούργου πρωτ. Ὀλδεμβούργον· αἱ δ' ἐλεύθεραι πολιτεῖαι ἔχουσιν ὁμωνόμους πρωτευούσας.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισημότεραι πόλεις τῆς Πρωσσίας ;

Ἀπ. Τῆς Πρωσσίας (26 ἑκατ. κατ.) ἐπισημότ. πόλεις εἶνε Βερολίνον, πρωτ. τοῦ κράτους ἐκ τῶν ἐπισημότερων πόλεων τῆς Εὐρώπης ἔχουσα διάσημον πανεπιστήμιον καὶ ὑπὲρ τὰς 700 χιλ. κατ. Δάντσικον πρὸς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Οὐίστούλα πόλις ὠραία καὶ ἐμπορικὴ. Ποτσδάμη ἐπὶ τοῦ Ἄλβιος, ἡ δευτέρα πόλις τῆς Πρωσσίας. Βρεσλαυτία, λίαν ἐμπορικὴ καὶ βιομήχανος καὶ ἡ τρίτη πόλις τῆς Πρωσσίας.

Ἐρ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθ. ἡ θρησκεία καὶ τὰ προϊόντα τῆς Γερμαν. αὐτοκρατορίας ;

Ἀπ. Οἱ κάτοικοι τῆς Γερμ. αὐτοκρατορίας εἶνε περὶ τὰ 37 ἑκατ. καὶ ἐν μὲν τοῖς βορείοις κράτεσιν ἐπικρατεῖ ὁ λουθηρανισμός, ἐν δὲ τοῖς νοτίοις ἡ καθολικὴ θρησκεία· τὸ δὲ κλίμα τῆς Γερμανίας εἶνε εἰς τὰ βόρεια ψυχρὸν καὶ ὑγρὸν καὶ τὸ ἔδαφος κεκαλυμμένον ἀπὸ ἔλης· τὸ κεντρικὸν καὶ τὸ νότιον ἔχει κλίμα συγκρασμένον καὶ ὑγιεινόν, παράγον οἶνον καὶ σίτον, ἔχει δὲ καὶ ἀφθόνας βοσκάς. Τὰ δὲ ὄρη αὐτῆς ἔχουσι μεταλλεῖα χαλκοῦ, τοπαζίου καὶ αἰθέρου, τὸν ὅποιον καλῶς ἐργάζονται οἱ Γερμανοί.

Αὐστρία.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Αὐστρίας ;

Ἀπ. Ἡ Αὐστρία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Ῥωσσίας, Πρωσσίας καὶ Σαξωνίας, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Ἰταλίας, τῆς

Ἀδριατικῆς θαλάσσης καὶ τῆς Τουρκίας, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Ῥωσσίας, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Βαυαρίας καὶ τῆς Ἑλβετίας.

Ἐρ. Ποία εἶνε αἱ ἐπισημότεραι πόλεις τῆς;

Ἄπ. Βιέννη ἐπὶ τοῦ Δουναβεως πρωτ. τοῦ κράτους, ὠραία καὶ μεγαλοπρεπῆς πόλις, ἔχουσα περὶ τὰς 580 χιλ. κατ. Πράγα μετὰ 145 χιλ. κατ. πρωτ. τῆς Βοεμίας. Πέσστα πρωτ. τῆς Οὐγγαρίας. Τεργέστη εἰς τὴν Ἀδριατικὴν θάλασσαν, ἡ ἐμπορικωτέρα τοῦ κράτους πόλις ἔχουσα 105 χιλ. κατ. ἐκ τῶν ὁποίων εἶνε καὶ πολλοὶ Ἕλληνες.

Ἐρ. Εἰπέ μοι τὴν ἐπιφάν. τὸν πληθ. τὴν θρησκείαν καὶ τὸ πολιτ. τῆς Αὐστρίας;

Ἄπ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶνε 6538 τετραγ. μυριάμ., οἱ δὲ κάτοικοι 35 1/2 εκατομ. οἱ πλείστοι καθολικοί, ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ πολλοὶ ὀρθόδοξοι καὶ διαμαρτυρούμενοι· τὸ δὲ πολίτευμα εἶνε συνταγματικὴ μοναρχία.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας;

Ἄπ. Ἡ Αὐστρία συνισταμένη ἐκ τῆς ἰδίως Αὐστρίας, Βοημίας, Μοραβίας, Οὐγγαρίας, Κροατίας, Σλαβονίας, Τρανσυλβανίας, Γαλικίας, Ἰλλυρίας καὶ Δαλματίας, ἔχει ἐν γένει κλίμα συγκρασεμένον καὶ ὑγιεινὸν καὶ ἔδαφος παράγον ἀφθόνως σίτον, οἶνον, καὶ μεταλλεῖα παντὸς εἶδους.

Δ α ν ί α.

Ἐρ. Ποῦ κεῖται ἡ Δανία;

Ἄπ. Ἡ Δανία κεῖται εἰς τὴν εἴσοδον τῆς Βαλτικῆς, συνισταμένη ἐκ τῆς Ἰουτλανδίας, τῶν νήσων Σηλανδίας, Φινίας, Ἰσλανδίας, Φεροῶν καὶ ἄλλων πολλῶν νήσων.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπισημότερα αὐτῆς πόλις;

Ἄπ. Κοπεγχάγη ἐπὶ τῆς Σηλανδίας, πρωτ. τοῦ κράτους, ὄχυρά καὶ ἐκ τῶν ἐμπορικωτέρων πόλεων τῆς Εὐρώπης, ἔχουσα πανεπιστήμιον καὶ 162 χιλ. κατ.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθ. ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα τῆς χώρας;

Ἄπ. Ἡ Δανία ἔχει ἐπιφάνειαν 914 τετραγ. μυριάμ. καὶ 1,800,000 κατοίκων λουθηρανῶν, πολίτευμα δὲ συνταγματικὴν μοναρχίαν.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, ἡ εὐφορία τῆς χώρας καὶ αἱ ἐξωτερικαὶ κτήσεις τῆς;

Ἄπ. Αἱ νῆσοι τῆς Δανίας ἔχουσι κλίμα συγκρασεμένον καὶ εὐφορώτατον εἰς σίτον, γινάρτον, κτλ. ἡ Ἰουτλανδία εἶνε ψυχρὰ καὶ ἐλώδης, ἡ δὲ Ἰσλανδία διὰ τὸ ψυχρὸς τῆς μῆτε δένδρα ἔχει μεγάλα, καλλιτεροῦνται ὅμως καὶ ἐν ἐκείνῃ τὰ γεώμπλα. Ἡ Δανία ἔχει ἔτι καὶ ἐμπόριον ἀξιόλογον.

Ῥ ω σ σ ί α.

Ἐρ. Ποία εἶνε τὰ ὅρια τῆς Ῥωσσίας;

Ἄπ. Ἡ Ῥωσσία κατέχουσα ἤδη καὶ τὸ πλείστον τῆς Πολωνίας ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τοῦ Βορ. ὠκεανοῦ, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Εὐρωπαϊκῆς καὶ Ἀσιατικῆς Τουρκίας, τοῦ Εὐξεινίου καὶ τῆς Περσίας, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Ἀσίας, πρὸς

Δ. ὑπὸ τῆς Σουηδίας, τῆς Βαλτικῆς, τῆς Πρωσσίας καὶ τῆς Αὐστρίας.

Ἐρ. Ποίαι εἶνε αἱ ἐπισημότεραι πόλεις τῆς Ῥωσσίας;

Ἄπ. Πετερούπολις πρωτ. τῆς Αὐτοκρατορίας ἐπὶ τοῦ Νεύα μὲ λαμπράς οἰκοδομάς, ἔχουσα 540 χιλ. κατ. Μόσχα εἰς τὸ κέντρον, ἀρχαία πρωτ. τοῦ κράτους. Ὁδησσός, ἡ ἐμπορικωτάτη πόλις τῆς Ῥωσσίας εἰς τὸν Εὐξεινον. Σεβαστούπολις ἐπὶ τῆς Κριμαίας μὲ λαμπρὸν λιμένα καὶ ὄχυρά φρούρια. Βαρσοβία, πρωτ. τῆς Πολωνίας μεγάλη καὶ ἐμπορικὴ πόλις.

Ἐρ. Εἰπέ μοι τὴν ἐπιφάν. τὸν πληθ. τὴν θρησκείαν καὶ τὸ πολιτ. τῆς Ῥωσσίας;

Ἄπ. Αὕτη ἔχει ἐπιφάνειαν 55,000 τετρ. μυριάμ. καὶ ὑπὲρ τὰ 69 1/2 ἑκατομ. κατοίκων ὀρθοδόξων· ἀλλ' ἐν Πολωνίᾳ εἶνε δυτικοὶ καὶ ἐν Φιννίᾳ λουθηρανοί, ἐν δὲ τῇ Κριμαίᾳ καὶ τῇ Καυκάσῳ πολλοὶ Τούρκοι· τὸ δὲ πολιτεύμα εἶνε μοναρχία ἀπόλυτος.

Ἐρ. Ποίον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας;

Ἄπ. Τὸ κλίμα τῆς Ῥωσσίας εἶνε ψυχρὸν, καὶ τὸ μὲν νότιον μέρος λίαν εὐφορον εἰς σίτον, λιναρίον, καπνόν, κλ., τὸ δὲ βόρειον εἶνε ἄφορον, τὸ ἀνατολικὸν δασυδές καὶ τὸ νοτιανατολικὸν πλῆρες ἐρήμων· τὰ δ' Ὀυράλια ἔρη περιέχουσα μακαλλεῖα χρυσοῦ, πλατίνης, χαλκοῦ, σιδήρου, ἀδαμάντων κλ.

Ἐρ. Ποίαι εἶνε αἱ κτήσεις τῆς Ῥωσσίας;

Ἄπ. Αὕτη ἔχει κτήσεις εἰς τὴν Ἀσίαν.

Σουηδία.

Ἐρ. Εἰπέ μοι τὰ ὄρια τῆς Σουηδίας;

Ἄπ. Ἡ Σουηδία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τοῦ Βορ. ὠκεανοῦ, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Βαλτικῆς, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Βαλτικῆς καὶ τῆς Ῥωσσίας, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ· διαίρεται δὲ εἰς ἰδίως Σουηδίαν, Νορβεγίαν καὶ τὰς ὑπ' αὐτὴν νήσους.

Ἐρ. Ποίαι εἶνε αἱ ἐπισημότεραι πόλεις αὐτῆς καὶ νῆσοι;

Ἄπ. Στοκχόλμη πρωτ. τοῦ κράτους ἔχουσα 132 χιλ. κατοίκ. Χριστιανία πρωτ. τῆς Νορβεγίας. Νῆσοι δ' αὐτῆς ἐπισημότεραι εἶνε ἡ Γοτθλάνδη εἰς τὴν Βαλτικὴν, καὶ αἱ Λοφόδαι εἰς τὸν Βόρειον ὠκεανόν.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθυσμός, ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολιτεύμα αὐτῆς;

Ἄπ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶνε 7600 τετραγ. μυριάμ., οἱ δὲ κάτοικοι 5,850,000, πρὸςβύοντες τὴν λουθηρανικὴν θρησκείαν καὶ διοικούμενοι συνταγματικῶς, ἀλλ' οἱ βουλευτικοὶ σύλλογοι τῆς Σουηδίας καὶ Νορβεγίας, καίτοι ἀβτα ἀποτελοῦσιν ἐν κράτει, εἶνε ἀλλήλων ἀνεξάρτητοι.

Ἐρ. Ποίον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας;

Ἄπ. Τὸ κλίμα τῆς Σουηδίας εἶνε ψυχρὸν καὶ τὸ ἔδαφος, πλὴν τοῦ νοτίου μέρους, ὀλίγον εὐφορον καὶ πλῆρες λιμνῶν, ἡ δ' ὀρεινὴ Νορβεγία ἔχει δάση παράγοντα ζυλικὴν πρὸς ἐμπορίαν· τὸ δὲ βόρειον κατοικεῖται ὑπὸ τῶν Λαπῶνων, ὄντων δυσειδῶν καὶ μικροῦ ἀναστήματος· ἐνταῦθα ὑπάρχουσι καὶ αἱ ρένναι, ζῶα φορτηγὰ καὶ ἄλλας χρήσιμα διὰ τὸ γάλα, τὸ δέρμα καὶ τὸ κρέας των. Ἐχει δὲ καὶ μεταλλεῖα, χρυσοῦ, ἀργύρου, χαλκοῦ καὶ σιδήρου.

(ΓΕΩΓΡ. ΤΩΝ ΠΑΙΔ.)

3

Α Σ Ι Α.

Ερ. Πόθεν ὀρίζεται ἡ Ἀσία;

Απ. Ἡ Ἀσία κατέχουσα τὸ βορειανατολικὸν τοῦ ἀρχαίου κόσμου ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τοῦ Βορ. ὠκεανοῦ, πρὸς Ν. ὑπὸ τοῦ Ἰνδικοῦ ὠκεανοῦ, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Μεγάλου ὠκεανοῦ, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ῥωσσίας, τοῦ Εὐξείνου, τῆς Προποντίδος, τῆς Μεσογείου, τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης.

Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, τὸ ἔδαφος, τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας;

Απ. Ἡ ἐπιφάνεια τῆς Ἀσίας μεθ' ὧν τῶν νήσων τῆς εἶνε 420,000 τετραγ. μωριάμ. ἔχει ἐρήμους πολλάς, ὧν ἐπισημωτέρα εἶνε ἡ Κόβη. Τὸ βόρειον τῆς χώρας τὸν χειμῶνα εἶνε ψυχρότατον καὶ τὸ θερος θερμότατον, τὸ Δ. καὶ Α. ἔχουσι κλίμα γλυκὸ καὶ ὑγιεινόν, συντελοῦν εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς ἐλαίας, τοῦ βάμβακος καὶ τῶν ἀξιολογωτέρων ὄσπρων, τὸ δὲ Ν. καὶ ΝΑ. ἔχει δύο ὥρας τοῦ ἔτους τὴν ξηρὰν καὶ τὴν βροχεράν. Ἐγκαῖα ἢ βλάστησις εἶνε μεγίστη· ὁδὸν αὐξάνει ἐν αὐτῇ ἡ κηφρία, τὸ ζαχαροκάλαμον, τὸ κινάμωμον, τὸ τίτον καὶ ἄλλα πολυτίμημα φυτὰ.

Ερ. Ποίος εἶνε ὁ πληθυσμὸς καὶ ἡ θρησκεία αὐτῆς;

Απ. Οἱ κάτ. τῆς Ἀσίας εἶνε περὶ τὰ 788 ἑκατ. διαιρούμενοι εἰς λευκοῦς, κίτρινους καὶ τινας μαύρους εἰς τὰς νοτίους νήσους. Καὶ εἰς μὲν τὰ δυτικά αὐτῆς ἐπικρατεῖ ὁ Μωαμεθανισμὸς, ὁ Ἰουδαϊσμὸς καὶ ὁ χριστιανισμὸς· εἰς δὲ τὸ Ἰνδοστάν, τὴν Ἰνδοκίαν, τὴν Κίναν καὶ Ἰαπωνίαν ἡ θρησκεία τοῦ Βράμα καὶ Βούδα, ἄλλ' εἰς τὴν Κίναν καὶ τὴν Ἰαπωνίαν καὶ ἡ τοῦ Κομφουκίου.

Ερ. Εἰς πόσα μέρη διαίρεται ἡ Ἀσία;

Απ. Ἡ Ἀσία διαίρεται εἰς 11 μέρη τὴν Ἀσιατικὴν Ῥωσίαν, τὴν Ἀσιατικὴν Τουρκίαν, τὴν Περσίαν, τὴν Ἀφγανιστάν, τὸ Βελουτχιστάν, τὸ Τουρκεστάν, τὴν Κίναν, τὴν Ἰαπωνίαν, τὴν Ἰνδοκίαν, τὸ Ἰνδοστάν καὶ τὴν Ἀραβίαν.

Ερ. Ποία εἶνε αἱ ἐπισημωτέρας αὐτῆς θάλασσαι;

Απ. Ἐπισημωτέρας θάλασσαι αὐτῆς ὑπὸ μὲν τοῦ Μεγάλου ὠκεανοῦ σχηματίζομεναι εἶνε ἡ Βερίγγειος, ἡ Ὀχοτσικὴ, ἡ Ἰαπωνικὴ, ἡ Κιτρίνη καὶ ἡ Σινικὴ θάλασσα· ὑπὸ δὲ τῆς Μεσογείου ὁ Εὐξείνιος Πόντος, τὸ Αἶγαλον καὶ ἐν τῷ Ἰνδικῷ ὠκεανῷ ἡ Ἐρυθρὰ θάλασσα.

Ερ. Ποιοὶ εἶνε οἱ ἐπισημωτέροι κόλποι τῆς;

Απ. Κόλποι ἐπισημωτέροι αὐτῆς εἶνε ὁ Ὅβις εἰς τὸ βόρειον τῆς Σιθρίας, ὁ τοῦ Τορκίνου καὶ τοῦ Σιάμ εἰς τὴν Ἰνδοκίαν, ὁ Βεγγαλικὸς, ὁ Ὀμανικὸς καὶ ὁ Περσικὸς εἰς τὸν Ἰνδικὸν ὠκεανόν.

Ερ. Εἰπέ μοι τοὺς ἐπισημωτέρους αὐτῆς πορθμούς.

Απ. Πορθμοὶ αὐτῆς εἶνε ὁ Βερίγγειος, ἐνώων τὸν Βόρειον μὲ τὸν Μέγαν ὠκεανόν· ὁ Ὀρμούζιος, ἐνώων τὸν Ὀμανικόν μὲ τὸν Περσικόν κόλπον· ὁ τοῦ Βαβελ-μανδέβ, ἐνώων τὴν Ἐρυθρὰν μὲ τὸν Ἰνδικὸν ὠκεανόν. Ἰσθμὸς δὲ ὁ τοῦ Σουέζ, ἐνώων τὴν Ἀσίαν μὲ τὴν Ἀφρικὴν.

Ερ. Ποία εἶνε αἱ χερσόνησοι τῆς Ἀσίας;

Απ. Χερσόνησοι τῆς Ἀσίας εἶνε ἡ Μικρὰ Ἀσία ἢ Ἀνατολή, ἡ Ἀραβία, τὸ Ἰνδοστάν, ἡ Ἰνδοκίνα, ἡ Μαλάκα, ἡ Κορέα καὶ ἡ Καμτσάτκα.

Ερ. Ποία εἶνε τὰ ἐπισημωτέρα αὐτῆς ὄρη;

Απ. Ὅρη ἐπισημωτέρα αὐτῆς εἶνε τὰ Οὐράλια, ὁ Καύκασος, τὰ

Αλιταία καὶ τὰ *Στανόβια* εἰς τὸ νότιον τῆς *Σιβηρίας*, τὰ *Υμαλάια* ὄντα τὰ ὑψηλότερα ὄρη τῆς σφαιρας (8700 μέτρ.) εἰς τὸ νότιον τῆς *Κίνας*, τὰ *Γαταῖα* εἰς τὸ *Ἰνδοστάν*, τὸ *Αραράτ* καὶ ὁ *Ταῦρος* εἰς τὴν *Ἀσιατικὴν Τουρκίαν*.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ἐπισημότερα αὐτῆς ἀκρωτήρια ;

Ἀπ. Ἀκρωτήρια αὐτῆς ἐπισημότερα εἶνε τὸ *Ανατολικόν* καὶ τὸ *Βόρειον* εἰς τὴν *Σιβηρίαν*, τὸ *Κομορῶνον* εἰς τὸ *Ἰνδοστάν*, καὶ τὸ *Μόκαδον* εἰς τὴν *Ἀραβίαν*.

Ἐρ. Ποιοὶ εἶνε οἱ ἐπισημότεροι αὐτῆς ποταμοὶ ;

Ἀπ. Ποταμοὶ αὐτῆς ἐπισημ. εἶνε ὁ *Λένας*, ὁ *Ιεροσολ* καὶ ὁ *Ὄβις* ἐκβάλλοντες εἰς τὸν Βόρ. ὠκεανόν, ὁ *Τίγρις* καὶ ὁ *Εὐφράτης* εἰς τὸν Περσικὸν κόλπον, ὁ *Ἰνδός* εἰς τὸν Ὀμανικόν, ὁ *Γάγγης* εἰς τὸν Βεγγαλικόν, ὁ *Μεϊνὰμ*, εἰς τὸν κόλπον τοῦ *Σιάμ*, ὁ *Κοάγγος* εἰς τὴν *Κυκνήν*, ὁ *Ὀάγγος* εἰς τὴν *Κιτρίνην*, καὶ ὁ *Ἀμοῦρ* εἰς τὴν *Ἰαπωνικὴν θάλασσαν*.

Ἐρ. Εἰπέ μοι τὰς ἐπισημότερας λίμνας τῆς Ἀσίας ;

Ἀπ. Λίμναι ἐπισημοὶ τῆς Ἀσίας εἶνε πλὴν τῆς *Καοπίας* εἰς τὸ βόρειον τῆς *Ἀραβίας* ἡ *Νεκρά θάλασσα*, εἰς τὸ *Τουρκιστάν* ἡ *Ἀράλη* καὶ εἰς τὸ νότιον τῆς *Σιβηρίας* ἡ *Βαϊκάλη*.

Ἀσιατικὴ Ῥωσσία.

Ἐρ. Πόθεν ὀρίζεται ἡ Ἀσιατικὴ Ῥωσσία ;

Ἀπ. Ἡ Ἀσιατικὴ Ῥωσσία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τοῦ Βορ. ὠκεανοῦ, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας, τῆς Περσίας, τοῦ Τουρκιστάν καὶ τῆς Κίνας, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Μεγάλου ὠκεανοῦ, πρὸς Δ. ὑπὸ τῶν Οὐραλίων ὄρεων, τῆς Βυρωπαϊκῆς Ῥωσσίας καὶ τοῦ Εὐξείνου.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε αἱ ἐπισημότεραι πόλεις τῆς ;

Ἀπ. Αὕτη συνισταμένη ἐκ τῆς *Σιβηρίας* καὶ τῆς *Καυκασίου Ῥωσσίας* ἔχει πόλεις τὴν *Τοβόλσκην* πρωτ. τῆς *Σιβηρίας*, τὴν *Ὀχότσκιην* ναυπηγεῖον εἰς τὴν ὁμώνυμον θάλασσαν, τὴν *Τυφλίδα*, πρωτ. τῆς *Καυκασίου Ῥωσσίας*.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθυσμός, ἡ θρησκεία, τὸ ἔδαφος, τὸ κλίμα καὶ τὸ ἐμπόριον τῆς χώρας ;

Ἀπ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶνε 165 χιλ. τετρ. μυριάμ., οἱ δὲ κάτοικοι ὑπὲρ τὰ 9 1/2 ἑκατομ. χριστιανοὶ ὀρθόδοξοι καὶ εἰδωλοάτραι· καὶ τὸ μὲν βόρειον εἶνε ἐλώδες, πλῆρες πάγων καὶ ἐρήμων, τὸ δὲ νότιον λιαν εὐφορον παράγον καὶ φαιέντιον· ἔχει δὲ καὶ ἐμπόριον γουναρικῶν, τοῦ μόνου σχεδὸν προϊόντος τῶν βορείων χωρῶν.

Ἀσιατικὴ Τουρκία.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας ;

Ἀπ. Ἡ Ἀσιατικὴ Τουρκία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς *Καυκασίου Ῥωσσίας* καὶ τοῦ *Εὐξείνου*, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς *Ἀραβίας*, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς *Περσίας*, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς *Προποντίδος*, τοῦ *Αἰγαίου* καὶ τῆς *Μεσογείου*.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισημότεραι αὐτῆς πόλεις ;

Απ. Ταύτης ἐπισημότεραι πόλεις εἶνε *Σμύρνη*, ἀρχαία καὶ ἐμπορικωτάτη πόλις ἔχουσα 140 χιλ. κατοίκ. *Χαλέπιον*, μεγάλη καὶ ἐμπορικὴ πόλις εἰς τὴν Συρίαν. *Δαμασκός*, ἡ βιομηχανικωτέρα πόλις τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας, ἔχουσα 150 χιλ. κατοίκ. *Ἱερουσαλὴμ* πρῶτ. τῆς Παλαιστίνης, ὅπου ὑπάρχει ὁ τάφος τοῦ ἡμετέρου Σωτῆρος. *Βαγδάτιον* εἰς τὴν Μεσοποταμίαν, ἐκ τῶν ἐμπορικωτέρων τῆς Ἀσίας, Ἐρζερούμ, πρῶτ. τῆς Ἀρμενίας.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισημότεραι νῆσοι τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας ;

Νῆσοι αὐτῆς εἶνε ἡ *Χίος*, μὲ ὁμώνυμον πρωτεύουσαν, ἔχουσαν Γυμνάσιον· παράγει δὲ καὶ οἶνον ἐξαιρετικὸν καὶ μαστίχαν. *Ψαρὰ*, ἐπίσημος ἐπὶ τῆς ἐπαναστάσεως διὰ τὸ ναυτικὸν τῆς. *Λέσβος*, εὐφρορος νῆσος παράγουσα ἔλαιον, ὀπώρας καὶ ἄλλα προϊόντα· ταύτης πρῶτ. εἶνε *Μιτυλήνη*, ἔχουσα ἀξιόλογα σχολεῖα. *Σάμος*, παράγουσα οἶνους, σταφίδας. *Ρόδος*, ἡ ὠραιότερὰ τῆς Ἀνατολῆς νῆσος μὲ ὁμώνυμον πρωτεύουσαν. *Κύπρος* μεγάλη νῆσος (200 χιλ. κατ.), ἀπειρα παράγουσα προϊόντα βάμβυκα, σίτον, οἶνον, ἔλαιον κτλ. καὶ ἔχουσα πρωτεύουσαν τὴν *Λευκωσίαν*.

Ερ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθυσμός, ἡ θρησκεία, τὸ ἔδαφος καὶ τὸ κλίμα τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας ;

Ἀπ. Ἡ ἐπιφάνεια τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας εἶνε 12,350 τετραγ. μυριάμ., οἱ δὲ κάτοικοι 16 1/2 ἑκατομ. ὑποκείμενοι εἰς τὸν Σουλτάνον τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας. Τοῦτον οἱ πλείστοι εἶνε χριστιανοὶ ὀρθόδοξοι, οἱ δὲ ἄλλοι Μωαμεθανοί, ὀλίγοι Ἰσραηλίται καὶ τινες εἰδωλόατροι. Ἡ χώρα ἅπασα μετὰ τῶν νήσων εἶνε εὐφορωτάτη καὶ ἔχει κλίμα θερμὸν καὶ ὕγιενόν.

Π ε ρ σ ί α.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ὅρια τῆς Περσίας ;

Απ. Ἡ Περσία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Καυκασίου Ῥωσσίας, τοῦ Τουρκεστάν καὶ τῆς Κασπίας θαλάσσης, πρὸς Ν. ὑπὸ τοῦ Περσικοῦ κόλπου, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Ἀφγανιστάν καὶ Βελουτχιστάν, καὶ πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισημότεραι αὐτῆς πόλεις ;

Απ. Ἐπισημότεραι αὐτῆς πόλεις εἶνε *Τεχεράν*, χειμερινὴ πρῶτ. τοῦ Σάχου, ἔχουσα 120 χιλ. κατοίκων. *Ἰσπαχάν*, ἡ μεγαλειότερη πόλις τοῦ κράτους. *Χιράτ*, πρὸς Ν. ἐπὶ ὠραίας κοιλάδος καρ' αὐτὴν κεῖται καὶ ἡ ἀρχαία *Περσέπολις*.

Ερ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθυσμός, ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα αὐτῆς ;

Απ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶνε 444,000 τετραγ. μυριάμ. καὶ οἱ κάτοικοι 10 ἑκατομ. ἅπαντες σχεδὸν Μωαμεθανοί, διοικούμενοι ὑπὸ ἀπολύτου μονάρχου.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, ἡ εὐφορία καὶ ἡ βιομηχανία τῆς χώρας ;

Ἀπ. Ἡ χώρα εἶνε ὀλίγον ὑψηλὴ καὶ ἐν μέρος αὐτῆς καλύπτεται ὑπὸ ἔρμων, ἀλλὰ παράγει ἀφθόνους ὠραίους καρπούς, αἶνον, σῦκα, ἀπὶδια, χρυσόμηλα, δαμάσκηνα, ἀμύγδαλα, κτλ. ἔχει δὲ καὶ βιομηχανίαν ξιφῶν καὶ ταπήτων, καὶ ἀξιόλογον κτηνοτροφίαν.

Ἀφγανιστάν καὶ Βελουτχιστάν.

Ἐρ. Ποία εἶνε τὰ ὄρια τοῦ Ἀφγανιστάν καὶ Βελουτχιστάν;

Ἀπ. Τὸ Ἀφγανιστάν ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τοῦ Τουρκεστάν, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Ἰνδοστάν, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Περσίας. Τὸ δὲ νότιον ὄριον κατέχει τὸ Βελουτχιστάν.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισημότεραι αὐτῶν πόλεις;

Ἀπ. Ἐπισημότεραι αὐτῶν πόλεις εἶνε *Καβούλ*, πρῶτ. τοῦ Ἀφγανιστάν. *Κελιάς*, πρῶτ. τοῦ Βελουτχιστάν.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθυσμός, ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα αὐτῶν;

Ἀπ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῶν εἶνε 7307 τετραγ. μυριάμ., οἱ δὲ κάτοικοι 8 ἑκατομ. Μωαμεθανοί, κυβερνωμένοι ὑπὸ ἀπολύτων ἡγεμόνων.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὸ ἔδαφος αὐτῶν;

Ἀπ. Τὸ κλίμα τῶν εἶνε εὐκρατές, ἔχουσιν ὅμως ἐρήμους, ἀλλὰ καὶ εὐφόρους πεδιάδας, παραγούσας σίτον, βάμβακα, ἰνδικόν, ζαχαροκλάμην κτλ.

Τουρκεστάν.

Ἐρ. Περιγραψόν τὸ Τουρκεστάν.

Ἀπ. Τὸ Τουρκεστάν ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Σιβηρίας καὶ τῆς Ἀράλης λίμνης πρὸς Ν. ὑπὸ Περσίας, τοῦ Ἀφγανιστάν καὶ τοῦ Ἰνδοστάν, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Κίνας, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Κασπίας θαλάσσης καὶ τῆς Σιβηρίας.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια αὐτοῦ, ὁ πληθυσμός καὶ τὸ πολίτευμα;

Ἀπ. Τὸ Τουρκεστάν ἔχει ἐπιφάνειαν 20 χιλ. τετραγ. μυριάμ. καὶ 8 ἑκατ. κατοίκ. τῶν πλείστων Μωαμεθανῶν, κυβερνωμένων ὑπὸ ἀπολύτων ἀνεξαρτήτων ἡγεμόνων.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ μᾶλλον πολιτισμένον αὐτοῦ μέρος καὶ αἱ ἐπισημότες πόλεις;

Ἀπ. Τὸ μᾶλλον πολιτισμένον αὐτοῦ μέρος εἶνε ἡ μεγάλη Βουχαρία, μὲ πάλιν Βοὸχάρα ν. μεγάλην καὶ ἐμπορικὴν.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα αὐτοῦ;

Ἀπ. Τὸ κλίμα τοῦ Τουρκεστάν εἶνε ἐξάετον, τὸ δ' ἔδαφος λίαν εὐφορον, ἀλλ' ἔχει καὶ πολλὰς ἀμμώδεις ἐρήμους, ἐπι δὲ καὶ μεταλλεῖα χρυσοῦ, ἀργύρου καὶ πορφυρέων λίθων.

Κίνα.

Ἐρ. Εἰπέ μοι τὰ ὄρια τῆς Κίνας.

Ἀπ. Τὰ ὄρια τῆς Κίνας εἶνε πρὸς Β. ἡ Σιβηρία, πρὸς Ν. αἱ Ἰνδία, πρὸς Α. ἡ Ἰαπωνική, ἡ Κιτρίνη καὶ ἡ Κυανῆ θάλασσα, πρὸς Δ. τὸ Τουρκεστάν.

Ἐρ. Ἐκ τίνων μερῶν συνίσταται ἡ Κίνα;

Ἀπ. Ἡ Κίνα συνίσταται ἐκ τῆς ἰδίως *Κίνας*, τῆς *Μαραχουρίας*, τῆς *Κορέας*, τῆς *Μογγολίας*, τῆς *Μικρᾶς Βουχαρίας*, τοῦ *Θιβέτ* καὶ τοῦ *Βουτάν*.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισημότεραι αὐτῆς πόλεις;

Ἀπ. Ἐπισημότεραι αὐτῆς πόλεις εἶνε *Πεκίτρον*, ἕδρα τοῦ αυτοκράτορος ἔχουσα 2,300,000 κατοίκ. *Ναγκίλην*, ἐμπορικωτάτη πόλις.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθυσμός, ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα τῆς Κίνας;

Ἀπ. Ἡ ἐπιφάν. αὐτῆς εἶνε ἴση σχεδὸν μὲ τὴν τῆς Εὐρώπης, οἱ δὲ κάτοικοι 480 ἑκατομ. τῆς κιτρίνης φυλῆς, πρεσβεύοντες τὸν Βουδισμόν, ὁ δὲ αυτοκράτωρ καὶ αἱ

μανδραῖνοι τὴν θρησκείαν τοῦ Κομφυκίου. Ἄπασα δὲ διοικεῖται ὑπὸ Ἀυτοκράτορος· αἱ δὲ ὑποτελεῖς χῶραι δὲ ἰδίων ἡγεμόνων, πληρωνόντων φόρον εἰς αὐτόν.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος, τὰ προϊόντα καὶ ἡ βιομηχανία τῆς Κίνας;

Ἀπ. Τὸ κλίμα τῆς Κίνας εἶνε ποικίλον καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας εἶνε διάφορα· οἷον εἶπον, χαχαροκάλαμον κτλ. ἔχει τὰ ὑψηλότερα ὄρη τοῦ κόσμου καὶ ἐπ' αὐτῶν μεταλλεῖα χρυσοῦ καὶ ἀργύρου· τὰ δὲ θιθέττα ὄρη τρέφουσι καὶ αἶγας, ἐκ τῶν μαλλίων τῶν ὁποίων κατασκευάζονται τὰ λαμπρὰ σάλια· ἐξάγει δὲ καὶ πορσελάνην, χαρτίον καὶ περιφρῶν μελάνην.

Ἰαπωνία.

Ἐρ. Ἐκ πόσων μέρων συνίσταται ἡ Ἰαπωνία;

Ἀπ. Ἡ Ἰαπωνία, κειμένη ἀνατολικῶς τῆς Κίνας, συνίσταται ἐκ τεσσάρων κυρίως μεγάλων νήσων τῆς *Νιφῶνος*, τῆς *Κιουσουῆς*, τῆς *Σιχόφης* καὶ τῆς *Ιεσουῆς*.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισημότεραι πόλεις τῶν;

Ἀπ. Ἐπισημότεραι πόλεις αὐτῶν εἶνε τῆς *Νιφῶνος* ἡ *Ἰεδῶ*, ἔδρα τοῦ *Ταϊκούν* ἢ ἀντιβασιλέως, ἔχουσα μέγιστον ἐμπόριον καὶ 3 ἑκατ. κατοίκ. *Μιακος*, ἀρχαία μητρόπολις καὶ ἔδρα νῦν τῆς Ἰαπωνίας. *Ναγκασάκη*, ἡ ἐπισημότερα τῆς *Κιουσουῆς* πόλις, εἰς ἣν καὶ *Εὐρωπαϊοὶ* καὶ *Σῖναι* ἐμπορεύονται.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθυσμὸς καὶ ἡ θρησκεία τῶν Ἰαπῶνων;

Ἀπ. Ἡ ἐπιφάνεια τῆς χώρας εἶνε 7,000 τετραγ. μυριάμ., οἱ δὲ κάτοικοι 36 ἑκατομ. πρεσβύοντες οἱ πλείστοι τὴν *Σιντολατρείαν*, στήριζομένην εἰς τὴν λατρείαν τῶν πνευμάτων, ἀλλὰ καὶ τὸν *Βουδισμόν*, καὶ τινες τὴν θρησκείαν τοῦ *Κομφυκίου*· πολίτευμα δ' ἔχει δεσποτικόν.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας;

Ἀπ. Τὸ κλίμα αὐτῆς εἶνε ποικίλον καὶ τὸν μὲν χειμῶνα ψυχρὸν, τὸ δὲ θέρος θερμὸν· ἔχει ὄρη, ἐν οἷς καὶ μεταλλεῖα χρυσοῦ καὶ πολυτίμων λίθων. Ἡ δὲ χώρα ἔνκα τῆς φιλοπονίας τῶν κατοίκων, καίτοι λεπτόγειος, καταστραίνεται λίαν εὐφορος, ἔχει δὲ καὶ βιομηχανίαν μεταξωτῶν ὑφασμάτων καὶ πορσελάνης.

Ἰνδοκίνα.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Ἰνδοκίνας;

Ἀπ. Τὰ ὄρια τῆς Ἰνδοκίνας εἶνε πρὸς Β. ἡ Κίνα, πρὸς Ν. ὁ πορθμὸς τῆς *Μαλάκας*, πρὸς Α. ἡ *Σινική θάλασσα*, καὶ πρὸς Δ. ὁ *Βεγγαλικὸς κόλπος* καὶ τὸ *Ἰνδοστάν*.

Ἐρ. Πόσα εἶνε τὰ ἐντὸς αὐτῆς κράτη καὶ αἱ ἐπισημότεραι πόλεις τῶν;

Ἀπ. Πέντε. 1. Ἡ *Ἀγγλικὴ Ἰνδοκίνα*, ἔχουσα πρωτ. τὴν *Σιγκαπούρην*. 2. Ἡ *Ἀυτοκρατορία τοῦ Βιρμὰν* μὲ πρωτ. *Ἀβαν*. 3. Ἡ *Χερσόνησος Μαλάκα*. 4. Τὸ *Σιάμ* μὲ πρωτ. *Βαγκόκην*, ἐμπορικωτάτην πόλιν. 5. Τὸ *Ἀνάμ*, μὲ πρωτ. *Χουήν*, ὄχυράν πόλιν.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ νῆσοι τῆς Ἰνδοκίνας;

Ἀπ. Νῆσοι τῆς Ἰνδοκίνας εἶνε αἱ Ἀνδαμάναι καὶ αἱ *Νικοβάρτοι*.

Ἐρ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθυσμὸς ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα αὐτῆς;

Ἀπ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶνε 21,350 τετραγ. μυριάμ., οἱ δὲ κάτοικοι περὶ τὰ 27 ἑκατομ. τὸ πλείστον *Βουδισταί*, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ τοῦ *Κομφυκίου*, καὶ εἰς τὸ δυτικὸν τῆς *Μαλάκας* ὑπάρχουσι καὶ *μαωμεθανοί*, ἡ δὲ κυβέρνησις ἐν γένει εἶνε δεσποτικὴ.

Ἰνδοστάν.

Ἐρ. Δειξόν μοι πόθεν ὀρίζεται τὸ Ἰνδοστάν;

Απ. Τὸ Ἰνδοστάν ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Κίνας, πρὸς Ν. ὑπὸ τοῦ Ἰνδικοῦ ὠκεανοῦ, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Ἰνδοκίνας καὶ τοῦ Βεγγαλικοῦ κόλπου, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Ἀφγανιστάν, τοῦ Βελουτχιστάν καὶ τοῦ Ὀμανικοῦ κόλπου.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ σημερινὴ διαίρεσις αὐτοῦ;

Απ. Τὸ Ἰνδοστάν διαίρεται εἰς Κράτη ἀνεξάρτητα, εἰς Ἀγγλικὰς κτήσεις εἰς Ὑποτελῆ ἢ Σύμμαχα κράτη τῶν Ἀγγλων, καὶ εἰς κατακτήσεις τῶν Γάλλων καὶ Πορτογάλων.

Ἐρ. Εἰπέ μοι τὰς ἐπισημωτέρας πόλεις τῶν Ἀγγλικῶν ἐν γένει κτήσεων.

Απ. Ἐπισημώτεραι αὐτῶν πόλεις εἶνε *Καλκούτα* ἐπὶ τοῦ Γάγγου, πρωτ. τῆς Βεγγάλης καὶ ἔθλου τοῦ Ἀγγλικοῦ Ἰνδοστάν, ἐμπορικωτάτη ἔχουσα ἐν ἑκατομ. κατ. *Βεναρέζη*, σοφῶν πόλιν καὶ ἐμπορικωτάτη ἐπὶ τοῦ Γάγγου. *Δελχί*, μεγάλη ὄχυρά καὶ ἐμπορικὴ πόλις. *Μάδρασα*, πρωτ. ὁμωνύμου προεδρείας, ἐμπορικωτάτη ἔχουσα 430 χιλ. κατ. *Καλικούτη*, εἰς ἣν πρώτην ἐπέβησαν οἱ Πορτογάλοι ἀνακαλύψαντες τὰς Ἰνδίας. *Βομβάη*, πρωτ. ὁμωνύμου προεδρείας ἐπὶ νήσου, μεγάλη καὶ λίαν ἐμπορικὴ, οὐσα καὶ ναύσταθμος τοῦ ἐν Ἀσίᾳ Ἀγγλικοῦ στόλου (820 χιλ. κατ.). *Σαχόρη*, πρωτ. τῶν Σείκων.

Ἐρ. Ποίαι εἶνε αἱ πρωτεύουσαι τῶν Γαλλικῶν καὶ Πορτογαλικῶν κτήσεων;

Απ. Τῶν Γαλλικῶν κτήσ. πρωτ. εἶνε ἡ *Πορδιχερή*, πόλις ἐμπορικὴ καὶ τῶν Πορτογαλικῶν πρωτ. ἡ *Γόα*, ἐπὶ τῆς παραλίας τοῦ Μαλαβάρου.

Ἐρ. Ποία εἶνε τὰ ἀνεξάρτητα κράτη τοῦ Ἰνδοστάν;

Απ. Ἡ *Κασχμίρια* μὲ πρωτ. *Κασχμίρη* καὶ ἡ *Νεπάλη* μὲ πρωτ. *Κατμανδού*.

Ἐρ. Ποίαι εἶνε αἱ ἐπισημώτεραι νῆσοι τοῦ Ἰνδοστάν.

Απ. Νῆσοι τοῦ Ἰνδοστάν ἐπίσημοι εἶνε ἡ *Κεϋλάνη*, πρωτ. *Κολόμβορ*, αἱ *Σακεβίδα*, κυβερνόμεναι ὑπὸ ὑποτελοῦς ἡγεμόνος εἰς τὴν Ἀγγλίαν, καὶ αἱ *Μαλβίδα*, κυβερνόμεναι ὑπὸ ἀνεξαρτήτου ἡγεμόνος.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια καὶ ποιοὶ οἱ κάτοικοι τοῦ Ἰνδοστάν;

Απ. Ἡ ἐπιφάνεια τοῦ Ἰνδοστάν εἶνε 37350 τετραγ. μυριάμετρα, οἱ δὲ κάτοικοι 480 ἑκατομ. ὑποκειμένοι ἀμείσως ἢ ἡμίσεις εἰς τοὺς Ἀγγλους, πλὴν 2 1/2 ἑκατ. ἀνεξαρτήτων, καὶ 400 χιλ. ὑποκειμένων εἰς τοὺς Γάλλους καὶ Πορτογάλους.

Ἐρ. Ποίαι εἶνε αἱ θρησκείαι τοῦ Ἰνδοστάν;

Απ. Θρησκείαι ἐπικρατοῦσαι εἶνε ἡ τοῦ Βούδα, ἡ τοῦ Βράμα καὶ ἡ Ἰσλαμική, ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ ὀλίγοι Χριστιανοὶ διαφόρων δογμάτων.

Ἐρ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα τοῦ Ἰνδοστάν;

Απ. Τὸ Ἰνδοστάν ἔχει ποικίλον κλίμα καὶ τὸ ἔδαφος αὐτοῦ εἶνε εὐφορώτατον, παράγον βανάνας, ζαχαροκάλαμον κτλ. ἔχει δὲ καὶ μαργαρίτας καὶ μεταλλεῖα ἀδαμάντων, καὶ τρέφει τίγρεις, ῥινοκέρους, ὄφεις φαρμακεροὺς καὶ ἡ Κεϋλάνη λαμπροὺς ἐλέφαντας.

Ἄραβία.

Ερ. Εἰπέ μοι τὰ ὄρια τῆς Ἀραβίας;

Απ. Τὰ ὄρια τῆς Ἀραβίας εἶνε πρὸς Β. ἡ Ἀσιατ. Τουρκία, ΝΑ. ὁ Ὄμα. νικὸς κόλπος, ΒΑ. ὁ Περσ. κόλπος, πρὸς Δ. ἡ Ἐρυθρὰ Θάλα. καὶ ἡ Ἀφρικὴ.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισημότεραι αὐτῆς πόλεις;

Απ. Ἐπισημότεραι πόλεις αὐτῆς εἶνε *Μέκα*, πατρὶς τοῦ Μωάμεθ ἡ μεγαλειτέρα καὶ ἐμπορικωτέρα τῆς Ἀραβίας. *Μεδίνα*, ὅπου ἐτάφη ὁ Μωάμεθ. *Μόκα* εἰς τὴν εὐδαίμονα Ἀραβίαν, ἐπίσημος διὰ τὸν καφφὲν τῆς.

Ερ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφάν. ὁ πληθ. ἡ θρησκ. τὸ ἔδαφος καὶ τὸ κλίμα τῆς χώρας;

Απ. Ἡ Ἀραβία ἔχει ἐπιφάνειαν 28500 τετραγ. μυριάμ. καὶ 12 ἑκατομ. κατοίκων, ἀπάντων σχεδὸν Μωαμεθανῶν. Ἡ χώρα ἔχει πολλὰς ἐρήμους, τὰς ὁποίας διατρέχουσιν οἱ Ἀραβες μετὰ τῶν ποιμνίων των, ἀλλ' ἔχει καὶ χώρας εὐφορωτάτας, παραγούσας καφφὲν, ἀρώματα, κόμμι καὶ ἀξιολόγους κατὰ τὴν παραλίαν μαργαρίτας.

ΑΦΡΙΚΗ.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Ἀφρικῆς;

Απ. Ἡ Ἀφρικὴ, τὸ τρίτον μέρος τοῦ ἀρχαίου κόσμου, συνεχομένη μετὰ τῆς Ἀσίας διὰ τοῦ ἰσμοῦ τοῦ Σουέζ, ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Μεσογείου, πρὸς Ν. καὶ Α. ὑπὸ τοῦ Ἰνδικοῦ καὶ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ.

Ερ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφάνεια καὶ τὸ ἔδαφος αὐτῆς;

Απ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶνε 28513½ τετραγ. μυριάμ. ἀλλὰ τὸ τέταρτον τοῦλάχιστον εἶνε ἐρήμος ἔχει δὲ καὶ εὐφόρους πεδιάδας.

Ερ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθυσμὸς. ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα τῶν κατοίκων τῆς;

Απ. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς εἶνε περὶ τὰ 432 ἑκατ. Ἀραβες, Μαῦροι, Κόπται, Βέρβεροι καὶ Νιγηταὶ μωαμεθανοὶ καὶ φετιχισταί, κατὰ δὲ τὰ παρῆλια καὶ χριστιανοί· τὸ δὲ πολίτευμα παντοῦ εἶνε δεσποτικόν.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὸ ἔδαφος τῆς χώρας;

Απ. Ἡ Ἀφρικὴ εἶνε χώρα θερμὴ καὶ δι' αὐτῆς διέρχεται ὁ ἰσημερινός. Ἐπ' αὐτοῦ μέχρι τῶν τροπικῶν ἡ θερμότης εἶνε σχεδὸν ἀφόρητος, καὶ αἱ βροχαὶ διαρκοῦσιν ἐν ταῖς χώραις ταύταις τρεῖς ὅλους μῆνας· ἐνεπιθεῖν δὲ λαμβάνουσι τὰς πηγὰς των οἱ ποταμοὶ οἱ καταπλημμυροῦντες τὴν χώραν καὶ κατασταίνοντες αὐτὴν εὐφορωτάτην.

Ερ. Ἐχει μετὰ τὰς ἑν αὐτῇ θηρία;

Απ. Ἡ Ἀφρικὴ ἔχει πλοῦσι μετὰ τὰ χρυσοῦ, καὶ ζῶα βλαπτικὰ τίγρεις, λέοντες, λεοντοπαρδάλεις, υἰάνας, κροκοδείλους, ἄφεις ὡς τὸν βόαν, ἐλέφαντας, ῥινοκέρους, ἱπποποτάμους, καμήλους καὶ πτηνὰ διάφορα.

Ερ. Εἰς πόσα μέρη διαίρεται ἡ Ἀφρικὴ;

Απ. Ἡ Ἀφρικὴ διαίρεται εἰς 17 μέρη, τὴν *Αἴγυπτον*, *Νουβίαν*, *Ἀθιοπσίαν*, *Σόμανδον*, *Βαρβαρίαν* (συνισταμένην ἐκ τῆς *Τριπόλεως*, *Τόνιδος*, *Ἀλγερίου* καὶ *Μαρόκκου*), τὴν *Σαχάραν*, *Σενεγαμβίαν*, *Ἄνω Γουινέαν*, *Κάτω Γουινέαν*, *Σουδᾶν*, *Κιμβεθασίαν*, *Ὀττιεντοτίαν*, *Εὐέλπιδα Ἀκραν*, *Καφρερίαν*, *Μοζαμβίκην*, *Ζαγγουεθάρην*.

Ερ. Ἐχει νήσους ἡ Ἀφρικὴ;

Απ. Ἡ Ἀφρικὴ ἔχει νήσους πολλὰς εἰς τὸν Ἀτλαντικὸν καὶ τὸν Ἰνδικὸν ὠκεανόν.

Ερ. Ποιοί εἶνε οἱ κόλποι καὶ οἱ πορθμοὶ τῆς Ἀφρικῆς;

Ἀπ. Κόλποι τῆς Ἀφρικῆς εἶνε ὁ τοῦ Σουέζ πρὸς Α. τοῦ Σουέζ, ὁ τῆς Γαβῆς καὶ ὁ τῆς Σίδρας εἰς τὴν Βαρβαρίαν, καὶ ὁ τῆς Γουϊνέας. Πορθμοὶ δ' ἔτι εἶνε ὁ τῆς Μοζαμβίκης μεταξύ Μοζαμβίκης καὶ Μαδαγασκάρ.

Ερ. Ποία εἶνε τὰ ὄρη τῆς Ἀφρικῆς;

Ἀπ. Ὅρη τῆς Ἀφρικῆς εἶνε τὰ τῆς Σελήνης, τὸ Κιλιμάντζαρον καὶ τὰ Χιωροσκεπῆ ὄρη πρὸς τὰ ΒΑ. τῆς Ζαγγουεβάρης, ὁ Ἄτλας εἰς τὴν Βαρβαρίαν, τὰ Νιγηρικὰ ὄρη εἰς τὴν Γουϊνέαν, καὶ τὰ Ἀύπατα εἰς τὴν Καφερίαν.

Ερ. Εἰπέ μοι αὐτῆς τὰ ἀκρωτήρια;

Ἀπ. Ἀκρωτήρια τῆς Ἀφρικῆς εἶνε τὸ Καλδρ εἰς τὴν Βαρβαρίαν, τὸ Λευκὸν εἰς τὴν Σαχάραν, τὸ Πράσινον εἰς τὴν Σενεγαμβίαν, ἡ Εὐέλπις Ἄκρα πρὸς Ν. καὶ πρὸς Α. τὸ Γουαρδαφούϊον.

Ερ. Εἰπέ μοι τοὺς ποταμοὺς καὶ τὰς λίμνας τῆς Ἀφρικῆς;

Ἀπ. Ποταμοὶ τῆς Ἀφρικῆς εἶνε ὁ Νεῖλος ἐκ τῆς λίμνης Νυάνζης πηγάζων, ὁ Σερεγάλης καὶ ὁ Γαμβίας εἰς τὴν Σενεγαμβίαν, ὁ Νιγηρος καὶ ὁ Ζαῖρος εἰς τὴν Γουϊνέαν, καὶ ὁ Ζαμβέλης εἰς τὴν Μοζαμβίκην. Λίμναι δὲ ἡ Τοάδα εἰς τὸ Σουδάν, ἡ Νυάνζα πρὸς Δ. τῆς Ζαγγουεβάρης, καὶ ἡ Λαμβέα εἰς τὴν Ἀβουσιάν.

Ερ. Τί λέγονται ὄασεις;

Ἀπ. Ὅασεις λέγονται εὐφοροὶ τόποι, εὐρισκόμενοι ἐντὸς τῶν ἐρήμων, καὶ τοιαῦτα εἶνε πολλὰ ἐντὸς τῶν ἐρήμων τῆς Ἀφρικῆς.

Αἴγυπτος.

Ερ. Ποία εἶνε τὰ ὄρια τῆς Αἰγύπτου;

Ἀπ. Ἡ Αἰγύπτος ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Μεσογείου, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Νουβίας, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς ἐρήμου Λιβύης καὶ τῆς Βαρβαρίας.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισημότεραι αὐτῆς πόλεις;

Ἀπ. Ἐπισημότεραι αὐτῆς πόλεις εἶνε Κάϊρον ἔδρα τοῦ Ἀντιβασιλέως, πόλις ἐμπορικὴ μὲ 270 χιλ. κατ. Ἀλεξάνδρεια, ἐμπορικωτάτη πόλις εἰς τὴν Μεσογειον, ἔχουσα ἀρχαία ἐρείπια, καλὸν λιμένα καὶ 170 χιλ. κατοίκων. Λαμιάτη καὶ Ροσέτη, ἐμπορικὰ στόμια τοῦ Νεῖλου.

Εἰς τὴν Αἰγύπτου ἀνήκουσι καὶ ὄασεις τινές, τῶν ὁποίων ἐπισημότερα εἶνε ἡ τοῦ Διὸς τοῦ Ἀμμωνος.

Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθυσμὸς, ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα αὐτῆς;

Ἀπ. Ἡ ἐπιφάνεια τῆς Αἰγύπτου εἶνε 4850 τετρ. μυριάμ. καὶ οἱ κάτοικοι 4,300,000 Κόπται, Χριστιανοί, καὶ Ἀραβες Τοδρκοὶ καὶ Μαμελοῦκοι, διοικούμενοι ὑπὸ ἀντιβασιλέως ὑποτελοῦς εἰς τὸν Σουλτάνον.

Ερ. Τί ἄλλο γνωρίζεις περὶ Αἰγύπτου;

Ἀπ. Ἡ Αἰγύπτος ἔχει καὶ ἀρχαία ἐρείπια ὅσον πυραμίδας, ὀβελίσκους κτλ. διαφρεχομένη δὲ ὑπὸ τοῦ Νεῖλου καταστραίνεται εὐφορώτατη εἰς ἀμπητρικακοῦς καρπούς, ζαχαροκάλαμον, ὄρυζιον κλ.

Νουβία, Ἀβυσσινία καὶ Σόμαυλον.

Ερ. Ποία εἶνε τὰ ὄρια τῆς Νουβίας καὶ Ἀβυσσινίας;

Απ. Ἡ Νουβία καὶ ἡ Ἀβυσσινία εἶνε δύο χώροι πρὸς Ν. τῆς Αἰγύπτου, ἀμφότεροι ποτιζόμενοι ὑπὸ τῶν κλάδων τοῦ Νείλου. Τούτων νοτιώτερον εἶνε τὸ Σόμαυλον.

Ερ. Ποία εἶνε αἱ ἐπισημότεραι αὐτῶν πόλεις;

Απ. Ἐπισημότεραι πόλεις τῆς Νουβίας εἶνε *Μαρακάχη* ἐπὶ τοῦ Νείλου καὶ *Σεναάρ*, ἔδρα ἡγεμόνος καὶ ἐμπορικωτάτη πόλις τῆς δὲ Ἀβυσσινίας *Γορδάρη*, ἔδρα χριστιανοῦ ἡγεμόνος. Τὸ δὲ Σόμαυλον ἐκτεινόμενον μέχρι τῆς Ζαγγουεβάρης καὶ τῆς ἄκρας Γουαρδαφουίου, οὐδεμίαν ἔχει πόλιν.

Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθυσμός, ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα αὐτῶν;

Απ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῶν εἶνε 23500 τετρ. μυριάμ. οἱ δὲ κάτοικοι τῆς μὲν Νουβίας 3 ἑκατ. Μωαμεθανοὶ τὸ πλεῖστον τῆς δὲ Ἀβυσσινίας μέρος προεβύουσι τὸν Χριστιανισμόν καὶ τέλος τοῦ Σομαύλου Μωαμεθανοὶ καὶ φετιχισταί.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα καὶ ζῶα αὐτῶν;

Απ. Τὸ κλίμα αὐτῶν εἶνε γλυκὺ καὶ τὸ ἔδαφος εὐφορον εἰς δημοτριακεὺς καρποὺς καὶ ζαχαροκάλαμον ἔχει δὲ καὶ μεταλλεῖα χρυσοῦ, καὶ πολύτιμα ξύλα ἔβενου καὶ σάνδαλον ἄλλα καὶ ζῶα ἀξιοσημείωτα, ἐξάρχουσα πτερὰ στρουθοκαμήλων κλ.

Βαρθαρία.

Ερ. Ποία εἶνε τὰ ὄρια τῆς Βαρβαρίας;

Απ. Ἡ Βαρβαρία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Μεσογείου, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Σαχάρας καὶ Λιβύης, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Αἰγύπτου, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ ὠκεανοῦ.

Ερ. Ἐπανάλαβε τὰ κράτη καὶ τὰς ἐπισημότερας πόλεις τῆς Βαρβαρίας.

Απ. Τὰ Κράτη τῆς Βαρβαρίας εἶνε·

1. *Τρίπολις* ὑπὸ Βέη διοικουμένη, ἔχουσα πρωτεύουσαν *Τρίπολιν* εἰς τὴν Μεσόγειον, πόλιν ἐμπορικὴν.

2. *Τύνις*, μὲ πρωτ. *Τύνιν* παρὰ τὴν ἀρχαίαν Καρχηδόνα, πόλιν ἐμπορικὴν καὶ βιομήχανον, ἔχουσαν 150 χιλ. κατοίκων διοικεῖται δὲ καὶ αὕτη ὑπὸ Βέη.

3. *Ἀλγέριον*, ἀνήκον εἰς τοὺς Γάλλους καὶ διαιρούμενον εἰς τρεῖς στρατιωτικὰς διοικήσεις, πρωτ. αὐτοῦ *Ἀλγέριον*, πάλιν ὄχυρά καὶ ἐμπορικὴ.

4. *Μαρόκον*, διοικούμενον ὑπὸ αὐτοκράτορος καὶ διαιρούμενον εἰς τέσσαρα μικρὰ κράτη, πρωτ. αὐτοῦ εἶνε *Μαρόκον*, πόλις ἐμπορικὴ καὶ βιομήχανος.

Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθ. ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα τῆς Βαρβαρίας;

Απ. Ἡ ἐπιφάνεια τῆς Βαρβαρίας εἶνε 25150 τετρ. μυριάμ. καὶ οἱ κάτοικοι ὑπὲρ τὰ 7 ἑκατ. Μωαμεθανοί, πλὴν τινῶν Ἰσραηλιτῶν, διοικούνται πλὴν τοῦ Ἀλγερίου δεσποτικῶς, οἱ δὲ εἰς τὰ ὄρη Ἀραβες καὶ Βέρβεροι εἶνε ἀνεξάρτητοι.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ ἔδαφος καὶ τὰ ἄγρια αὐτῆς ζῶα;

Απ. Ἡ Βαρβαρία διὰ τοῦ Ἀτλαντος χωρίζεται εἰς δύο καὶ τὸ μὲν πρὸς Β. ἕνεκα τῶν πολλῶν ὑδάτων εἶνε λιαν εὐφορον, τὸ δὲ πρὸς νότον τῶν ὀρέων εἶνε ἔρημον καὶ ξηρόν, ἔχον θηρία φοβερά· ὡς τὸν λέοντα τοῦ Ἀτλαντος κτλ.

Σ α χ ά ρ α.

Ερ. Εἰπέ μοι ποῦ κεῖται ἡ Σαχάρα;

Ἀπ. Ἡ Σαχάρα κεῖται πρὸς Ν. τῆς Βαρβαρίας, πρὸς Δ. τῆς Αἰγύπτου καὶ πρὸς Β. τοῦ Σουδάν καὶ τῆς Σενεγαμβίας.

Ερ. Τί γνωρίζεις περὶ αὐτῆς;

Ἀπ. Ἡ Σαχάρα ἔχει ὁάσεις οἰκουμένης ὑπὸ ἡμιαγρίων λαῶν ἐπισημότερα δ' αὐτῆς κώμη εἶνε ἡ Ἀγάβλη.

Ερ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθυσμός, ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα αὐτῶν;

Ἀπ. Ἡ Σαχάρα ἡ μεγαλειτέρα ἔρημος τοῦ κόσμου ἔχει ἐπιφάνειαν 41300 τετρ. μυριάμ. καὶ 4 ἑκατ. κατοίκων Μαύρων καὶ Βερβέρων Μωαμεθανῶν, ὑπὸ ἰδίων ἡγεμόνων διοικουμένων· ἀλλ' οἱ εἰς τὰ δυτικὰ αὐτῆς οἱ κάτοικοι εἶνε θηριωδέστατοι.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ ἔδαφος, τὰ ζῶα καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας;

Ἀπ. Ἡ Σαχάρα ὕδατα ἔχει ὀλίγα, θηρία δὲ πάνθηρας, ὄφεις, καὶ προϊόντα φοίνικας, ἀρώματα κλ.

Σ ε ν ε γ α μ β ί α.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῆς Σενεγαμβίας;

Ἀπ. Ἡ Σενεγαμβία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Σαχάρας, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Γουϊνέας καὶ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Σουδάν, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ

Ερ. Ἔχει κτήσεις Εὐρωπαϊκῆς, καὶ ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισημότεραι αὐτῶν πόλεις;

Ἀπ. Ἡ Σενεγαμβία, οἰκουμένη ὑπὸ πολλῶν ἡμιαγρίων λαῶν ἔχει κτήσεις Γαλλικῆς, Ἀγγλικῆς καὶ Πορτογαλικῆς.

Ερ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθυσμ. ἡ θρησκ. τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα αὐτῆς;

Ἀπ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶνε τὸ τέταρτον περίπου τῆς Σαχάρας, οἱ δὲ κάτοικοι 42 ἑκατομύρια Μαύροι, Μωαμεθανοὶ καὶ φερισχισταί. Ὁ δὲ τόπος εἶνε, ὡς ποτιζόμενος ὑπὸ τοῦ Σενεγάλου, Γαμβίου καὶ Ῥιογράνδου, εὐφωρότατος, παράγει ἀπειρα προϊόντα καὶ τὸ δένδρον Βασάβ, ἀλλ' ἡ θερμότης εἶνε μεγίστη· ἐξάγει δ' εἶτι καὶ χρυσάκονιν, κόμμι, ἐλέφαντα καὶ ἔχει πολλὰ ἄγρια ζῶα.

" Ἀνω καὶ Κάτω Γουϊνέα.

Ερ. Ποῦ κεῖνται αἱ δύο Γουϊνέαι;

Ἀπ. Αἱ δύο Γουϊνέαι κεῖνται πρὸς Ν. τῆς Σενεγαμβίας καὶ τοῦ Σουδάν, χωριζόμεναι ἀπ' ἀλλήλων ὑπὸ τοῦ Ἰσημερινοῦ.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ἐπισημότερα αὐτῶν βασίλεια καὶ αἱ πόλεις;

Ἀπ. Τῆς Ἀνω Γουϊνέας ἐπισημότερα βασίλεια εἶνε τὰ τοῦ Βενίγρου, τοῦ Βιάφρα, τοῦ Σαχομέη, τοῦ Ἀχατίου μὲ ὁμών. πρωτ., ἐν δὲ τῇ παραλίᾳ ὑπάρχουσι καὶ ἀποικίαι Εὐρωπαϊκαί. Τῆς δὲ Κάτω Γουϊνέας, ὑποτεταγμένης σχεδὸν ἀπάσης εἰς τοὺς Πορτογάλους, πρωτ. εἶνε Ὁ Ἅγιος Παῦλος τῆς Λοάνδας.

Ερ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθυσμ. ἡ θρησκεία, καὶ ὁ πολιτισμὸς αὐτῶν;

Ἀπ. Αὗται ἔχουσι ἐπιφάν. 29300 τετρ. μυριάμ. καὶ 41 ἑκατομ. κατ. Νιγηριτῶν φερισχιστῶν, εἰς δὲ τὴν ἄνω Γουϊνέαν εἶνε μωαμεθανοὶ καὶ τινες ἀνθρωποῦται.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ ζῶα τῆς χώρας;

Ἀπ. Τὸ κλίμα αὐτῆς διὰ τὴν μεγίστην θερμότητα εἶνε ὀλέθριον εἰς τοὺς Εὐρωπαίους, ἀλλ' ἔχει λαμπρὸν τὸ ἔδαφος διὰ τὴν βλάστησιν· εἶτι δὲ καὶ διάφορα ζῶα οἷον ἀντίλοπας, γαζέλας κλ.

Κιμβεθασία, 'Οττεντοτία, Εὐέλπις Ἄκρα.

Ερ. Ποῦ κεῖται ἡ Κιμβεθασία, ἡ 'Οττεντοτία καὶ ἡ Εὐέλπις Ἄκρα;

Ἀπ. Ἡ Κιμβεθασία κεῖται πρὸς Ν. τῆς Κάτω Γουίνεας, ἡ δὲ 'Οττεντοτία πρὸς Ν. τῆς Κιμβεθασίας· ἡ δὲ Εὐέλπις Ἄκρα κατέχει τὸ νοτιώτατον τῆς Ἀφρικῆς, ὀριζομένη πρὸς Β. ὑπὸ τῆς 'Οττεντοτίας.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισημότεραι αὐτῶν πόλεις;

Ἀπ. Ἐπισημότεραι αὐτῶν πόλεις εἶνε Ἄκρα πρωτ. τῆς Εὐέλπιδος Ἄκρας ὑποκειμένης εἰς τὴν Ἀγγλίαν. Ἡ δὲ Κιμβεθασία καὶ ἡ 'Οττεντοτία ἔχουσι μόνον μικρὰς κώμας.

Ερ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθυσμὸς καὶ ἡ θρησκεία αὐτῶν;

Ἀπ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῶν εἶνε 3000 τετρ. μυριάμ. οἱ δὲ κάτ. 900 χιλ. ἐξ ὧν 800 χιλ. ἐν τῇ Εὐέλπιδι Ἄκρᾳ, καὶ τούτων 60 χιλ. μόνον λευκοὶ διαμαρτυρούμενοι, οἱ δὲ ἄλλοι 'Οττεντόται εἰδωλολάτραι εἶνε χρώματος αἰθιοκοκίνου, δυσσεδέστατοι καὶ ἀγριώτατοι.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα τῆς Εὐέλπιδος Ἄκρας;

Ἀπ. Ἡ Εὐέλπις Ἄκρα ἔχει κλίμα συγκερασμένον, ἀλλὰ θερμὸν τὸ θέρος καὶ καταστρεπτικὸν εἰς τὴν βλάστησιν· παράγει δὲ ἅλα τὰ προϊόντα τῆς Ἑυρώπης καὶ ὄρειον οἶνον.

Σουδάν καὶ Καφφερία.

Ερ. Βίπέ μοι τὰ ὄρια τοῦ Σουδάν καὶ τῆς Καφφερίας.

Ἀπ. Τὸ Σουδάν πρὸς Β. ὀρίζεται ὑπὸ τῆς Σαχάρας, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Λιβύης, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Σενεγαμβίας καὶ Σαχάρας, τὸ δὲ νότιον ὄριον κατέχει ἡ Ἄνω Γουίνεα καὶ ἡ Καφφερία.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ἐπισημότερα κράτη καὶ αἱ πόλεις αὐτῶν;

Ἀπ. Ἐπισημότερα κράτη τοῦ Σουδάν μὲ ὁμωνύμους πρωτ. εἶνε τὸ Τιμποκτοῦ, ἡ Σακατοῦ, τὸ Βουρροῦ καὶ τὸ Λαρφοῦρ. Τῆς δὲ Καφφερίας τὸ Νάταλор, τὰ δὲ μεσόγεια αὐτῆς εἶνε ὅλως ἄγνωστα.

Ερ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθυσμὸς, ἡ θρησκεία καὶ οἱ κάτοικοι αὐτῶν;

Ἀπ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῶν εἶνε 42500 τετραγ. μυριάμ. καὶ οἱ κάτοικοι 77 ἑκατομ. εἰδωλολάτραι καὶ Μωαμβηανοί. Συναίσταται δὲ τὸ Σουδάν ἐκ πολλῶν ἀνεξαρτήτων λαῶν, ὧν οἱ μᾶλλον πολιτισμένοι Φελλατάχοι Μαῦροι καὶ Μωαμβηανοὶ εἶνε φιλόπονοι κατοικοῦντες παρὰ τὴν Τσάδαν. Ὑπὸ δὲ τὸ ὄνομα Καφφερία δηλοῦται εὐρύχωρος χώρα ἀκόμη πολὺ ἄγνωστος εἰς τὸ μέσον τῆς Ἀφρικῆς ἐκτεινομένη μέχρι τοῦ Ἰνδικοῦ ὠκεανοῦ, τῆς Μοζαμβίκης, τῆς Εὐέλπιδος Ἄκρας, τῆς 'Οττεντοτίας καὶ τοῦ Σουδάν. Τὸ παράλιον αὐτῆς μέρος σχεδὸν ἅπαν κατεκτήθη ὑπὸ τῶν Ἀγγλων.

Μοζαμβίκη.

Ερ. Λιζόν μοι τὰ ὄρια τῆς Μοζαμβίκης.

Ἀπ. Τὰ ὄρια τῆς Μοζαμβίκης εἶνε πρὸς Β. ἡ Ζαγγουεβάρη, πρὸς Δ. καὶ Ν. ἡ Καφφερία.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισημότεραι πόλεις αὐτῆς;

Ἀπ. Ἐπισημότεραι αὐτῆς πόλεις εἶνε Μοζαμβίκη καὶ Σοφάλα.

Ερ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθυσμὸς, ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολιτεῖμα αὐτῆς;

Ἀπ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶνε 42300 τετραγ. μυριάμ., οἱ δὲ κάτοικοι 3 ἑκατομ. Νιγρίται κυβερνῶμενοι ὑπὸ ἰδίων ἡγεμόνων. Ταύτης οἱ Πορτογάλοι ἔξουσιάζουσιν ὅλα σχεδὸν τὰ παράλια.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας ;
 Ἀπ. Τὸ ἔδαφος ἕνεκα τῶν πολλῶν ὑδάτων εἶνε εὐφορώτατον εἰς ὀρύζιον κλπ. καὶ τὰ ὅσα τῆς εἶνε πλήρη ἐλεφάντων ἔχει δὲ καὶ μεταλλεῖα χρυσοῦ καὶ ἀργύρου.

Ζαγγουεβάρη.

Ερ. Ποῦ κεῖται ἡ Ζαγγουεβάρη ;
 Ἀπ. Ἡ Ζαγγουεβάρη πρὸς Ν. ἔχει τὴν Νοζαμβίκην, πρὸς Α. τὸν Ἰνδικὸν ὠκεανόν, πρὸς Δ. τὸ ὄρος Κιλιμάνζαρον, πρὸς Β. τὰ Χιονοσκεπῆ ὄρη.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισημότεραι αὐτῶν πόλεις ;
 Ἀπ. Ἐπισημότεραι πόλεις εἶνε *Μέλινδα*, *Μόμβασα* καὶ *Κουΐλδα*.
 Ερ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθυσμὸς καὶ ἡ θρησκεία αὐτῆς ;
 Ἀπ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶνε 8680 τετραγ. μυριάμ., οἱ δὲ κάτοικοι 2 ἑκατομ. Ἀραβες καὶ Νιγηρίται Μωαμεθανοί, ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ εἰδιωλοτάται.
 Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὸ ἔδαφος αὐτῆς ;
 Ἀπ. Αἱ πεδιάδες τῆς Ζαγγουεβάρης εἶνε ἐλώδεις καὶ νοσώδεις, ἀλλὰ λίαν εὐφοροί.

Νῆσοι τῆς Ἀφρικῆς.

Ερ. Δειξόν μοι τὰς ἐπισημότερας νήσοις τῆς Ἀφρικῆς ;
 Ἀπ. Τῆς Ἀφρικῆς νῆσοι εἰς τὸν Ἰνδικὸν ὠκεανὸν ἄξιαι λόγου εἶνε ἡ *Μαδαγασκάρ*, μεγάλη νῆσος ἔχουσα πολλὰ ἀνεξάρτητα βασίλεια καὶ πόλιν τὴν *Ταταρίθαν*. Ἡ *Φράντζα* καὶ ἡ *Βουρβών*, εὐφορώταται νῆσοι παράγουσαι καφρὲν, ζαχαροκάλαμον κλπ.
 Ερ. Ποῖαι νῆσοι εἶνε εἰς τὸν Ἀτλαντικὸν ὠκεανόν ;
 Ἀπ. Εἰς τὸν Ἀτλαντικὸν εἶνε ἡ Ἁγία Ἑλένη, αἱ εἰς τὸν κόλπον τῆς Γουϊνέας, αἱ τοῦ *Πρασίνου* ἀκρωτηρίου, αἱ *Κανάριαι*, τῶν ὁποίων ἐπισημ. εἶνε ἡ *Κανάρια* καὶ ἡ *Φέρος* ἔτι δ' ἡ *Μαδέρα* καὶ αἱ *Αἰζόραι*.
 Ερ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθ. ἡ θρησκ. τὸ κλίμα καὶ ἡ κυβέρνησις αὐτῶν ;
 Ἀπ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῶν εἶνε 6800 τετραγ. μυριάμ., οἱ δὲ κάτ. 6 1/2 ἑκατ. Ἡ Μαδέρα παράγει οἴνους ἀξιολόγους, αἱ δὲ Κανάριαι ἀνήκουσαι εἰς τοὺς Ἰσπανοὺς ὠνομάσθησαν ὑπὸ τῶν ἀρχαίων διὰ τὴν εὐφορίαν καὶ τὸ κλίμα τῶν νήσων τῶν Μακάρων.

ΑΜΕΡΙΚΗ.

Ερ. Τί λέγεται Ἀμερικὴ καὶ εἰς πόσας ἡπείρους διαιρεῖται ;
 Ἀπ. Ἀμερικὴ λέγεται ὁ νέος κόσμος κείμενος πρὸς Δ. τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀφρικῆς διαιρεῖται δὲ εἰς δύο τὴν *Βόρειον* καὶ τὴν *Νότιον*. Ἀμερικὴν, ἠνωμένους διὰ τοῦ ἰσθμοῦ τῆς Πανάμας.
 Ερ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ἡ θρησκεία καὶ οἱ διάφοροι κάτοικοι αὐτῆς ;
 Ἀπ. Ἡ ἐπιφ. αὐτῆς εἶνε 394000 τετρ. μυρ., οἱ δὲ κάτ. 80 ἑκατ. ἀνήκοντες εἰς τίσσας φυλάς τὴν Ἀμερικανικὴν, τὴν Καυκασίαν, τὴν Νιγηρικτικὴν καὶ τὴν Μαγγολικὴν.
 Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῆς Ἀμερικῆς ;
 Ἀπ. Ἡ Ἀμερικὴ ἕνεκα τῆς μεγάλης τῆς ἐκτάσεως ἔχει ὅλα τὰ κλίματα καὶ προϊόντα τῶν ἄλλων χωρῶν, ἀλλ' εἶνε ψυχροτέρα τοῦ ἀρχαίου κόσμου ἕνεκα δὲ τῶν ὑψηλῶν σειρῶν τῶν ὄρεων τῆς ἀφθονεῖ ἀπάντων τῶν μετάλλων καὶ πολυτίμων λίθων.

ΒΟΡΕΙΟΣ ΑΜΕΡΙΚΗ.

Ερ. Ποία εἶνε τὰ ὄρια τῆς Βορείου Ἀμερικῆς ;

Απ. Ἡ Βόρειος Ἀμερικὴ ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τοῦ Βορ. ὠκεανοῦ, πρὸς Ν. ὑπὸ τοῦ Ἰσθμοῦ τῆς Πανάμας καὶ τῆς Ἀντιλλικῆς θαλάσσης, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Μεγάλου ὠκεανοῦ.

Ερ. Εἰς πόσα μέρη διαίρεται ;

Απ. Ἡ Βόρειος Ἀμερικὴ διαίρεται εἰς πέντε μέρη, τὰς Ἀρκτῶας Χώρας, τὴν Νέαν Βρεττανίαν, τὰς Ἠνωμ. Πολιτείας μετὰ τῆς χερσονήσου Ἀλάσκας, τὸ Μεξικὸν καὶ τὴν Γουατεμάλαν.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ θάλασσαι τῆς Βορείου Ἀμερικῆς ;

Απ. Θάλασσαι αὐτῆς εἶνε ἡ Βαφινεὸς μεταξὺ τῶν Ἀρκτῶων Χωρῶν, ἡ Ἀντιλλικὴ μεταξὺ τῶν δύο ἡπείρων, καὶ ἡ τῆς Καλλιφορνιας εἰς τὸ δυτικὸν τοῦ Μεξικοῦ.

Ερ. Ποῖοι εἶνε οἱ κόλποι αὐτῆς ;

Απ. Ἡ Βόρειος Ἀμερικὴ κόλπους ἔχει πρὸς Β. τὸν Οὐδσόριον, τὸν τοῦ Ἀγ. Λαυρεντίου πρὸς Α. καὶ τὸν Μεξικανικὸν κόλπον πρὸς Ν.

Ερ. Ποῖοι εἶνε οἱ πορθμοὶ καὶ οἱ ἰσθμοὶ τῆς Βορείου Ἀμερικῆς ;

Απ. Πορθμοὶ αὐτῆς εἶνε πρὸς Β. ὁ τοῦ Λαβίς καὶ ὁ Οὐδσόριος, ὁ τῆς Νεογειοῦ εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ἀγ. Λαυρεντίου καὶ ὁ τῆς Φλωρίδος μεταξὺ Φλωρίδος καὶ Βαχαμικῶν νήσων. Ἰσθμὸν δ' ἔχει τὸν τῆς Πανάμας.

Ερ. Εἰπέ μοι τὰ ὄρη αὐτῆς.

Απ. Ἡ Βόρειος Ἀμερικὴ ἔχει ὄρη τὰ Βραχάδη, ἀρχόμενα ἀπὸ τοῦ Βορείου ὠκεανοῦ καὶ φθάνοντα μέχρι τοῦ Ἰσθμοῦ τῆς Πανάμας, καὶ τὰ Ἀλλεγάνεια εἰς τὰ ΝΑ. τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν.

Ερ. Ποία εἶνε τὰ ἡράϊστεια τῆς Βορείου Ἀμερικῆς ;

Απ. Ἠράϊστεια αὐτῆς εἶνε τὸ τοῦ Ἀγίου Ἡλιοῦ ΒΑ. καὶ τὸ Παποκάτεπλὸν εἰς τὴν Γουατεμάλαν.

Ερ. Εἰπέ μοι τὰ ἀκρωτήρια τῆς Βορείου Ἀμερικῆς.

Απ. Ἀκρωτήρια αὐτῆς εἶνε τὸ Φαρέβελλον εἰς τὴν Γροιλανδίαν, τὸ τοῦ Ἀγίου Λουκά εἰς τὴν Καλλιφορνιαν, καὶ τὸ Παγωμένον εἰς τὸ ΒΑ. τῆς Ἀμερικῆς.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ χερσονήσοι τῆς Βορείου Ἀμερικῆς ;

Απ. Χερσονήσοι αὐτῆς εἶνε ἡ Λαβραδορὶς καὶ ἡ Νέα Σκωτία εἰς τὴν Νέαν Βρεττανίαν, ἡ Φλωρίς εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας, ἡ Γουκατάρη εἰς τὸ Μεξικὸν καὶ ἡ Ἀλάσκα εἰς τὸ ΒΑ. τῆς Βορ. Ἀμερικῆς.

Ερ. Ποῖοι εἶνε οἱ ποταμοὶ αὐτῆς ;

Απ. Ποταμοὶ τῆς Βορ. Ἀμερικῆς εἶνε ὁ τοῦ Ἀγ. Λαυρεντίου. ἐκβάλλων εἰς τὸν ὁμών. κόλπον, καὶ ὁ Μισσισιπής εἰς τὸν Μεξικανικὸν κόλπον.

Ερ. Εἰπέ μοι τὰς ἐπισημοτέρας λίμνας αὐτῆς.

Απ. Λίμνοι ἐπισημότεροι τῆς Βορείου Ἀμερικῆς εἶνε ἡ τῶν Ὁρέων καὶ ἡ τῶν Ἀλωπέκων εἰς τὴν Νέαν Βρεττανίαν, ἡ Ἰπερτέρα μετὰ

των άλλων των ηνωμένων μετ' αὐτῆς εἰς τὸ Β. τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, καὶ ἡ Νικαράγουα εἰς τὴν Γουατεμάλαν.

Ἀρκτῶν Χῶραι, Νέα Βρετανία.

Ερ. Ποῦ κείνται αἱ Ἀρκτῶν Χῶραι καὶ ἐκ τίνων συνίσταται ;

Αἱ Ἀρκτῶν Χῶραι κατέχουσι τὸ Β. τῆς Ἡπείρου· τούτων ἐπισημότερα μέρη εἶνε ἡ Σπιτσβέργη, συχναζομένη ὑπὸ τῶν Ῥώσων, καὶ ἡ Γροιλανδία, συχναζομένη ὑπὸ τῶν Δανῶν καὶ Ἀγγλων διὰ τὰς φαλαίνας· εἶνε τόποι ψυχροὶ καὶ κεκαλυμμένοι ὑπὸ πάγων.

Ερ. Ποῦ κείται ἡ νέα Βρετανία καὶ ποῖα εἶνε αἱ ἐπισημότεραι αὐτῆς πόλεις ;

Απ. Ἡ Νέα Βρετανία κείται πρὸς Α. τῆς Ἀλάσκας καὶ πρὸς Ν. τῶν Ἀρκτῶν Χωρῶν. Ἐπισημ. πόλεις εἶνε ἡ Κουεβέκη ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ἀγ. Λαυρεντίου, ἔδρα τῆς Νέας Βρετανίας καὶ τοῦ Καναδά. Ὑόρκη ἐπὶ τῆς Ὀνταρίου λίμνης.

Ερ. Ποῖα εἶνε αἱ ἐπισημότεραι αὐτῆς νῆσοι ;

Απ. Νῆσοι τῆς Νέας Βρετανίας εἶνε ἡ Νεόγειος, βραχὺῶδες καὶ ἄκαρπος, ἐπίσημος διὰ τὴν ἀλιείαν τῶν ἀντακαίων.

Ερ. Ποῖοι εἶνε οἱ κάτοικοι τῶν Ἀρκτῶν χωρῶν καὶ τὸ κλίμα αὐτῶν ;

Απ. Τὸ Βλ. αὐτῶν κατοικεῖται ὑπὸ Ἑσκιμῶν λαῶν ἀνεξαρτήτων, ζώντων διὰ τῆς θήρας καὶ τῆς ἀλιείας. Ἐνταῦθα ὁ χειμὼν διαρκεῖ ἐννέα μῆνας, ἡ δὲ νύξ τοῦ γνωστοτέρου μέρους τέσσαρας μῆνας.

Ερ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθυσμὸς καὶ τὸ ἔδαφος τῆς Νέας Βρετανίας ;

Απ. Ἡ ἐπιφ. τῆς Νέας Βρετανίας εἶνε 6000 τετρ. μυριάμ., οἱ δὲ κάτ. ὑπὲρ τὰ 4 ἑκατ. Ταύτης τὰ Β. καὶ Δ. εἶνε ἐλώδη καὶ ψυχρά, τὰ δὲ Ν. καὶ ΝΑ. λίαν εὐφορα.

Ἠνωμένοι Πολιτεῖαι.

Ερ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄρια τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν ;

Απ. Αὐτὰ πρὸς Β. ὁρίζονται ὑπὸ τῆς Νέας Βρετανίας, πρὸς Ν. ὑπὸ τοῦ Μεξικικοῦ καὶ τοῦ Μεξικανικοῦ κόλπου, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ καὶ πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Μεγάλου ὠκεανοῦ.

Ερ. Ποῖα εἶνε αἱ ἐπισημότεραι αὐτῶν πόλεις ;

Απ. Ἐπισημότεραι πόλεις αὐτῶν εἶνε Βασιγκτών, πρωτ. τοῦ κράτους. Νέα Ὑόρκη, ἡ ἐμπορικωτέρα καὶ μᾶλλον κατοικουμένη πόλις. Φιλαδέλφεια, μεγάλη καὶ ἐμπορικὴ πόλις, πάλαι πρωτ. τοῦ κράτους. Νέα Ἀγγλία, ἐμπορικὴ πόλις εἰς τὸν Μεξικανικὸν κόλπον.

Ερ. Ποῖα εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθυσμὸς καὶ τὸ πολίτευμα αὐτῶν ;

Απ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῶν εἶνε 85000 τετρ. μυριάμ. καὶ 35 ἑκατομ. οἱ κάτ. διαμετρεόμενοι διοικούμενοι δημοκρατικῶς. Τὸ δ' ἔδαφος τῆς παράγει ὅλα σχεδὸν τὰ προϊόντα τῆς Εὐρώπης, ἐτι δὲ ἰνδικὸν καὶ ἱαχτροκάλχμον, καὶ ἔχει μεταλλεῖα ἀφθονα χρυσοῦ, σιδήρου, μολύβδου, χαλκοῦ καὶ γαλιανθρίων. Εἰς τὴν χώραν ταύτην προσετέθη ἐσχάτως καὶ ἡ πρὸς τὸ Βλ. κειμένη Ῥωσικὴ Ἀμερικὴ, ἐπονομασθεῖσα νῦν Ἀλάσκα καὶ ἔχουσα περὶ τὰς 100 χιλ. κάτ.

Μεξικὸν καὶ Γουατεμάλα.

Ερ. Ποῦ κείται τὸ Μεξικὸν καὶ ἡ Γουατεμάλα ;

Απ. Τὸ Μεξικὸν κείται πρὸς Δ. τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, ἡ δὲ

Γουατεμάλα κείται πρὸς Ν. τούτου μέχρι τοῦ Ἰσθμοῦ τῆς Πανάμας.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισημότεραι πόλεις τοῦ Μεξικοῦ;

Απ. Ἐπισημότεραι πόλεις τοῦ Μεξικοῦ εἶνε *Μεξικόν*, ἔδρα τοῦ κράτους καὶ ἐκ τῶν ὠραιότερων πόλεων τῆς Ἀμερικῆς, ἔχουσα λαυ-
πρὸς ναοὺς. *Βερακρούζη* εὐλίμενος πόλις καὶ ἐμπορικὴ ἀλλὰ νοσιώδης.

Ερ. Τῆς δὲ Γουατεμάλας ποία εἶνε ἡ πρωτεύουσα;

Απ. Τῆς Γουατεμάλας πρωτ. εἶνε *Γουατεμάλα*, ἐμπορικὴ πόλις.

Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια αὐτῶν, ὁ πληθυσμός, ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα;

Απ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῶν εἶνε 25260 τετραγ. μυριάμ. οἱ δὲ κάτοικοι τοῦ μὲν Μεξικοῦ 8 1/2 εκατ. τῆς δὲ Γουατεμάλας 3 εκατομ. ἅπαντες δυτικοί, κυβερνώμε-
νοι δημοκρατικῶς.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα αὐτῶν;

Απ. Ὁ τόπος εἶνε εὐφορος, παράγων *ζαχαροκάλαμον*, κακάον, βανίλλην, ἰνδικόν, ἔλαια βαφικὰ καὶ ἔχων μεταλλεῖα ἀνεξάντλητα ἀργύρου καὶ χρυσοῦ· τὸ δὲ κλίμα εἶνε ὑγιεινὸν καὶ γλυκὺ, πλὴν τῶν παραλίων, ὅπου εἶνε θερμὸν καὶ νοσερόν.

ΝΟΤΙΟΣ ΑΜΕΡΙΚΗ.

δειξόν μοι τὰ ὅρια τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς.

Απ. Ἡ Νότιος Ἀμερικὴ ὁρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τοῦ Ἰσθμοῦ τῆς Πανάμας καὶ τῆς Ἀντιλλικῆς θαλάσσης, πρὸς Ν. ὑπὸ τοῦ Νοτ. ὠκεανοῦ, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, πρὸς Δ. ὑπὸ τοῦ Μεγάλου ὠκεανοῦ.

Ερ. Εἰς πόσα μέρη διαίρεται αὕτη;

Απ. Ἡ Νότιος Ἀμερικὴ διαίρεται εἰς δέκα μέρη τὴν *Κολομβίαν*, *Γουινάνην*, *Περουίαν*, *Βολιβίαν*, *Χιλήν*, *Παταγονίαν*, *Λαπλάταν*, *Παραγουάνην*, *Οὐρουγουάνην* καὶ *Βρασιλίαν*.

Ερ. Ποῖοι εἶνε οἱ κόλποι καὶ οἱ πορθμοὶ τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς;

Απ. Κόλποι αὐτῆς εἶνε ὁ *Μαρακάιθος* εἰς τὸ Β. τῆς Κολομβίας, ὁ τῶν *Ἀγ. Πάντων* πρὸς Α. τῆς Βρασιλίας, ὁ *Μέγας κόλπος* πρὸς Α. τῆς Παταγονίας καὶ ὁ τῆς *Πανάμας*. Πορθμοὶ δὲ ὁ *Μαγελλανικὸς* μεταξὺ Παταγονίας καὶ τῆς Γῆς τοῦ Πυρός.

Ερ. Ποία εἶνε τὰ ὄρη τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς;

Απ. Ὄρη τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς εἶνε αἱ *Κορδιλλιέραι* συνέχεια τῶν Βραχωδῶν ὄρεων, ἐκτεινόμεναι καθ' ὅλον τὸ μήκος τῆς ἡπείρου. Ἐπ' αὐτῶν ἐπισημότερα ἡφαίστεια εἶνε τὸ *Ἀντίσανον*, τὸ *Κατοπάξιον* καὶ τὸ *Κιμβόρασον*.

Ερ. Τὰ δὲ ἀκρωτήρια αὐτῆς ποία εἶνε;

Απ. Ἀκρωτήρια τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς εἶνε τὸ τοῦ *Ἀγ. Ρόκου* εἰς τὴν Βρασιλίαν, τὸ *Ὀρρον* εἰς τὸ νότιον τῆς Παταγονίας, καὶ τὸ *Παρθένιον* εἰς τὸ Δ. τῆς Παταγονίας.

Ερ. Ποῖοι εἶνε οἱ ἐπισημότεροι ποταμοὶ καὶ αἱ λίμναι τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς;

Απ. Ποταμοὶ ἐπισημότεροι τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς εἶνε ὁ *Ἀμαζόνιος*, ἐκ τῶν μεγαλειτέρων ποταμῶν τοῦ κόσμου, καὶ ὁ *Λαπλάτας* εἰς τὸ νότιον τῆς Λαπλάτας. Λίμνη δ' ἀξία λόγου εἰς τὴν Κολομβίαν εἶνε ἡ *Μαρακάιθος*.

Κολομβία και Γουαάνη.

Ερ. Ποία εἶνε τὰ ὅρια τῆς Κολομβίας καὶ εἰς πόσα μέρη διαιρεῖται ;

Απ. Ἡ Κολομβία ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Ἀντιλλικῆς θαλάσσης, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Περούας, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Μεγάλου ὠκεανοῦ· διαιρεῖται δὲ ἡ Κολομβία εἰς τρεῖς δημοκρατίας ἀνεξαρτήτους· 1^η τὴν Βενεζουέλαν, πρωτ. Καρακάς· 2^η τὴν Νέαν Γρενάδα, πρωτ. Σαρταγε-δε-Βογότα ἐπὶ ὄροπέδιου· 3^η τὸν Ἰσημερινόν, πρωτ. Κούιτορ.

Ερ. Ἡ δὲ Γουαάνη ποῦ κεῖται καὶ πῶς διαιρεῖται ;

Απ. Ἡ Γουαάνη κεῖται εἰς τὰ ἀνατολικά τῆς Κολομβίας· διαιρεῖται δὲ εἰς Ἀγγλικήν, Γαλλικὴν, καὶ Ὀλλανδικὴν Γουαάνην.

Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθ. καὶ ἡ θρησκ. τῆς Κολομβίας καὶ Γουαάνης ;
 Απ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῶν εἶνε 33300 τετραγ. μυριάμ., οἱ δὲ κάτοικοι περὶ τὰς 750 χιλ. θρησκεία δ' ἐπικρατοῦσα καθ' ἅπασαν τὴν Νότιον Ἀμερικὴν εἶνε ἡ καθολικὴ.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ ἔδαφος, τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα τῶν δύο τούτων κρατῶν ;

Απ. Ἡ Κολομβία ἔχει ὑψηλὰ ὄρη καὶ ἠραιότητα· κλίμα δὲ ἀμφοτέραι γλυκὺ καὶ ὑγιεινόν, πλὴν τῶν βορείων παραλλίων, ὅπου ἐπικρατεῖ ἡ κτρινοθέριμη, καὶ ἔδαφος εὐφοροτάτων παράγων κακάων, ἰνδικῶν, κίγκινον καὶ μεταλλεῖα παντοῖα καὶ τοῦ καλλιτέρου σμαράγδου· εἰς δὲ τὴν Γουαάνην καὶ Βρασίλιαν ἔτι ζῆ καὶ ὁ κρατάλιος ὄφις.

Περούα καὶ Βολιβία.

Ερ. Ποία εἶνε τὰ ὅρια τῆς Περούας ;

Απ. Τὰ ὅρια τῆς Περούας πρὸς Β. εἶνε ἡ Κολομβία, πρὸς Ν. ἡ Λαπλάτα, πρὸς Α. ἡ Βρασίλια, πρὸς Δ. ὁ Μέγας ὠκεανός. Διαιρεῖται δὲ εἰς Κάτω Περούαν καὶ Ἄνω Περούαν ἢ Βολιβίαν.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισημότεραι αὐτῶν πόλεις ;

Απ. Ἐπισημότεραι αὐτῶν πόλεις εἶνε Λίμα, πρωτ. τῆς Κάτω Περούας. Χουκισάκα, πρωτεύουσα τῆς Βολιβίας.

Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθυσμὸς καὶ τὸ πολίτευμα αὐτῶν ;

Απ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῶν εἶνε 32300 τετραγ. μυριάμ., οἱ δὲ κάτοικοι 3,200,000. Σχηματίζουσι δὲ δύο δημοκρατίας ἀνεξαρτήτους ἀπ' ἀλλήλων.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα τῆς χώρας ;

Απ. Αὕτη διαιρεῖται ὑπὸ τῶν ὄρεων εἰς δύο, καὶ τὸ μὲν ἀνατολικὸν εἶνε εὐφορον παράγων οἶνον, φαινίκας, ζαχαροκάλαμον καὶ ὅλα τὰ προϊόντα τῆς Κολομβίας· ἔχει δὲ καὶ μεταλλεῖα ἀργύρου καὶ χρυσοῦ.

Χιλή.

Ερ. Ποθεν ὀρίζεται ἡ Χιλὴ ;

Απ. Ἡ Χιλὴ ὀρίζεται πρὸς Β. ὑπὸ τῆς Περούας, πρὸς Α. ὑπὸ τῆς Λαπλάτας καὶ τῆς Παταγονίας, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Παταγονίας, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Μεγάλου ὠκεανοῦ.

Ερ. Ποῖαι εἶνε αἱ ἐπισημότεραι αὐτῆς πόλεις ;

Απ. Ἐπισημότεραι αὐτῆς πόλεις εἶνε Σαιντιάγος πρωτ. τοῦ κράτους εἰς θέσιν ὠραίαν. Εἰς τὴν Χιλὴν ἀνήκουσι καὶ αἱ νῆσοι Χιλδαί.

Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. τὸ πολίτευμα, τὸ κλίμα καὶ τὰ προϊόντα αὐτῆς ;

Απ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς εἶνε 3370 τετραγ. μυριάμ., οἱ δὲ κάτοικοι ὑπὲρ τὰ 2
 (ΓΕΩΓΡ. ΤΩΝ ΠΑΙΔ.)

έκτοσμ. διοικουμένοι δημοκρατικῶς. Τὸ κλίμα εἶνε ἐτι γλυκὸ καὶ ὑγιεινόν, τὸ δὲ ἔδαφος παράγει τὰ πλείστα τῶν προϊόντων τοῦ Νέου κόσμου.

Παταγονία.

Ερ. Δειξόν μοι τὰ ὄρια τῆς Παταγονίας.

Απ. Τὰ ὄρια τῆς Παταγονίας πρὸς Β. εἶνε ἡ Χιλὴ καὶ ἡ Λαπλάτα, πρὸς Ν. ὁ Μαγγελανικὸς πορθμός, πρὸς Α. ὁ Ἀτλαντικὸς καὶ πρὸς Δ. ἡ Χιλὴ καὶ ὁ Μέγας ὠκεανός.

Ερ. Τί γνωρίζεις περὶ Παταγόνων;

Απ. Οἱ Παταγόνες εἶνε καλοὶ ἵππεις, ζῶσι δὲ διὰ τῆς θήρας καὶ ἀλιείας, καὶ διοικουῦνται ὑπὸ ἰδίων μικρῶν ἀνεξαρτήτων ἡγεμόνων.

Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάνεια, ὁ πληθυσμός, τὸ κλίμα καὶ τὸ ἔδαφος τῆς χώρας;

Απ. Ἡ ἐπιφάνεια τῆς Παταγονίας εἶνε 43800 τετραγ. μυριάμ., οἱ δὲ κάτοικοι περὶ τὰς 200 χιλ. Τὸ κλίμα εἶνε εὐμετέλλητον, ὅπου πνέουσιν ὀρμητικώτατοι ἀνεμοί, τὸ δὲ ἔδαφος ὀλίγον εὐφορον καὶ ὀρεινόν, ἔχον καὶ τινὰς ἐρήμους.

Ερ. Ποίας νήσους ἔχει τὸ νότιον αὐτῆς;

Επ. Εἰς τὸ νότιον τῆς Παταγονίας εἶνε ἡ γῆ τοῦ Πυρός, ἄκαρπος, ἡφατοειώδης καὶ ψυχρῆ, ἡ γῆ τῶν Κρατῶν, αἱ Μαλουῖνα, ἡ Νέα Γεωργία κλ.

Λαπλάτα, Παραγουάη, Οὐρουγουάη.

Ερ. Ποία εἶνε τὰ ὄρια τῆς Λαπλάτας;

Απ. Τὰ ὄρια τῆς Λαπλάτας πρὸς Β. εἶνε ἡ Βολιβία, πρὸς Ν. ἡ Παταγονία, πρὸς Δ. ἡ Χιλὴ τὰ δὲ ἀνατολικά αὐτῆς ὄρια πλὴν τῆς Βρασιλίας κατέχουσιν αἱ δύο δημοκρατίαι τῆς Παραγουάης καὶ Οὐρουγουάης.

Ερ. Ποία εἶνε αἱ ἐπισημότεραι αὐτῶν πόλεις;

Απ. Ἐπισημότεραι πόλεις αὐτῶν εἶνε Βουενοςάιρες πρωτ. τῆς Λαπλάτας, μεγάλη καὶ ἐμπορικὴ πόλις Ἀνάληφς, πρωτ. τῆς Παραγουάης, Μοντεβίδεο, πρωτ. τῆς Οὐρουγουάης.

Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφάν. ὁ πληθυσμός, ἡ θρησκεία καὶ τὸ πολίτευμα αὐτῶν;

Απ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῶν εἶνε 24000 τετραγ. μυριάμ., οἱ δὲ κάτοικοι ὑπὲρ τὰ 3 ἑκατομ. κυβερνώμενοι δημοκρατικῶς.

Ερ. Ποῖον εἶνε τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ ζῶα τῆς χώρας;

Απ. Τὰ νότια αὐτῆς ἔχουσι πολλὰς ἐρήμους, εἰς δὲ τὸ ἀνατολικὸν τῶν ὀρέων αἱ πεδιάδες τῆς εἶνε εὐφοροί· ἔχει δὲ πλῆθος ἀγρίων βοῶν, ἵππων καὶ κροκοδείλων.

Βρασιλία.

Ερ. Ποία εἶνε τὰ ὄρια τῆς Βρασιλίας;

Απ. Ἡ Βρασιλία πρὸς Β. ὀρίζεται ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, τῆς Γουαϊάνης καὶ τῆς Κολομβίας, πρὸς Ν. ὑπὸ τῆς Λαπλάτας καὶ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, πρὸς Α. ὑπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Περουίας.

Ερ. Ποία εἶνε αἱ ἐπισημότεραι πόλεις τῆς Βρασιλίας;

Απ. Ἐπισημότεραι πόλεις τῆς Βρασιλίας εἶνε Ριονανέιρος, πρωτεύουσα τοῦ κράτους, μεγάλη καὶ ἐμπορικὴ πόλις ἔχουσα τὸν ἀσφαλῆστατον λιμένα τοῦ κόσμου.

Ερ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. τὸ πολίτευμα, τὸ κλίμα καὶ τὸ ἔδαφος αὐτῆς;

Απ. Ἡ ἐπιφάνεια τῆς Βρασιλίας εἶνε 75160 τετραγ. μυριάμ. ἴση σχεδὸν μὲ τὴν

ἢ Εὐρώπης, οἱ δὲ κάτοικοι 7 1/2 ἑκατ. ὄν τὸ ἥμισυ νιγρίται καὶ δουλοὶ, διοικώ-
μενοι ὑπὸ αὐτοκρατορικοῦ συντάγματι. Τὸ βόρειον τῆς χώρας εἶνε ἐλθὺς, τὸ νότιον
ἀρεινὸν ἀλλ' ὀρεινὸν καὶ εὐφρονον, ἔχον μεταλλεῖα χρυσοῦ, τοπαζίου, ἀδαμάντων
καὶ ἄπειρα ἄγρια ζῆα.

Δυτικαὶ Ἰνδίαι.

Ἐρ. Τί λέγονται Δυτικαὶ Ἰνδίαι ;

Απ. Δυτικαὶ Ἰνδίαι λέγονται αἱ *Artillalαι* καὶ αἱ *Βαχαμικαὶ* νῆσοι.

Ἐρ. Ποῦ κείνται αἱ Ἀντίλλαι καὶ πῶς διαιροῦνται ;

Απ. Αἱ *Artillalαι* νῆσοι κείνται εἰς τὴν εἰσοδὸν τοῦ Μεξικα-
νικοῦ κόλπου, διαιρούμεναι εἰς *Μεγάλας* καὶ *Μικρὰς Ἀντίλλας*.

Ἐρ. Τί γνωρίζεις περὶ τῶν Βαχαμικῶν νήσων ;

Απ. Αἱ Βαχαμικαὶ νῆσοι, οὐσαι περὶ τὰς 580, ἀνήκουσιν εἰς τοὺς Ἄγ-
γλους· τούτων ἡ *Σανσαλβάδωρ* ἀνεκαλύφθη πρώτη ὑπὸ τοῦ Κολόμβου.

Ἐρ. Ποῖαι εἶνε αἱ Μεγάλαι Ἀντίλλαι ;

Απ. Μεγάλαι Ἀντίλλαι εἶνε ἡ *Κούβα*, νῆσος εὐφρονοτάτη, ἀνή-
κουσα εἰς τοὺς Ἰσπανοὺς πρωτ. Ἀβάνα. *Ταμάικα*, ἀνήκουσα εἰς τοὺς
Ἄγγλους. Ἀίτη, σχηματίζουσα ἰδίαν δημοκρατίαν. Πορτόρικον,
ἀνήκον εἰς τοὺς Ἰσπανοὺς.

Ἐρ. Αἱ δὲ Μικραὶ Ἀντίλλαι εἰς ποίους ἀνήκουσιν ;

Απ. Αἱ *Μικραὶ Ἀντίλλαι* ἀνήκουσιν εἰς τοὺς Γάλλους, Ἄγγλους,
Ὀλλανδοὺς, Ἰσπανοὺς καὶ Σουηδοὺς.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπιφ. ὁ πληθ. τὸ κλίμα, τὸ ἔδαφος, καὶ τὰ προϊόντα αὐτῶν ;

Απ. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῶν εἶνε 2570 τετραγ. μυριάμ. οἱ δὲ κάτοικοι 4,200,000
οἱ πλείστοι καθολικοί. Δύο ὄροι τοῦ ἔτους διακρίνονται ἐνταῦθα ἡ ζῆρα καὶ ἡ
βροχερά. Ὁ τόπος πάσχει ὑπὸ τρομερῶν θελλῶν σεισμῶν καὶ τῆς κίτρινοθύρης.

ΩΚΕΑΝΙΑ.

Ἐρ. Τί λέγεται Ὀκεανία καὶ πῶς διαιρεῖται ;

Απ. Ὀκεανία λέγεται τὸ σύνολον τῶν νήσων, αἵτινες εἶνε διεσπαρ-
μέναι κατὰ τὸν Μέγαν Ὀκεανόν· διαιρεῖται δ' εἰς τέσσαρα μέρη τὴν
Μαλαισίαν, *Μελαρησίαν*, *Μικρονησίαν* καὶ *Πολυνησίαν*.

Ἐρ. Τί γνωρίζεις ἐν γένει περὶ αὐτῆς ;

Απ. Ἡ Ὀκεανία θεωρεῖται τὸ πέμπτον μέρος τοῦ κόσμου. Ἡ ἐπιφάνεια αὐτῆς
εἶνε 407570 τετραγ. μυριάμ. οἱ δὲ κάτ. 33 ἑκατομ. διηρημένοι εἰς δύο φυλάς
τὴν *Μαλαϊκὴν*, διεσπαρμένην εἰς τὴν *Μαλαισίαν*, *Μικρονησίαν* καὶ *Πολυνησίαν* καὶ
τὴν *Νιγριτικὴν* τῆς Ὀκεανίας.

Ἐρ. Ποία εἶνε ἡ ἐπικρατοῦσα θρησκεία εἰς τὴν Ὀκεανίαν ;

Απ. Ἐπικρατοῦσα θρησκεία εἶνε ὁ Φετιχισμὸς, ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ *Μωαμεθανοί*,
καὶ ὁ Χριστιανισμὸς δὲ ἀδιακόπως εἰσάγεται διὰ τῶν ἱεραποστόλων.

Μαλαισία.

Ἐρ. Εἰπέ μοι τὰ ἀρχιπελάγη καὶ τὰς νήσους τῆς Μαλαισίας.

Απ. Ἡ Μαλαισία κατέχουσα τὸ ΒΑ. τῆς Ὀκεανίας περιλαμβάνει
5 ἀρχιπελάγη· τούτων ἐπισημ. νῆσοι εἶνε ἡ *Μαλλίλη*, ἡ ἐπισημοτέρα
τῶν *Φιλιππίνων*, ἀνήκουσῶν εἰς τοὺς Ἰσπανοὺς, καὶ ἡ *Μινδάναος*.

Σουμάτρα, ἀπέναντι τῆς Μαλάκας ἔχουσα πόλιν *Ἀχέμην*, ἀνήκουσαν εἰς τοὺς Ὀλλανδοὺς.

Γαύα, πόλις *Βατανά*, ἔδρα τῶν Ὀλλανδικῶν κτήσεων.

Βόργεος, μὲ ὁμώνυμον ἐμπορικωτάτην πόλιν, νῆσος εὐφορωτάτη ἀλλὰ καὶ νοσώδης κατοικουμένη ὑπὸ ἀγρίων λαῶν ἐν αὐτῇ ζῆ καὶ ὁ πύθηκος Οὐρχγγουτάγγης.

Μολοῦκαι, ἀνήκουσαι εἰς τοὺς Ὀλλανδοὺς καὶ ἔχουσαι πόλιν *Πιλολορ*.

Ἐρ. Ποῖος εἶνε ὁ πληθυσμός, τὸ ἔδαφος καὶ τὰ προϊόντα τῆς Μαλαισίας;

Ἀπ. Οἱ κάτοικοι τῆς Μαλαισίας εἶνε 30 1/2 ἑκατομ. τὸ δὲ ἔδαφος αὐτῆς εἶνε ὄρεινόν καὶ ἠφαιστειῶδες, ἀλλὰ λίαν εὐφορον, παράγον ἀρώματα· ἔχει δὲ καὶ μεταλλεῖα χρυσοῦ, ἀργύρου καὶ ἀδαμάντων.

Μελανησία.

Ἐρ. Ποῖας νήσους περιλαμβάνει ἡ Μελανησία;

Ἀπ. Ἡ Μελανησία περιλαμβάνει τὴν *Νέαυ Γουίνεαυ*, τὴν *Ταομανιαν* καὶ ἄλλας πολλὰς νήσους, καὶ τέλος τὴν *Νέαυ Ὀλλανδιαν* τὴν μεγαλειτέραν νῆσον τοῦ κόσμου, ὑποκειμένη εἰς τοὺς Ἀγγλους. Αὕτη εἶνε ὄχι πολὺ εὐφορος καὶ κατοικεῖται ὑπὸ Νιγριτῶν τῆς Ἰνδονήσιας, ἀθλίων ὄντων· ἐξάγει δὲ μοσχοκάρυα, σιδηρόξυλα, ἔβενον καὶ τρέφει πολλὰ πτηνὰ τὰ ὀνομαζόμενα παραδείσια.

Ἐρ. Πόσοι εἶνε οἱ κάτοικοι τῆς Μελανησίας;

Ἀπ. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς εἶνε περὶ τὰ 2 ἑκατ. Νιγριταὶ τῆς Ὀκεανίας τὸ πλεῖστον πολεμικοὶ, θηριώδεις καὶ ἀνθρωποφάγοι. Τούτων τὸ ἡμισυ περίπου ἀνήκει εἰς τὴν *Νέαυ Ὀλλανδιαν*.

Μικρονησία καὶ Πολυνησία.

Ἐρ. Εἰπέ μοι τὰ ἀρχιπελάγη καὶ τὰς ἐπισημοτέρας νήσους τῆς Μικρονησίας;

Ἀπ. Ἡ Μικρονησία σύγκειται ἀπὸ ἕξ ἀρχιπελάγη, τῶν ὁποίων ἐπισημότεραι νῆσοι εἶνε *Γουάμη* εἰς τὰς *Μαριάνας* καὶ ἡ *Βαβελθουάπη* εἰς τὰς *Πάλοα*.

Ἐρ. Ἡ δὲ Πολυνησία πῶς διαιρεῖται καὶ ποῖα ἀρχιπελάγη περιλαμβάνει;

Ἀπ. Ἡ Πολυνησία διαιρεῖται εἰς *Βόρειον* καὶ *Νότιον* Πολυνησιαν. Καὶ ἡ μὲν Βόρειος περιλαμβάνει τὰς *Σαρδβίχας*, κατοικουμένας ὑπὸ λαοῦ πολιτισμένου καὶ ἐμπορικοῦ, ἡ δὲ Νότιος συνίσταται ἀπὸ ἕξ ἀρχιπελάγη.

Ἐρ. Τί γνωρίζεις περὶ τῶν κατοίκων τοῦ κλίματος καὶ τοῦ ἔδαφους αὐτῶν;

Ἀπ. Οἱ κάτοικοι αὐτῶν εἶνε περὶ τὰς 500 χιλ. τῆς κεντρικῆς φυλῆς, ἀλλὰ καὶ τινες χαλκόχροισ, ἔχοντες διαφόρους γλώσσας, ἔθιμα καὶ θρησκείας. Αἱ νῆσοι αὗται εἶνε ὑγιεινὰ καὶ εὐφορώτατα, παράγουσαι ἀρτοδένδρα, κοκκοφοίνικας πορτοκαλίαν κλπ. εἰς δὲ τὴν Νότιον Πολυνησιαν εἰσοδεῖ καθ' ἑκάστην μετὰ τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ ὁ Εὐρωπαϊκὸς πολιτισμός.

Τ Ε Λ Ο Σ .

ΒΙΒΛΙΑ

ΔΙΑ ΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ.

Πινάκιδες ἢ νέον Ἀλφαβητάριον ἐκ τῶν ἐγκριμένων πι- νάκων τῆς Ἀναγνώσεως . . . . . λ.	50
Νέον Ἀλφαβητάριον διὰ τὰς τάξεις Α' Β' Γ' Δ' καὶ Ε'	20
Μικρὸν Ἀλφαβητάριον διὰ τὰς τάξεις Α' Β' Γ' καὶ Δ'	40
Ἱερὰ κατήχησις μεγάλη Κοραΐ	53
» » μικρὰ »	43
Ἱερὰ Ἱστορία Κοραΐ	40
Προσευχητάριον διὰ τὰ Δημοτικά Σχολεῖα	45
Προπαιδεία ἢ μικρὰ Ἀριθμητικὴ ὑπὸ Α. Α. Σ.	50
Ἱστορικὴ Περίληψις τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου	40
Περίληψις τῶν Πράξεων τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων	50
Σύνοψις Ἑλληνικῆς Ἱστορίας διὰ τοὺς Παιδας	45
Ἐξοικλήσιον τοῦ δάσους (ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)	23
Νέον Ἀναγνωσμάτιον ἑρηνισθὲν ὑπὸ Α. Α. Σακελλαρίου (ἐκδόσις πέμπτη)	70
Συλλογὴ τῶν κατὰ τὰς θείας λειτουργίας ἀπασῶν τῶν Κυρια- κῶν ἀναγνωσκομένων περικοπῶν τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου μετὰ τῆς εἰς τὸ ἀπλοῦν ἐκάστης αὐτῶν παραφράσεως, ἐκ τῆς ἐν ἔτει 1834 ἀδείας τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας ἐκδόσεως.	400
Χρηστοθεΐαις Μαθήματα περὶ Καθηκόντων (ἐκ τῶν τοῦ Κομνητῶ)	23
Ὁ Ῥοβινσὼν Κροῦσσος μετ' εἰκονογραφίας (νέα μετάφρασις)	75
Εὐχαί, Δεήσεις καὶ Ἄσματα διὰ τὰ Δημοτ. Σχολεῖα (ἐκδ. νέα).	23
Γεωγραφία τῶν Παίδων ὑπὸ Α. Α. Σακελλαρίου (ἐκδ. ἐνάτη).	65
» » μετὰ τεσσάρων γεωγραφικῶν πι- νάκων Ἡμισφαιρίων, Εὐρώπης, Ἑλλάδος καὶ Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας.	425
Παιδικὴ Ἐγκυκλοπαίδεια ἑρηνισθεῖσα ἐκ διαφορῶν τοῦ τοιοῦ- του εἶδους συγγραμμάτων μετὰ εἰκόνων ὑπὸ Α. Α. Σα- κελλαρίου.	200
Στοιχειώδης Ἑλληνικὴ Γραμματικὴ ὑπὸ Α. Α. Σακελλαρίου (ἐκδόσις ἐνάτη)	400
Στοιχειώδης Ἀριθμητικὴ τῶν Παίδων ὑπὸ Α. Α. Σακελλαρίου (ἐκδόσις πέμπτη)	55
Ἐῶσμα ἢ χιλιάς.	475
Γενικὸν Μαθητολόγιον	5
Κατάλογοι Προσκήσεως διὰ τὰ Δημοτικά Σχολεῖα.	5
Μηνιαῖοι καὶ Τριμηνιαῖοι ἔλεγχοι	5
Ἐνδεικτικὰ, Ἀπολυτήρια καὶ Καταστάσεις	5

Τιμᾶται λεπτὰ 65. μετὰ Πινάκων 4:25